

**NGÀY
NAY**

LÝ TỐT — Phải biết ngồi
ăn nghiêm trang, trật tự
như thè kia mới đáng mặt
là thanh niên chứ!



RIGT

Số đặc biệt "THANH NIÊN"

Vạn Năng Linh Bồ

Một thứ thuốc bổ sức khỏe hay nhất ở xứ này!

Thuốc này dùng những cơ thể của loài vật như gân bươu, tim lợn, óc lợn, cao hươu, cao ban long... và nhiều vị thảo mộc quý giá nên bồi bổ cho cơ thể người ta rất mau chóng.

Những người gầy còm, ho về đêm, trong người nhọc mệt, kém ăn ngủ, những người làm việc bằng trí não nhiều quá, làm thân oan nản; hay quên, đau nhức ngực, những người biếm mọn con cái, những người có đẻ không có nuôi, những người đẻ non, những người bị thủ dâm mà sinh ra đau thận, ù tai, mờ mắt, căng tinh hoạt quá, những người sau khi đau ốm, đau mỗi thân thể, thờ không ngủ, gan vương lỏng lẻo, đêm nằm chiêm bao, mộng dị, dùng thuốc này bồi bổ sức khỏe rất mau chóng, khỏi hết các

bệnh kể trên. Thực là một thứ thuốc rất hay, chữa khỏi hết thầy các bệnh bởi kém sức khỏe mà sinh ra.

Các cụ già đau mình mẩy, đau ngực, mờ mắt, những người làm việc hàng ngày tốn hại đến sức khỏe, những người trẻ tuổi học hành tư lự quá độ kém trí khôn, ít trí nhớ... dùng thuốc Vạn Năng Linh Bồ số 90 của Lê Huy Phách tăng thêm tuổi thọ, thân bình tráng kiện, phần khởi tinh thần, làm việc lâu mệt, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, ăn ngon, ngủ yên, khỏe mạnh luôn luôn! Vạn Năng Linh Bồ số 90 của Lê Huy Phách — một thứ thuốc bồi bổ sức khỏe hay nhất ở xứ này — giá 1500 một hộp.

Bại Thận, Di Tinh, Mộng Tinh

Dùng thuốc Lương Nghi Bồ Thận của Lê Huy Phách khỏi hết các bệnh ở thận

Kể cả hàng trăm nghìn thứ thuốc bổ thận... những ai cũng phải công nhận thuốc Lương Nghi Bồ Thận của Lê Huy Phách là hay hơn cả, vì thuốc này đã kinh nghiệm nhiều năm rồi công phu, có vị phải ngâm phơi hàng tháng để lấy dương khí, có vị phải trộn xuống đất đứng 100 ngày để lấy thổ khí và đất nhất là vị « Hải cẩu thận ». Những người bị thận: tiểu tiện trong đục bắt thường, đau lưng, mờ mắt, ù tai, óc rụng, tinh khí loãng kém đường sinh dục, hoặc

sinh ra mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, liệt dương... hoặc những người sau khi khỏi các bệnh phong tình: ướt qui đầu, đau lưng mờ mắt... dùng thuốc Lương Nghi Bồ Thận của Lê Huy Phách khỏi hết các bệnh, lối đường sinh dục về sạch bệnh lâu năm lắm cũng chỉ dùng 2 hộp đã thấy hiệu nghiệm rất nhiều. Giá 1500 một hộp.

Đàn bà bất điều kinh, khí hư

Nhà thuốc Lê Huy Phách có nhiều phương thuốc chữa các bệnh của phụ nữ rất thần hiệu, đã được nhiều các bà tin dùng, đều được cảm nhận như ý nhất là các thứ thuốc điều kinh và khí hư, ai cũng công nhận thuốc Lê Huy Phách là hay hơn cả!

Điều kinh chúng ngọc số 80, giá 1500 — Riêng chữa các bà bất điều kinh, kinh hành khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc 2, 3 lần trong một tháng, sắc huyết tím nhạt, ăn ngủ không điều hòa, vàng đàu, nhức óc, ù tai, đau bụng... Dùng thuốc này kinh nguyệt đã mau điều hòa lại chóng có thai nghén. Thực là một thứ thuốc cần từ

rất đặc dụng.
Đàn bà bất điều kinh số 21 giá 1p.00 — Riêng chữa các cô có bệnh bất điều kinh... Dùng thuốc này kinh hành đúng hạn, đa dễ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Đàn bà khí hư số 37 giá 1p.00 — Ra khí hư vàng, trắng, tiểu tiện trong đục bắt thường, có gái có cận... kinh nguyệt bất điều, đau bụng nổi hơn... dùng thuốc này kèm với « Tảo nhập khí hư trùng » số 38 giá 0p.50 — khỏi hẳn bệnh khí hư, lợi đường sinh dục về sau.

Những thứ thuốc độc tài Chữa bệnh Lậu, Giang - Mai

Những ai mắc bệnh Lậu, Giang-mai đã chữa đủ các thứ thuốc, tìm đủ các thứ thuốc mà bệnh vẫn trở ra... Dùng thuốc Lê Huy Phách nhất định bệnh khỏi tuyệt nọc. Các thứ thuốc chữa bệnh phong tình của Lê Huy Phách là những thứ thuốc độc tài, công hiệu lạ thường, dù mới mắc hay đã lâu dùng thuốc Lê Huy Phách đều khỏi cả.

Lậu kinh niên: thường ngày vẫn ra mủ, hoặc phải đi lại 3, 4 lần... Tiểu tiện đục, vàng... dùng Lậu mủ số 10 giá 0p.50 kèm với Tuyệt Trùng số 12 giá 0p.60 — bệnh rất mau khỏi. Công hiệu của hai thứ thuốc này không thể nói hết được. Đã hàng nghìn vạn người chữa đủ các thứ thuốc tây, ta, tiêm đã chán, uống đã chán mà bệnh vẫn trở ra... dùng hai thứ thuốc này, bệnh khỏi tuyệt nọc — Thực là hai thứ thuốc độc tài chữa bệnh Lậu kinh niên.

Lậu mới mắc: tức buổi, dài rất, nóng bàng quang, ra mủ nhiều ít, vàng, xanh... dùng thuốc năm 1935 số 70 của Lê Huy Phách khỏi hết

các bệnh này. Bệnh Lậu mới mắc dùng thuốc này của Lê Huy Phách hay nhất, mau khỏi nhất, giá 0p.60 một hộp.

Giang-mai số 18 giá 1p.00: lở loét qui đầu, mọc mào gà, hoa khế, phát hạch lên soái, đau xương, đau tủy, phá lở khắp người... nặng, nhẹ dùng thuốc Lê Huy Phách 2 hộp khỏi hẳn! Thực là một thứ thuốc hay vô cùng đã làm lẫn áp hết thầy các thứ thuốc giang mai mà người ta đã thấy ở xứ này.

Tuyệt trùng số 12 giá 0p.60: Lậu, giang mai, hạ cam chưa tuyệt nọc, sinh nhiều biến chứng về sau: tiểu tiện trong đục bắt thường, có cận, có vàng, đau xương, rục tủy, mỗi một thân thể... cùng trăm nghìn bệnh tật vật khác nữa, căn nguyên chỉ bởi nọc bệnh chưa khỏi dứt... uống Tuyệt Trùng số 12 này kèm với « Bồ ngũ tạng » số 22 giá 1p.00, các bệnh khỏi hết, mọi điều như ý. Hai thứ thuốc này đã được vạn vạn người dùng qua đều công nhận là hai thứ thuốc hay nhất ở xứ này.

Nhà thuốc LÊ HUY PHÁCH

19, Boulevard Gialong (Hàng Giò) HANOI

ĐẠI-LÝ CÁC NƠI: Hải-phong: Nam-tân, 100 Bonnal. Nam-định: Việt-long 28 Rue Champsaux, Thái-bình: Minh-Đức, 97 Jules Piquet. Hải-dương: Bà-s
Việt: 1 phố Kho Bạc. Ninh-bình: Ich-tri, 41 Rue du Marché. Ba-ninh: Vinh-Sinh, 164 phố Tiền-An. Hongay: Hoàng-dào-Quý, 5 Théâtres. Yên-bay
Thiên-dịch-đường, 11 Avenue de la Gare. Cao-bằng: Lưu-đức-Vỹ 24 Gallieni. Phú-lý: Việt-Dân, 11 Rue Principale. Sơn-tây: Phú-Lương, 3 Avenue
Coarbet. Lạng-sơn: Lý-quân-Quý, 10 bis Rue du Sel. Thanh-hóa: Thái-Lai, 6 Grand-Rue. Vinh: Sinh-Huy, 59 Phố Ga. Huế: Văn-Hòa, 20 Phố
Bert. Qui-nhơn: Trần-vấp-Thông, Avenue Khải-Định. Nha-trang: Nguyễn-đình-Tuyên. Tuy-hóa: Thanh-Tâm Phan-rang: Bazar Tr-son
Phan-ri: Ich công thương cuộc. Dalat: Nam nam được phòng. Quảng-ngãi: Lợi Hươu, Route Coloniale. Pá-foo: Châu-Liên, 228 Post japonais
Pa om Pesh: Huỳnh-Trí, 15 Rue Obier. Kampot: Bazar Song-Đông. Thakhet: Maitson Chung-Kỳ, và khắp các tỉnh ở Nam-kỳ đều có đại-lý cả
Tổng đại lý tại Mỹ Tho: NAM-CƯỜNG-THU-XA.

Số đặc biệt «**THANH NIÊN**»

của NGÀY NAY

THẠCH LAM XẾP ĐẶT

VẤN ĐỀ THANH-NIÊN LÀ VẤN ĐỀ QUAN TRỌNG HIỆN THỜI. MUỐN GIÚP CÁC.BẠN ĐỌC TÀI LIỆU ĐỂ GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ ẤY, NGÀY-NAY XUẤT BẢN SỐ ĐẶC BIỆT NÀY LÀM NƠI ĐIỂN-ĐÀN CHUNG CHO MỌI NGƯỜI. CHÚNG TÔI CỐ TRƯỚC HẾT GIỮ ĐỊA-VỊ TRUNG LẬP VÀ KÍNH TRỌNG Ý KIẾN CỦA TẤT CẢ CÁC BẠN ĐÃ QUAN TÂM ĐẾN VẤN ĐỀ THANH NIÊN NƯỚC NHÀ.

THANH NIÊN, MỘT VẤN ĐỀ MỚI

ĐỜI thanh-niên ngày xưa thật là êm-dềm, giản-dị. Họ không băn khoăn, không hoài nghi.

Mục đích của sự sống hiện ra trước mắt họ một cách rõ rệt: noi theo dấu vết của cổ nhân, lấy các bậc lão thành làm khuôn mẫu để dần dà trở nên những bậc lão thành khác.

Cõi đời êm dềm ấy, ngày nay không còn nữa.

Ném vào giữa hai giòng văn hóa trái ngược nhau, thanh niên bứt rứt đi tìm nghĩa sự sống. Trong hoàn cảnh cô, thanh niên hấp thụ nền học mới và lúc nào cũng thấy những điều sơ đặc mạnh mẽ chống phọi với cái kỷ-luật có tự ngàn năm.

Thanh niên, từ đó thành ra một « vấn đề »



Bây giờ, hành vi, tư tưởng, nguyện-vọng của thanh niên trở nên những đầu đề thông thường. Luôn luôn, người ta phê bình khuyên nhủ thanh niên. Dư luận rất là phân vân: Có người yêu, người ghét, có người chê, người khen.

Một điều chắc chắn, là ai ai cũng nghĩ đến thanh niên, cũng tự hỏi:

— Thanh niên, hy vọng của nước, hiện đương đi đến đâu, có những nhiệm vụ nào và mong ước những gì?

Những tài liệu sau đây, chúng tôi mong sẽ giúp ích một vài phần về sự giải quyết câu hỏi quan trọng đó.

Thanh niên



TÍNH TỐT VÀ TÍNH XẤU CỦA THANH NIÊN

Ý kiến lượm lặt trong các
sinh viên trường Đại Học.

MUỐN biết rõ những nét xấu và nét tốt của Thanh Niên, không gì rõ ràng hơn là điều tra ngay ở các bạn Thanh Niên sinh viên các trường Đại-Học Đông - dương. Vì các bạn sinh viên đủ trẻ để can đảm, đủ kinh nghiệm để tự xét mình. Những câu trả lời chúng tôi lượm lặt được đều là những câu trả lời rất thành thực: các bạn chúng tôi hỏi đã không ngần ngại gì xét mình một cách nghiêm khắc và chặt chẽ. Cuộc điều tra nhỏ này, đã có cái kết quả mà chúng tôi dự đoán trước. Những lời xét đoán của các bạn Sinh Viên về Thanh Niên học sinh rất xác đáng và minh bạch. Đó là một triệu chứng hay, vì xét đoán mình là một việc xưa nay Thanh Niên ta không chịu làm; mà có biết mình mới mong tiến bộ được.

Tính tốt và tính xấu của thanh niên chung là những tính gì?

Về tính tốt, các bạn đều đồng ý về mấy tính: *Thông minh, chăm học, và có tài tháo thái.* Đó là ba đức tính mà người ngoại quốc đều công nhận cho mình. Chúng ta biết đó toàn là những đức tính thụ động, những đức tính trầm và lặng hợp với cái lối đời của người Á-đông.

Về tính xấu, các bạn Sinh Viên cũng đồng ý không kém: *thiếu tư cách, thiếu nghị lực, thiếu hoạt động, thiếu sáng kiến và*

đặc sắc riêng. Toàn thiếu là thiếu! Có bạn lại bi quan đến nỗi bảo rằng tính tốt thanh niên ta không có gì, mà tính xấu có tất cả: *lãnh đạm, nóng nảy, tự mãn, hợm mình, nhẵn nhụi, vẩn, vẩn...*

Thật ra, chúng ta chưa đến thế. Nhưng ai cũng công nhận rằng cái học của ta chỉ là cái học sách vở, cái học khoa cử, và như vậy, không giúp ích gì cho nhân cách. Các bạn lại nhận rằng lỗi tại hoàn cảnh một phần lớn, và thanh niên ta — cũng như những người khác tuổi — đều chịu ảnh hưởng xấu xa của hoàn cảnh.

Tính tốt và tính xấu của thanh niên học sinh

Cũng những tính xấu và tính tốt như trên; không khác gì. Bởi thanh niên Sinh Viên với thanh niên chung là một.

Kết luận

Vậy làm thế nào thay đổi tính thể của một hạng Thanh Niên không ham muốn, không nhiệt thành, không lý tưởng đó? Các bạn đều đồng ý về sự phải *gầy lấy tính khí (caractère)*, sự cốt yếu nhất của Thanh Niên. Thông minh, chăm học, mà không có tính khí cũng vô dụng. Tóm lại, cần phải luyện thêm *giá trị con người*, nẩy nở hết cái thể của người, với tất cả ý nghĩa cao quý và trong sạch của tiếng ấy. Phải suy xét, phải tìm tòi, ham biết, ham nghĩ mới cách mãnh liệt và sâu sắc hơn.

Người điều tra T. B.

Ý kiến Bác sĩ Phan huy Quát ở trường Y - Học

(Cựu hội trưởng Tổng hội sinh viên)

THANH NIÊN CHUNG — *Tính tốt:* tài hát chèo, nhưng vẫn có đặc sắc riêng (giống Nhật - bản hơn Tàu).

Tính xấu: không kiên gan và bền chí. Không ham biết. Không có chí sáng kiến. Lãnh đạm với công việc xã hội.

Phương thuốc: Những cuộc du học.

Mở rộng ban trung học, và nếu có thể, « bắt buộc phải đi học » — Nâng đỡ những sáng kiến tư có ích lợi cho xã hội.

THANH NIÊN HỌC SINH — *Tính tốt:* chăm học, thông minh không kém sinh viên nước ngoài, có thể theo thóa nào cũng được.



Tính xấu: Không có thể thực hành những sở học của mình. Không chú ý đến các khoa học nào không có ở chương trình.

Phương thuốc: Cần phải, sau khi ở trường ra, tập việc ở các phòng thí nghiệm hay tìm tòi.

Phan huy Quát

Ý kiến ông

Ng-bình-Nghiên

Ông Nghiên là trưởng ban Y Học trong Tổng-Hội Sinh-Viên (A.G.E.I). Chính ông là người đầu tiên khởi xướng sự cải

PHÒNG VẤN «CHỚP»

của Thanh Tịch

Một thanh niên học sinh Huế.

- Anh học để làm gì?
- Để tìm biết thêm những cái mình chưa biết.
- Rồi biết để làm gì?
- Để áp dụng vào những công việc của đời nó.

Một thanh niên học Phật Huế

- Chú học Phật cốt để làm gì?
- Để phân biệt cái « thật » với cái « giả », cái « có » với cái « không ».
- Phòng phân biệt được rồi chú sẽ làm gì?
- Sẽ khuyên thiên hạ đi tìm cái « thật » và biết chuộng cái « có ».
- Thế nào là « thật » thế nào là « có ».

— Sống cho người khác là « thật » lấy hạnh phúc người khác làm hạnh phúc của mình là « có ».

- Theo chú, đức Phật, dựng chùa có ích gì không?
- Có ích lắm nếu lúc nào không có cái ích khác cần hơn.
- Như...?
- Như lấy tiền ấy giúp cho kẻ nghèo chẳng hạn.
- Nếu giáo lý đạo Phật quả như vậy thì chú cho tôi nói câu này.
- Vàng anh cứ nói.
- Nam Mô A-Di-Đà Phật.

Một thiếu nữ Huế

- Có đủ thời học?
- Vàng em đã thi học từ lâu.

(Xem tiếp trang 29)

Nên mua vé

TOMBOLA ADEPS

Số độc đắc: Ô tô Peugeot 302 hơn 3000 \$

Mỗi vé 0\$50

Mở ngày 1^{er} Juillet 1938

học sinh

TỪ SƠ-HỌC ĐẾN CAO-ĐẲNG

ĐI HỌC ĐỂ LÀM GÌ?

Phỏng vấn các học sinh

Đi học để làm gì? Chưa đâu vào sách, cầm bút làm bài, học đúng, học giỏi, bổ ăn, bổ ngủ, học như tung kính trong lúc về kèn giữa trưa mà hì, hơ, xoa nôi, để làm gì? Vì công để làm gì mới to lớn, sự hư gây mới khi gần thì chờ?

Đó là câu hỏi mà chúng tôi đã đem hỏi tất cả các học sinh, từ bậc sơ học cho đến ban cao đẳng, không của trẻ em dưới đây là những câu trả lời thật ra miêng, thật ngọt và tự nhiên. Chúng tôi cứ để nguyên như thế.

HAI cậu bé tí hon, đương học A, B, C trả lời:

— Học để làm quan!

Nói rất gọn gàng, không do dự, như một điều cố nhiên lắm. Chẳng ai dạy nó đâu; nó chỉ nhớ cái không khí của nhà nó và của xã hội An-nam. Thật là khẩu khí thần đồng. Bà mẹ nó mừng quýnh lên, yền quý nó thêm, tưởng nó đã là một ông huyện.

Ban sơ học

Một cậu bé học lớp tư thứ nhất:

— Em muốn đi chơi, thích chạy thì, đánh đu lắm. Nhưng mẹ em nói: «Đi học lui sủ này được làm việc nhà nước như ông Phan Hội, có rất nhiều học và nhiều tiền, rồi tha hồ mặc tày và đi xe, nên em đi..»

Ban thành chung

Một cậu năm thứ tư, đang học thì:

— Bài vở nhiều quá! Chẳng có thì giờ để mà biết đi học để làm gì. Đố, hăng đố đố!

Một cậu đeo kính, mắt sáng, cũng học thì:

— Tôi đi học để làm đốc tờ. Tôi cốt đậu bác. Bây giờ tôi thì đi-p-lôm để vào Bưởi học.

Một cậu, mặc ta, thờ dài một tiếng:

— Cậu đi-p-lôm xong, tôi thì thư ký hay vào Saigon kiếm việc làm, cốt đủ ăn và đứng chết. Nghèo! một cái tội! Nhưng có đậu không đã chứ?

Một cậu khác, cũng có vẻ nghèo, nhưng trí sâu sắc hơn:

— Học để làm gì? Để về nhà mà ông a! Người ta nói: học để mà biết; nhưng tôi và các bạn tôi có thực biết gì không? Ông tính, cứ nghĩ chuyện thì, sợ hỏng hơn sợ chết, thì còn biết cái quái gì nữa.

Ban tú tài (phần thứ nhất)

Lên đây, học trò sang hơn, vì phần nhiều con nhà có tiền mới học thêm được.

Một cậu có vẻ «cốc cần» trả lời chân thật:

— Ông vu vu làm ở nhà cho đi học, cố nhiên là sướng hơn bắt làm thợ nề: tôi đi học. Tôi đã đi học, tôi ráng cho đỡ, để được học nữa. Có thể, bây giờ tôi mới được học tú tài.

— Nhưng ông đậu tú tài để làm gì?

— Đậu tú tài thì để mà đậu tú tài chứ sao? Còn ngoài ra, để làm gì, thì trời biết!

Một cậu Saigon, quần áo rất đắt tiền, một cái đồng hồ vàng nơi tay, cười lộ răng vàng, giàu, giàu lắm:

— Để làm gì? Với tôi: «mãng phú!» Để đi xa, để nhà gửi tiền, tiêu chơi cái đã. Và cũng để mà đậu, vì đậu vẫn hơn không.

Một cậu hiền từ, giản dị mà thông minh:

— Ô! tôi đương đọc Wordsworth, thủ quá! Tiếng Anh hay ghê lắm, ông a. Còn Shelley, còn Tennyson nữa chứ, tôi thích quá! Đó là chưa kể Byron...

Ban tú tài (phần thứ hai)

Một cậu học «mát», nhưng tinh nóng:

— Để mà đậu! Thầy tôi nói: không đậu thì không gửi tiền, không cho về nhà, vì họ sẽ từ hôn, mất cái mồ. Làm như tôi cần lắm! Đi học mà bắt phải đậu, thì đến tự tử.

Một cậu khác, mắt mơ màng nói nho nhỏ:

— Để chiếm trái tim người yêu, nghĩa là phải đố. Đố xong, hè này thì phải biết!

Một cậu nữa, nói giọng tây lắm, vì học trường tây:

— Tôi sẽ vào trường agent technique, nghe nói sang năm sẽ mở.

Các cậu học sinh «philô» vì triết lý hơn một chút, nên trong bọn họ, may còn được một chàng thích «thi sĩ» Bergson:

— Giá đi học mà đờng đi thì, thời thì tuyệt! Tôi muốn biết làm کیا, vì dụ như được biết Bergson, hay quá!

Ban cao đẳng

Những sinh viên trường thuốc, trường bảo chế họ biết rõ mục đích của họ, ngay từ khi vào trường.

Những người không chủ định, (hay là có mà chưa lộ rõ; thì say vào trường học). Vậy tôi chỉ tìm các cậu mơ hồ này.

Một chàng, chắc và mập, mặt

TRANG TRẠNG CỦA MỘT THẾ HỆ THANH NIÊN

Lời tự thuật của một Thanh niên

của Tường Bách

BAN tôi chỉ là một anh học trò. Anh ta chưa sống được bao nhiêu. Nhưng từ thuở nhỏ, tôi đã thấy anh vô đầu đăm đăm ra dáng suy nghĩ sâu xa lắm. Anh nghĩ nhiều, nghĩ tất cả: thân thể, gia đình, xã hội nữa. Kể ra, đó là một tính xấu nhưng là một tính xấu hiếm có ở bọn trẻ ta.

Lớn lên, anh ta vẫn không chừa được cái nết ấy. Cũng không sao, nếu anh ta không luôn luôn lấy lời thất những lời phàn nàn không rít hay rĩ bày những ý tưởng cao siêu.

Anh ta kể lại những lúc chiến đấu vật lộn trong đời anh, những bản thành công ít ỏi, những phen thất bại ròn rập. Tuy vậy, bao giờ anh cũng cố gắng đến cùng dù trong lòng đã thấy đầy chán nản (theo lời anh).

vuông. Đố đâu một nửa trí huyền, nghĩa là vào khẩu vấn, chẳng ta bằng hái quả, nhân gặp cái để về thú ở Đờng-đương, chẳng dám khờ dai nói rằng các tổ chức không được công bằng. Và tay chàng làm nhiều cử chỉ quá, quên rằng mình đương ở Huế.

— Tôi sẽ làm hơn ông huyện kia! ít nữa cũng commis greffier. Tôi sẽ có ở to, nhà lầu, sẽ đi tôi học như thế này cũng là muốn cho «en» sung sướng.

Nhiều cậu khác nói với nhau, tinh có tội nghe lôm đợm. Nhưng lời chân thực nhất là những lời không ai hỏi mà buột mồm nói ra, nên tôi không cần phỏng vấn nữa.

Một người nhỏ bé:

— «Moa» nghĩ đâu cứ luật cũng chẳng làm nghề gì, «toa» a. Hừ, ở nhà chỉ cốt cho «moa» thành ông có mà thôi. Ở nhà thì bao giờ chả thể.

Một cậu khôi hài một cách bi quan:

— Học để làm gì, chúng mày? Tao chỉ thấy từ xưa đến nay, tao đi theo một cái vòng luân quẩn: học để mà đậu, đậu để mà chơi, chơi để mà học, học để mà đậu, ... nãi mãi!, từ tiền học yếu lược lên đến đây!

Một cậu chỉ một người mập mập, nghiêm trang đương đi đàng xa:

— Chẳng ấy có tưởng quan tu trong trướng có ra. Hề nó đâu xong là tri huyền ngay cho xem! Ở Huế, con một công thần, và em của năm vị đại thần, không quan sao được! Chả trách nó học tợn lắm.

Những sự vật lớn, chiến đấu ấy không phải là để đối phó với ngoại vật. Đó là những cuộc chiến tranh kịch liệt trong tâm hồn không chia theo thời gian mà tiêu diệt.

Anh ta không phải — như người ta vẫn thường nói — là thường viết không nghĩ — là không có một lý tưởng để nói theo. Lý tưởng nhiều lắm, vì thiếu gì mục đích ở trên thế giới này? Những cái mà anh không có, cái mà anh vẫn mơ mộng mỗi nhưng chưa sao có được: là nghị lực của tâm hồn. Anh ta vẫn thấy mình còn Á-đông quá. Hình như cả một thời xưa nào xa xăm bình sinh, cả một thế giới có sự ma quái sống lại trong anh. Hình ảnh Cha văn An, Nguyễn bình Khiêm, những nhà ẩn sĩ từ tận chốn gầy lèn theo sông núi, dưới hàng thông, luôn luôn anh thấy hiện ra trong lúc ngây trên đường. Ở đó ray chạy một cách âm ỉ. Những hình ảnh ấy đối với anh có duyên đến nỗi quên rừ được anh và khiến anh hằng mơ tưởng đến một cuộc đời an nhàn tâm cũng, không bao giờ rang động vì vui sướng hay lo âu, trong đó sự hành động là một quái vật. Và nhiều khi anh thành thực muốn sống lại vài thế kỷ về trước, làm một gã thư sinh nho nhã lẳng bướng tay khấu đến đâu cũng có thể ngắm vịnh ung dung.

Một đôi phen, thỡ ra tự nhiên anh thấy trong lòng bỗng bật nói muốn phàn đố hết những cái ràng buộc êm ái của gia-đình, hay gay gắt của xã hội nhỏ mọn và khó khăn hơn hết của chính mình. Nhưng nỗi buồn hát ấy chỉ thoáng qua, phù du như cánh bướm trên con sông một cánh đồng bằng rộng không thấy bóng một ngọn núi nào.

Rồi sau, sự lẩn đăm vô cùng lại tràn ngập hết. Có lẽ anh ta vẫn tâm việc, vẫn hy vọng, vẫn thương yêu hay ganh ghét, nhưng anh hy vọng, thương yêu hay ganh ghét như muốn nghìn người khác.

Cái đó không biết có hề gì không. Nhưng điều lạ nhất là từ trong thâm tâm anh, anh vẫn mong ước như thế. Vì từ trong thâm tâm anh vẫn không ưa những sự mới lạ, và không có can đảm đứng vững trước một tình thế đột ngột. Đời anh thành một thói quen rộng lớn và anh đứng im lẳng nhìn cái hiện gầy, cái truy lạc dần dần của mì h, nhưng lòng vẫn thờ ơ.

Bạn tôi còn nói nhiều nữa được, nhưng không muốn, có lẽ vì những chuyện riêng tây không bao giờ người khác thích nghe nữa.

Tôi thì tôi tin không phải vì thế, nhưng chỉ vì anh sợ phải tìm tòi trong tâm hồn ngộ nhớ đã gặp những điều mà anh không dám biết.

TƯỜNG BÁCH

LỜI Xin LỖI

Chúng tôi cảm ơn và xin lỗi các bạn vì đã không thể đăng trọn bài các bạn gửi đến. Nhưng trong lúc tóm tắt, chúng tôi đã hết sức tránh làm sai lạc ý kiến các bạn tổ bày. N.N.

Học sinh với nhà trường

Phải thay đổi cái kỷ luật sai lầm !

« Kỷ luật trường công làm học trò trở nên rất rất, nhân nhục ;
kỷ luật trường tư làm học trò trở nên vô lễ, mất dạy. »

I - TRƯỜNG NHÀ NƯỚC

TUỔI trẻ là tuổi rất dễ cảm xúc để phân uất về sự bất công. Thế mà họ hay gặp nhiều sự ngang trái vô lý của các ông giáo, các ông giám thị, các ông đốc ; có lẽ nhà trường muốn tập họ chịu áp bức cho quen để sau này ra đời chịu những sự áp bức lớn hơn chăng ?

Ở các lớp sơ học, học trò nhỏ sợ thầy như sợ... cọp. Còn nói gì ông đốc ! Ông « đốc tây » là một ông ghê gớm lắm, là một người có thể tát tai tát cả học trò. Nhiều câu học sinh vẫn thường kể với nhau chuyện những ông đốc có bàn tay quá oai phong, khi tát câu nào thì in rõ rất năm đầu ngón tay, suốt một tuần lễ không lặn. Tuổi nhỏ thường phải sống trong sự kính hãi, ngồi trong lớp lúc nào cũng phải cúi đầu, khoanh tay, không dám nhìn thẳng. Các thầy giáo tưởng phải bắt buộc học trò những khuôn phép ấy mới là dạy chúng sự lễ phép.

Kính thầy là một điều tốt, nhưng sợ thầy, khiếp thầy là một điều hại. Nếu thầy giáo tươi cười, từ tế hơn thì đầu gối nổi ? không nên sợ từ tế với học trò.

Đến khi lớn lên, học ban thành chúng và tú tài, học sinh bớt khiếp thầy, nhưng lại thấy rõ hơn nhiều sự bất công trong cách trừng phạt. Trường nào cũng có một « hội đồng kỷ luật », tuy có hồ phiếu, có tranh luận, nhưng thực ra ở trong tay các ông đốc tây ; hội đồng gồm bằng những ông giáo yếu thế (Annam) và những ông mạnh thế (Pháp), nên học sinh thường chịu những sự quyết định quá ư cay nghiệt.

Kỷ luật ! hừ, người ta đối với học sinh như đối với chính trị phạm. Nhiều ông đốc tây không chịu xem học trò như những cậu học trò, vì tuổi trẻ nên có bề lau tấu, xác lặc, họ cho là những bọn « xấu nảo » (mauvais esprit), bọn phiến loạn !

Trong một nước, chúng tôi nghĩ rằng nhà học chính phải thống nhất các kỷ luật. Khi học sinh Trung kỳ ở trường Bảo-hộ về trường Khải-định (Huế), họ nghe ông đốc mới nói : « trường nào có kỷ luật ấy ». Sao lại khác nhau chứ ? Không nên cho học sinh có cảm giác rằng kỷ luật là một sự bày đặt điều linh

của một ông đốc. Kỷ luật phải chung cho tất cả mọi trường, như thế mới công bằng. Những ông hiệu trưởng nên làm cho học sinh thấy rằng kỷ luật là cần thiết. Có nhiều ông hiệu trưởng quá áp chế. Họ bắt buộc học sinh đến cả trong kiểu hút đầu !

Ở trường ra, học sinh, hoặc là phân uất, hoặc là thành những người sợ sệt, khúm núm, thiếu cả nhân cách.

II - TRƯỜNG TƯ

Trái lại, trường tư thì dường như không biết đến kỷ luật. Trong mỗi thành phố, thế nào cũng có một trường tư nổi tiếng. « Học sinh trường X, trường Y », chỉ một câu ấy cũng có nghĩa là : du côn.

Tôi rất mong các trường tư thực mở nhiều đề bù vào sự thiếu thốn của trường công. Nhưng tôi cũng muốn ở trường tư, người ta chọn học sinh kỹ hơn một chút. Hàng thanh niên truy lục phần nhiều học ở trường tư (hay là chẳng học trường nào). Xin chú ý : vì họ truy lục nên tìm vào trường tư cho được nhiều tự do, chứ không phải vì học trường tư nên truy lục, điều ấy có nhân làm. Các ông đốc trường tư đừng phật lòng ; chỉ xin các ông chớ quá hám lợi mà dung túng những học sinh ung thối, những mẫu người mục nát, không đàng làm thanh niên.

Các ông chịu trách nhiệm một phần lớn về học sinh của các ông đây. Nếu hám lợi mà nhất các cận bã của một trường đã phải thải ra, thì rồi trường tư đi đến đâu ? Kỷ luật ở trường tư cũng phải theo như ở trường công, để trị sự thô lỗ, sự ngang ngạnh, sự mất dạy. Không nên cho học sinh nhiều tự do quá đáng, không nên nuông sùng sự ngu đốt, sự chơi bời. Nếu ở bên cái lợi, các trường tư không biết đề cái tự trọng, cái lương tâm thì chỉ là một cách tự phá hủy. Biết bao ông đốc trọng học trò hơn thầy giáo, bằng lòng để cho bọn ấy vô lễ, tục tằn, vì tiếc món tiền học. Và làm khi, những ông tư bản ấy làm cho các thầy giáo phải thôi dạy, vì học trò không bằng lòng ông giáo ấy.

Diệp Lang

PHÔNG VẤN

Ông Nguyễn văn Huyền

VĂN KHOA TIẾN - SĨ, GIÁO SƯ
TRƯỜNG TRUNG HỌC BẢO HỘ

« Phải suy tưởng, đó là một phương
cần thiết cho việc thành công »

ÔNG Nguyễn-văn-Huyền tiếp tôi một cách đơn giản thân mật, khiến cho người ta đã có thứ cảm tình quý mến tin cần đối với ông ngay từ lúc gặp gỡ ban đầu.

Về vấn đề thanh niên nước ta, ông bảo rằng chúng tôi biết rõ hơn ông nhiều. Nhưng khi tôi xin ông cứ cho biết dư luận của ông, thì ông tỏ ra người nhận xét rất thấu đáo và những lời phân đoán của ông rất sâu sắc. Ông cho rằng sự xung đột của hai phái gia với trẻ ở nước ta rõ rệt và quan trọng hơn ở mọi nơi. Chẳng hạn ở trường Pháp, hình như không thấy có sự xung đột như thế nữa, bao nhiêu hoạt động đều ở cả sự chiến đấu về chính trị, trong các đảng phái phản đối nhau có lẫn cả tuổi trẻ lẫn tuổi già.

Thanh niên ở ta đã có lực lượng rồi, và sự chiến đấu với những người về phái cổ rõ ràng thiên lệch. Ông nói bằng tiếng Pháp, giọng đĩnh đạc và ôn tồn :

— Tôi thì tôi chắc rằng bọn gia không cản trở nổi bước tiến của bọn trẻ. Họ thua từ trước và lại e sợ thanh niên.

Tôi hỏi :

— Theo ông, thanh niên thiếu những đức tính nào ?

Ông đáp ngay :

— Thiếu sự kính nghiêm. Đó là một đức tính quan trọng mà thanh niên ta không được có vì không có một bài học nào về công cuộc gì của người trước để lại cho mình.

Ông lại muốn thanh niên chú ý đến một đức tính cần hơn là phải biết suy tưởng. Thanh niên Việt Nam không chịu suy tưởng mấy, trong mọi công cuộc, sự nghiệp thành công, nhưng ý chí không rõ rệt ; thường khi là những việc... vô tâm.

Khi nói đến điều này cứ chỉ ông mạnh mẽ lên, tay nắm lại đánh

nhịp xuống như để chấm từng lời răn ròi :

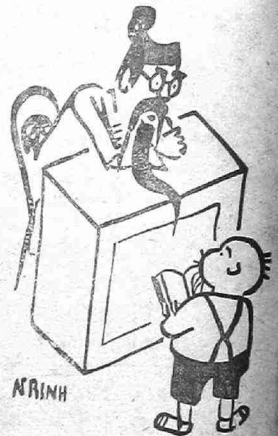
— Phải suy tưởng, vì đó là một phương cần thiết cho việc thành công.

Hỏi đến những đức tính ông thấy có ở thanh niên ta, ông đáp :

— Thanh niên ta chịu học, nhưng khi chịu học thái quá, đó là một nét rất hay. Lại vẫn giữ được tính trọng kỷ luật... Trọng kỷ luật, ông đứng trường là điều đáng coi trọng, vì kỷ luật biết dùng chính là một dấu hiệu của sự biết phân đấu. Nói đại thể về học thuật trong nước, những công nghiệp của thanh niên, về khoa học, về kỹ thuật, về văn chương, ông đều tỏ ý lạc quan. Ông nói thêm :

— Nhưng tôi không lạc quan thái quá. Thanh niên còn nhiều nhược điểm, còn thiếu sự kính nghiêm của các thế hệ trước, còn phải chau dồi tư tưởng nhiều...

Thế-Lữ



— Tu là râu, Mi là mây, Tu-mi là râu mây.
— Thưa thầy còn chưa có.

Trên
Châu
Đ. 2. 20
BẮC
AI
NẾU TONG ĐOC PHUONG <hoLon

Ngựa và trị
CẢM-NHIỆT
CÓ
BÀN-TRAI
KINH-PHONG
Thời bình 15 Phút
BẢN KHẮP NƠI.

Lần thứ nhất trở ta có kiểu
Chemisette đẹp :

CHEMISETTE
ESTIVALE
Le Tricot de 1938

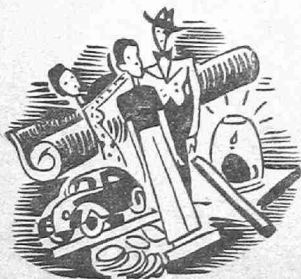
Các nhà buôn nên hỏi ngay
tại nhà chế tạo :

Manufacture CỤ GIOANH
68-70, rue des Eventaillés, Hanoi
Maison fondée en 1910

PHỤ HÔN THANH NIÊN

Hỡi hôn Nam Việt thanh niên,
Biết hôn vất vả luôn liền nơi nào?
Dù hôn bay lá bay cao,
Nghe lời hiệu triệu nhập vào cảnh phao.
Cùng hôn ta muốn thở than,
Nỗi lòng giải tỏ muốn vãn nhớ thương.
Hay hôn đi học Tây phương,
Hôn còn trật vật trên đường công danh?
Xuất dương tìm chốn học hành,
Luống mong danh toại, công thành, về vang.
Hay hôn [phấn] chỉ đọc ngang,
Bấy lâu phiêu bạt lang thang nước ngoài?
Nhưng toan đời đá và trời,
Chỉ to, sức mọn, cam đời long đong.
Hay hôn dang thủ lóng bóng,
Vần vợ suy tính chưa xong việc đời?
Ngày xuân tưởng hãy còn dài,
Cuộc vui ngày tháng miệt mài, bẽ tha.
Hôn còn ở xóm trang hoa,
Mảng tìm lạc thú điệu ca, cung đàn.
Hay hôn phải bả hồng nhan,
Bề tình đắm đuối, mơ màng hóm mai?
Hay hôn ở đám bạc bài,
Đa mang vào cuộc chơi bời đỏ đen?
Hay hôn theo chúa Á Phiến,
Hôn còn phảng phát trên miền khói máy?
Lơ mơ như tỉnh như say,
Quần quanh bán tính đêm ngày ham mê.
Hay hôn ở chốn thôn quê?
Hôn chưa ra khỏi lũy tre mịt mù,
Hôn còn lưu luyến đình trường,
Còn ham thủ lợn, còn hồng phao câu?
Dù rằng hôn ở đâu đâu,
Nghe lời khuyên nhủ, mau mau hiện về!
Hôn ơi! hôn tình hay mê?
Tính rồi thì chớ, mê thì tính ra!
Thanh niên, hồ! của nước nhà,
Thấy hôn tán mác, lòng ta bùi ngùi.
Thương tim, nhớ gọi bởi hồi,
Khôn thiêng có thẩu chàng lời sắt son?
Phụ hôn về với nước non,
Đồng tâm mưu việc sinh tồn quốc gia.

Từ Mơ



— Thanh Niên đã tiến được một bước dài trên đường tiến bộ

NGƯỢC ĐỜI

ÔNG TRÈ GIÀ...

Ngược đời! Có lắm hạng « ông ranh »
Đạo mạo làm ra mặt lão thành!
Trước mắt long lanh đôi kính trắng
Dưới cằm lún phún sợi râu xanh
Đứng ngồi khệ nệ oai nghiêm già,
An nói mầu mè đạo đức tuềnh!
Động hé môi « là... » thờ hát,
Than cho thế thái với nhân tình.



... VÀ ÔNG GIÀ TRÈ

Ngược đời có lắm cụ già nua,
Nhí nhảnh làm ra bộ tuổi thơ.
Đầu tóc nhuộm đen hồng trẻ lại,
Râu ria cạo trụi rõ trai lơ.
Đua chớ! ra phết ông còn khỏe,
Làm việc lơ mơ, cụ kiểu già.
Thấy gái ỹ như mèo thấy mỡ,
Năm thế bầy thiếp vẫn không thừa.

TÚ MỜ



Màu tư tưởng

Tôi không muốn bao giờ được người ta khen là « ngoan ». Cái « ngoan » An-nam chỉ là một đức tính để che đậy sự « giả dối », nếu không là biểu hiệu của một tâm hồn yếu đuối, không tự chủ, chỉ « nghe theo », không cần biểu, và không bao giờ cần « sáng tác ».
— Người ta chê tôi « hư », vì tôi không biết nghe « lời phải », sống một cuộc đời « khuôn khổ » của gia-đình để được no ấm, để nổi được chí của ông cha; vì tôi chỉ muốn tin ở tài, ở sức tôi để được sống một cuộc đời hoàn toàn của tôi.

— Thấy tôi « khinh người » đừng chê tôi là « bợm bính ». Đó chỉ là tôi muốn « tiến », muốn « cao » hơn những cái « tầm thường » của đời.

— Sao ông chỉ biết đứng một chỗ, mà thờ ngắn, thờ dài: « Xã hội mục nát, tôi tiến, thanh niên sa ngã... »

Nghe là ông « tỉnh », ông « hiểu » — Thì sao ông không bằng bái tiến lên một bước mà tìm cách sửa chữa cho « xã hội mục nát », mà cảnh tình bọn « thiếu niên » mơ mộng?
Tôi nghĩ rằng ông cũng là « một người » của xã hội.

— Ông đã « kết tội » Thanh niên nhưng đã quên mất lỗi mình.

— Chính ông đã gieo vào giữa những « tín tưởng » của thanh niên những « nghi ngờ », những « sự thật xấu xa » của đời mà họ không bao giờ ngờ đến...

CHỈ

CONCOURS DE MAILLOTS DE BAIN A BÔ-SƠN

Cuộc thi các kiểu áo tắm phụ-nữ hôm chủ nhật vừa rồi ở Bô-Sơn đã tỏ ra rằng công nghệ dệt len, pha màu và mỹ thuật Việt-Nam nay đã bước lên một bậc rất dài có thể so sánh với Âu-châu được.

Xưa nay những áo tắm len mỹ thuật đều phải mua ở ngoại quốc về giá rất cao, mà ít khi lại vừa vận cho phụ nữ Việt-Nam lắm. Mấy năm nay các nhà dệt áo len ở Hà-Thành, nhất là hiệu CỤ-CHUNG phố hàng Bông số 100, vì có máy tối tân, và có nhiều tay mỹ thuật chế kiểu, nên các kiểu áo đã hoàn toàn tinh xảo mà giá lại cực kỳ phải chăng.

Như bộ áo cô Tân được giải thưởng nhất hôm ấy của hiệu CỤ-CHUNG dệt ra thật là một chứng cứ hiển nhiên.

THANH NIÊN TRONG CON MẮT CÁC BẠC LÃO THÀNH

Ý kiến các ông: Cử Tôn, Bùi đình Tá, Nguyễn khắc Hiếu, Nguyễn xuân Đài, Lê Dư, Trần trọng Kim

Ông Ng. Xuân Đài

Ông Nguyễn-xuân-Đài, đoàn trưởng chi đoàn Ánh Sáng Haiphong là một bậc lão thành mà tỏ ra tấm lòng vẫn còn trẻ. Đối với việc xã hội, ông nhiệt thành và rất thận trọng:

— Không còn gì làm hỏng việc hơn là sự cố chấp. Tuổi già, có nhiều kinh nghiệm, nhưng không sẵn sàng đón những ý kiến mới táo bạo của tuổi thanh niên. Bao giờ tôi cũng đồng ý với thanh niên và chỉ có điều này yên ủi tuổi già của tôi là tôi thấy thanh niên làm việc nhanh và rất giỏi.

Ông lấy công việc đoàn Ánh Sáng làm thí dụ:

— Đây là những việc mới lạ chưa ai làm và chưa ai nghĩ đến có thể làm được ở Haiphong này. Ông cứ xem những cuộc tổ chức rục rịch của các hội đoàn ở đây rồi so sánh với cuộc tổ chức của đoàn Ánh Sáng. Lần nào đoàn Ánh Sáng cũng vượt lên.

Ông tin rằng các đoàn thể khác của thanh niên sẽ cũng theo một phương pháp ấy mà tiến. Ông nhận rõ sự yếu đuối của các bậc cụ tuổi, họ thường lấy sự do dự, sự dè dặt để bành vực công việc chậm chạp với sự nhút nhát của mình.

— Họ không dám « mới » bao giờ, vì tính cầu-nệ, vì thói quen giữ nếp xưa, và cũng vì jọng tự ái vô nghĩa lý nữa. Không bao giờ họ chịu đem và họ biết đem một ý muốn hành động và một tư tưởng mới xướng xuất vào công việc làm: tôi muốn nói đến các đoàn thể có những bậc tuổi tác đứng đầu. Hội trưởng, cố: quan: cố: ông chủ: cố: trách nào thanh niên chẳng thành công một cách rực rỡ hơn?

Tôi hỏi một câu sau cùng về những đức tính thanh niên cần phải có. Ông trầm ngâm một lát, thở dài một tiếng và ngừng nhìn tôi:

— Thanh niên cần biết nghĩ hơn nữa. Phải yêu sự hành động, biết sống để mà hành động, nhưng hành động trong lẽ phải, trong sự suy nghĩ. « Điên rồ nhiều khi cũng cần phải có. » Đây là một câu nói đẹp đẽ, nhưng nguy hiểm, ta phải biết coi chừng.

« Suy nghĩ không phải là do dự, suy nghĩ về một công cuộc không phải để tránh xa hay để làm chậm bước hành động. Nhưng suy nghĩ để hiểu biết rằng mình muốn những gì và

hành động vì tư tưởng gì, một chủ nghĩa gì.

Lúc cáo từ ra về, tôi nắm cái bàn tay mạnh mẽ của ông đưa ra cho bắt, tôi nghĩ bụng: « Đây là một người già cả thứ nhất không chịu thoái vị, và trong mạch vẫn còn máu thanh niên. »

Ông Lê Dư

THANH NIÊN ta gặp một hoàn cảnh đặc biệt, nên tuy ở cái thời đợi tiến hóa này mà sự tiến bộ vẫn chậm chạp thua kém xa thanh niên các nước — như Nhật và Tàu chẳng hạn.

Đây là vì cái cơ gì? Vì sự giáo dục không được trực tiếp. Sự giáo dục của hai nước Nhật và Tàu, đều do họ tự chủ trương lấy, dạy bảo bằng tiếng của họ, trẻ học dễ nhớ, do đường học cũ lên đường học mới, như có một cái cầu vồng.

Thanh niên ta không được cái giáo dục trực tiếp ấy.

Một thanh niên được một ít giáo dục mới, về ở với nòi giống không khác gì một người ngoại quốc, cha con, anh em không thể hiểu lẫn nhau, ý chí, tình cảm không thể dung hòa nhau được. Hạng thanh niên ấy không còn là người nước Nam, cũng không phải là người nước Pháp, mà cũng không phải là người nước nào cả. Tôi cho là một sự khủng hoảng về nền văn

hóa thay đổi rất đáng thương.

Gần vài năm trở lại đây đã có một số ít người học đã đến bậc cao thâm, biết suy, biết xét, có cái tư cách đủ làm một người quốc dân mới cho nước nhà, nhưng so với các nước đã thấm vào đầu. Tôi mong thanh niên ta cần phải cố gắng thêm lên, phải phấn đấu, phải khiêm tốn, phải cần học, kể trước đất người sau, để sửa đổi cái hoàn cảnh không may ấy. Nếu chưa chi đã tự mãn tự túc, thì tiền đồ nước nhà không hy vọng có một ngày về vang gi nữa.

— Phải a! Tôi bây giờ bận lắm...

Tôi nói giúp cụ:

— Nghĩa là bây giờ cụ... tu tiên rồi.

Cụ cười, thật thà như một bà vải. Nhìn theo cụ lên xe điện, tôi nhớ rằng hôm nay ngày rằm, cụ lên đền Ngọc sơn...



Cụ Cử Tôn

« Xạ năng quân quốc »

(Cụ cử Tôn năm nay ngoài 80 tuổi. Đỗ cử vô năm Mậu-dần, 6 năm trước tấp hạ thành. Cái phong độ của cụ, sau mười năm gần đây, đã chỉ còn là một kỷ niệm...)

Cụ búi lại làn tóc bạc của chằm vai, để tay chẹn quyền sách chữ nho: Cần-lông hạ Giang-nam, thăng thần nhin thì:

— Thiều niên thì thứ bây giờ nhiều hơn xưa. Có điều tôi nhận ra rằng: Các cụ khoa bảng ngày xưa, phần nhiều ở chỗ nghèo cùng cực mà ra cả. Các ông khoa bảng bây giờ, có cha mẹ chu cấp chỉ việc ăn no rồi học mà lại còn không đồ thì là lạ lắm...

« Riêng tôi, rất phục thanh-niên thế tục ngày nay. Cần cu mà luyện, mục đích chỉ cốt cho được khỏe mạnh, cái nghị lực đó đáng thần phục lắm. Đẽ dành giới như bơi, tất phải biết ông thông chế Viêm, người Thanh - hóa, ngâm thưng bơi ba cây số ra biển khơi lúc phong ba để nổi thuyền ngự của đức Tự - đức vào bờ. Khỏe tất kém ông đề đốc Nguyễn Đĩnh một đá tiện ngang một cây gỗ dầy 7 tấc, óm 4 cây gỗ dài 10 thước để chống mặt thành, đạo báo 13 tháng 8 năm tân-tị.

« Lúc cùng thì với tôi, thì mồm cần một quả tạ 50 cân, hai tay xách hai quả, chạy được 111 trường. Giữa thành Nam-dịnh, bị ba phát đạn, tới khi bị thủng ngực mới chịu quay ngựa lui, rồi chết.

« Vô ngày xưa có mục đích: làm quan để thờ vua. Mục đích cũng không ngoài bốn chữ: Vinh thân phi giá.

Cụ gật gù:

— Như khoa cử bây giờ vậy!

Tôi hỏi cụ:

— Cụ có tin về tương - lai của thanh niên không?

(Xem tiếp trang 10)

Những người đi phỏng vấn: Thế-Lữ, Xuân-Điệu, Trọng-Lang và Khải-Hương



Cụ Bùi-đình-Tá

TRƯỚC chợ Hòm, giữa hai chuyến xe điện. Giọng của ông ôn tồn, thiết tha:

— Sao tôi lại không lạc quan? Lạc quan lắm chứ! Thanh niên nước nhà bây giờ thông minh lắm, giỏi lắm. Nhưng...

Tôi nhia bộ râu mép trắng tơi, lạnh rừ xuống, đợi một câu phê-bình khoan hồng. Trông ông phúc hậu quá, khi ông đề hai tay vào vai tôi, rồi đảo cái lăm ngâm trong mồm:

—... Nhưng khi bạo động quá! Không nên bạo động. Phải từ tốn, phải khôn ngoan! Phải...

Tôi chợt nhớ đến cuộc đời mới sau việc bạo động Yên-háy!

— Thưa cụ, thế nghĩa là từ năm 1931, cụ đã không đề ý nhận xét đến hành vi hàng ngày của thanh niên nữa rồi?

Cụ trầm ngâm:



SỮA

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON

BAO HỮU CHO CHÍNH CHỦ PHỤ



Hỏi xin không mất tiền quyền sách dạy cách nuôi trẻ của bác sĩ Vidal soạn ở hãng NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55 HAIPHONG

NHỮNG CUỘC PHÒNG VẤN CỦA NGÀY NAY

Cụ Võ hiền Hoàng trọng PHU

• Giữ được cái gì thì giữ, còn thì sửa đổi dần cho hợp thời. •



Cụ Võ hiền mệt, nên tiếp chúng tôi trong phòng nghỉ một căn phòng tối và tĩnh. Cụ gương người đầy nếp nhăn với chúng tôi một cách nghiêm túc, ngọt ngào. Chúng tôi vừa ngỏ ý phỏng vấn cụ về thanh niên, cụ đã vội từ từ:

— Tôi già gần bảy mươi tuổi rồi, từ trước có lẽ không hợp thời nữa.

Tuy nhiên, nửa phút sau, cụ vẫn cho biết ý kiến:

— Cứ như ý riêng tôi, thì điều cần nhất là sự học phải phổ thông. Người nào có đủ tài lực, thì nên theo học cho đến tận phần. Nhưng số người như vậy ít lắm, vì máy ai có đủ cả thông minh, sức khỏe và tiền tài. Vậy tôi tưởng không đủ tư cách, thì biết ít nhiều chữ tây rồi liệu mà xoay ngang là hơn.

Vì, theo cụ, cần phải nghĩ đến sự sinh hoạt trước đã:

— Dân ta nghèo. Một phần lớn vì thế mà sự học không phổ thông được ở nhà quê, chỉ những người cần phải biết chữ để ra tranh lý tưởng, chương ba, thì mới là được vài tháng. Ngoài giả, họ lo sống cũng chưa đủ, còn tiền đũa mà lo cho con giấy, bút. Vậy tôi tưởng thanh niên nên lo làm giáo, hoặc làm làm công nghệ, hoặc buôn bán, hoặc làm hương và nghề trồng rau, trồng hoa, để chống lại nạn ngoại hóa.

Rồi cụ kể đến sự thất bại của những nghề ấy trong nước: nghề làm đồ sứ ở Thanh Trì, làm pháo ở Bình Đà, nghề làm hương và nghề trồng rau, trồng hoa trong tỉnh Hà-Đông.

— Có một điều nên chú ý, là ta không nên lập hội bè gì, vì nó không hợp với tinh thần của ta. Làm gì cũng vậy, cũng chỉ nên làm trong phạm vi gia-đình mà thôi. Nếu gia-đình nào cũng có lấy một cái vườn nhỏ, vài gốc cam, gốc chè, cũng có lấy một nghề nhỏ, anh em có mà vui chơi thì ta có cơ khá giả được. Có phủ quý, mới sinh ra lễ nghĩa, liêm sỉ.

Ấy thế là mình cốt học triết lý của cụ. Nhưng điều cốt yếu, cần trọng của cụ đối với thanh niên, cụ vẫn chưa cho biết. đành phải đem ra hỏi lại. Cụ gật đầu gật gù:

— Thanh niên ta thông minh. Người An-nam lại chịu khổ, khéo tâm và khéo tay. Vậy làm tiểu công nghệ thì hợp với tinh thần của ta lắm.

— Làm vậy thanh niên có điều gì khuyt điếm không?

— Tôi thấy ta tiến một cách man-chồng với vàng quá. Trong gia-đình, tài cụ không hiểu nhau, nên thanh niên không được đi đất, khuyến bảo. Bản bà con gái hay giữ ẩn mặc chơi đời quá, tôi tưởng không hợp với tinh thần của mình. Người Pháp khác, ta khác. Anh chồng mà ôm lấy em đầu nhảy đầm hay con đàn bà có bố chồng dè hèn, thì tôi thấy chướng lắm. Vậy ta cần mà giữ lấy tục lệ của ta, giữ được cái gì thì giữ, còn thì sửa đổi dần cho hợp thời. Cứ tục không phải là dữ, ta không nên chỉ thích: không ai làm cái dở bao giờ, chỉ có điều không hợp thời nữa thôi.

— Vậy trong gia-đình, thanh niên nên giữ những gì?

— Giữ lấy kỷ luật. Việc tế tự tổ tiên, ta nên gìn giữ, không nên bỏ. Vì nếu dân không thờ cha mẹ, thì đến con ra gốc đá, hộc đá, tin nhầm mà thôi.

— Còn ngoài làng, ngoài xã hội?

— Cũng vậy. Thanh niên nên giữ gìn

lấy tục lệ của ta, gìn gìn lấy đình làng, lấy việc lễ thần...

— Nhưng lương người không tin nữa, thì làm thế nào?

— Tôi tưởng nên để học trò được tự do dự vào các cuộc lễ lễ nơi hương thôn, họ sẽ quen đi, và nếu sau có sửa đổi gì thì họ sẽ sửa dần.

Nói tóm lại, cụ muốn giữ hết. Cả đến chế độ đa thê nữa:

— Chế độ ấy tự nhiên nó sẽ tiêu diệt, thanh niên không nên lo đến. Ta cứ làm cho ta trở nên giàu có là tốt nhất. Trong Nam-kỳ bây giờ, tuy không ai cảm mà số người lấy bai vợ rất hiếm.

Thấy vậy, chúng tôi đành bỏ một câu:

— Vậy thanh niên có cần theo mới không?

— Có chứ. Ta nên a moderniser tout a (làm cho mới hết). Trong gia-đình lúc đã thành gia trưởng, ta nên liêm mà thay đổi cho mới.

— Bám còn lúc chưa thành gia-trưởng?

Cụ nhìn chúng tôi, có vẻ ngạc nhiên. Thấy vậy, chúng tôi đứng dậy, từ tạ ra về. Sau khi lọt qua mắt người gác cổng đen ngòm và đầy râu, chúng tôi cảm thấy người nhẹ nhàng, khoan khoái. đốn lấy ánh sáng trong của buổi sớm.

HOÀNG-ĐÀO

Ông Trần huy Liệu CHỦ BÚT báo TIN TỨC.

« Thanh niên ta háng hái, có chí phiêu lưu, phần đầu. Song những tính chất ấy còn hỗn loạn, thì chưa hẳn là đức tính. »

CẢM NIÊN anh đối với thanh niên nước nhà thế nào?

Anh Trần huy Liệu mỉm cười đáp:

— Ở các nước Âu Mỹ, tất phải phân biệt hai hạng thanh niên, thanh niên tư bản và thanh niên vô sản. Nhưng ở nước ta chưa hẳn có sự phân biệt ấy, có thể có một chiến tuyến hợp nhất được, có thể nói rằng thanh niên mình đương sống trong một hoàn cảnh chung được.

« Sau hồi 1930 thanh niên qua một

con đường bỏ gậy nên bởi hoàn cảnh. Thời ấy Thanh niên, nhất là trong đám con nhà giàu, sinh ra chơi bời, lêu lỉnh, chán nản. Nhưng hai năm về đây thì tình trạng đã khá hơn. Và đối với toàn thể thanh niên tôi có một cảm tưởng tốt.

— Anh thấy những tính tốt gì ở thanh niên?

— Vào quãng 1925-1929 thanh niên ta háng hái có chí phiêu lưu, phần đầu. Những tính chất ấy còn hỗn loạn thì chưa hẳn là đức tính. Khj

nào những tính chất ấy đã huấn luyện trong khuôn mẫu mới trở nên đức tính được.

— Còn những tính xấu của thanh niên?

— Anh Trần huy Liệu trả lời vẫn tất.

— Superficiel ! (nông nổi).

— Anh có tin ở thanh niên thượng lưu trí thức không?

— Anh Liệu lại mỉm cười. Kể một cái mỉm cười ấy cũng đủ trả lời rồi.

Nhưng anh còn nói thêm.

— Nên họ quả quyết tốt sẵn làm việc để giúp ích chung thì cũng được đổi việc, và chỉ đòi việc thôi. Nhưng... đây anh coi họ! Khiêm, Trưng...

— Các ông già có thể dẫn đường cho thanh niên được không?

— Không. Thế hệ khác nhau thì thường thường tư tưởng không giống nhau. Chỉ trừ những ông già nào, sinh trưởng trong trường phần đầu thì cũng già càng nhiều kinh nghiệm, có thể dẫn đường cho thanh niên.

— Khi nào thấy họ trẻ đi man, vượt mình họ, già có dấu bước để theo cho kịp. Ở nước ta, xã hội đương lúc biến hóa mau, già trẻ trái ngược nhau.

— Không hiểu nhau, nên già thấy trẻ tiến nhanh một tí đã vội giữ chặt bánh xe của họ lại. Phần nhiều ông già ở



nước ta, thanh niên không thể trông mong vào được. Thông hoặc có một vài ông già, ta còn có được như những cảnh non bầy ra để ngắm. Thí dụ: các cụ Phan hội Châu, Huỳnh thức Khang.

Theo người tôi gặp, cả nước Nam chỉ có mỗi một ông già khá: ông Nguyễn đình Kiên.

— Ý kiến anh đối với chủ nghĩa gia đình?

— Ở đảng phái nào, ở trường hợp nào bạn thanh niên cũng vẫn có thể có gia đình. Mà dù khi vì quyền lợi xã hội, phải hy sinh gia đình, đó cũng không phải là bỏ gia đình, vì đó là đi đến chỗ xây dựng gia đình lên trên chủ nghĩa xã hội. Hiện giờ gia đình chỉ xây trên chế độ tư hữu, chế độ người bóc lột người.

— Còn đối với chủ nghĩa quốc gia?

— KHÁI HƯNG

(Xem tiếp trang sau)

Thước Lậu Bào - An

Là một thứ thuốc gia truyền uống vào không vật vã mệt nhọc và hại sinh dục như những thứ chế bằng cam miêu, thủy ngân, (đàn bà có thai cũng uống được) chỉ độ 5, 6 tiếng đồng hồ đã thấy kiến hiệu, thấy đỡ rồi chẳng bao lâu mà khỏi nên đã được nhiều anh em chi em trong Nam ngoài Bắc tin dùng, cả đến người Tây nữa vì Ta cũng công nhận là không đầu bằng.

LẬU MỚI MẮC, tiêu tiện tức, buồn, xót, lấm mủ nên uống đàng số 14 giá Op60 một ve. — **MẮC ĐÀ LẬU**, tiêu tiện thông, không buồn, ít mủ, có người sáng dạ mới có một ly (goutte militaire) nước tiêu thì đợc và lấm vàng (filaments nên uống, đàng số 15 cũng Op60 một ve.

BẢO - AN - ĐƯỜNG - 22bis Route de Hué - HANOI

Thanh niên trong con mắt các bậc lão thành

(Tiếp theo trang 8)



Cụ không cho tôi biết rõ, hay là cụ bị quan. Dù sao, cụ thấy ba điều: « Bao-động chỉ là một cái giận nổi sóng không giữ được. Vô ích, vì hoàn cảnh. Đi học rồi làm quan, thành công nhiều lắm. Mà trác tán trong cuộc truy hoan thì có lẽ lại hoàn toàn... »

Ông Trần trọng Kim

MỘT người tóc đã hoa râm, nhưng nét mặt còn nhiều nghị lực, đầy đặn và lành lợi, có đôi thoáng oai phong của một ông đốc học nơi cấp mắt.

Trong nửa giờ tiếp chuyện ông tôi được biết nhiều ý rất hay mà tôi tiếc chỉ có thể tóm tắt sơ lược ra đây.

Học hành. — Tôi chỉ có thể (lời ông Trần) nói về sự học hành của thanh niên. Cái học mới đến thay cho cái học cũ, nhưng cũng đi theo một dấu bánh xe; vẫn chỉ là cái học để thi cử. Người ta không chịu sự nghĩ, phân biệt, lựa lọc; các ông nghề, ông cử khi xưa hay nói chữ Hán dễ lờ, nhưng có hiểu cái gì đâu! Bây giờ e cũng vậy. Người An-nam hiểu học, trọng sĩ? Không chỉ hiểu những bằng cấp, trọng những ngôi thứ. Ta bây giờ đi học có chịu nghiên ngẫm, tư tưởng không? Cái học của ta vẫn là cái học nhảm...

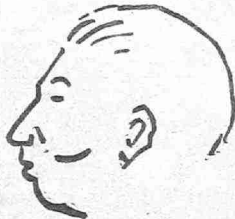
Chơi bời. — Đó là một điều phải có. Con bò nghề cũng nhảy nhót, chạy đôn thay, huống chỉ thanh niên. Nhưng học để mà sống, chứ để mà chết vì đau ư? Chơi để mà sống, chứ để mà chết

vì bệnh ư? « Trung dung » là gì? Ấy là sự cân phân vững chãi đó (équilibre). Thanh niên học đến học lao và chơi đến quá học lao...

Tinh xấu. — Một điều xấu là con trai 16, 17 tuổi mà hút thuốc phiện. Kỳ dịp-lòm vừa rồi, 1.000 người thi, 200 người đổ, hỏng nhiều thế chỉ vì học sinh không đủ học lực.

Tinh tốt. — Thanh niên hiện giờ hằng hái nhiệt thành hơn lớp trước. Nhưng tôi muốn họ phân biệt sự hành động (l'action) và sự xôn xao (l'agitation). Mà dường như bây giờ chỉ có sự xôn xao. Thanh niên chỉ sốt sắng lúc đầu, rồi thì nguội lạnh...

Thiên chức. — Nếu có, ta cũng không tiện nói. Ta hãy biết một điều gần gũi thiết thực: trong nước, ai làm nghề gì thì tận tâm với nghề ấy; tức nhiên sẽ có tiền bạc. Thanh niên trong thời kỳ đi học, tôi tưởng hãy học cho sáng suốt, hãy gom góp tài liệu, cũng như muốn làm nhà thì hãy sẵn gạch, sẵn vôi...
Phương thức. — Mỗi người hãy



tự sửa mình, kiểm chế vật dục rồi sẽ được một kết quả chung.

Dù đã ra đi làm, thanh niên cũng cần nên học, bằng cách xem sách, xem đời, và nghĩ suy. Còn trong sự học ở nhà trường cũng nên học để mà biết, để có cái thú tìm học, chứ không chỉ để lấy bằng và kiếm gạo.

Cha mẹ không được áp chế con, nhưng không phải rằng bỏ

bê quyền của kẻ trên; vì cha mẹ có thể có một ảnh hưởng rất tốt, rất gần đến thanh niên. Ta phải phân biệt cái tự do (liberté) với cái phóng túng (licence). Nếu cha mẹ hồ bừa, thì con sẽ sa vào nguy lạc. Cha mẹ hãy để con tự do, nhưng thế không phải rằng mặc con muốn làm gì thì làm.

Ông Tân-Đà

Nguyện khác-H.êu

○ NG TÂN-ĐÀ đến chơi tòa báo.

Tôi hỏi thẳng:

— Thanh niên thời xưa, thời nho học ra, chắc khác thanh niên thời này?

Ông Tân-Đà cười rất có duyên đáp:

— Thanh niên thời xưa, một câu tục ngữ đủ tả rõ: « Nhất quỷ, nhì ma, thứ ba học trò ». Họ nghịch ngợm, mà trong sự nghịch ngợm không phải không có cái nghiêm. Họ ham học, học để thi đỗ, mà chỉ để thi đỗ thôi. Còn làm quan đối với họ là cái phụ, họ không thiết tha cần cạnh. Cũng vì thế mà họ nghịch ngợm, ngông nghênh được.

« Phải, họ cần gì, thi đỗ, họ muốn ra làm quan thì ra, bằng không, họ ở nhà cũng chán người rước đi dạy học, để họ đủ sống một đời về vang, bách dịch nhua, vì sau này học trò học sẽ ra làm quan mà thờ phụng họ. Nói gì thì đó, chán ông để hay chữ cũng có các môn sinh đồ đệ khoa rồi làm nên long đống, tuấn phủ.

Ông Hiểu kể một chuyện để chứng rõ tính nghịch ngợm của thanh niên thời xưa:

— Ngày thấy tôi tri phủ Thường-tín, thì cưới vợ cho anh cả tôi. Đám cưới đang tiến, bỗng một thầy khóa trẻ tuổi, đến giữ cồng có đầu lại, hỏi: « Chị là gì, chồng chị chức tước gì mà chị dám nghênh ngang vòng điều

ÔNG TRẦN HUY LIỆU

(Tiếp theo trang trên)

— Chủ nghĩa quốc gia ở nước đại tư bản, của Bon Tard en, De la Roque chẳng hạn thì có nhiên mình phải thù ghét và công kích Chủ nghĩa quốc gia ở các nước bị áp bách lại khác hẳn. Tôi thấy nhiều thiếu nôm tự xưng là cộng sản « chứ » phải quốc gia annam mà tôi buồn. Phải kính trọng họ. Chủ nghĩa quốc gia của họ chỉ chống lại chủ nghĩa đế quốc. Nhưng mà thanh niên không nên đứng lại ở chỗ chủ nghĩa quốc gia. Đến đó rồi, phải bước thêm một bước nữa (Y chừng anh Liêu muốn nói bước tới chủ nghĩa cộng sản).

— Ý kiến anh về thanh niên và phụ nữ?

— Không bao giờ nên tách riêng phong trào phụ nữ cũng như không bao giờ nên tách riêng phong trào thanh niên. Vì nó là một bộ phận trong phong trào dân chúng. Phong trào phụ nữ phải đi kèm và ở trong phong trào dân chúng.

— Về chế độ đa thê?

— Chế độ đa thê sẽ mất khi nào chủ nghĩa xã hội đầy thắng. Vì chính chế độ tư hữu mới cần chế độ đa thê. Ở nước ta người dân ông được quyền lấy nhiều vợ, ở bên Âu Mỹ người ta không có cái quyền ấy nhưng người ta có nhiều tình nhân thì cũng thế, một đảng công khai, một đảng kín lút. Và còn chế độ tư hữu thì còn chiến tranh. Mà còn chiến tranh thì số đàn ông sẽ mãi mãi ít hơn số đàn bà, và chế độ đa thê sẽ còn mãi mãi.

— Tương lai của thanh niên...?
— Tôi tin ở một tương lai tốt đẹp. Đường đi của thanh niên hiện giờ đã có một số người tìm thấy. Số người ấy sẽ một ngày một đông hơn.

Khái Hưng

màu sao? « Thầy tôi cho là anh khóa nói có lý liền nghe theo, và bỏ vòng điều, mãn sao đi.

Ông Tân-đà nói thêm:

— Minh dùng vòng điều mãn sao hay gì nữa, họ có cần chi, nhưng trên được ông phẫn chí nhà, họ cho là thú, là ngông.

Thế Lữ, Xuân Diệu,
Trọng Lang và Khải Hưng

LẬU, GIANG...

Mắc lậu cấp hành hoặc kinh niên, giàng mai, hạ cam, dù có hiện trạng ghê tởm (symptômes rebelles) chỉ nên trị

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

131, Route de Huế — Hanoi

sẽ được khỏi mau và rứt noc. Thất là những môn thuốc kinh nghiệm, giữ nguyên vẹn bộ phận sinh dục, bệnh nhân thấy hiệu nghiệm trong 24 tiếng đồng hồ.

Chữa khoán cả đàn bà, trẻ con

Thuốc Lậu 0p.60, Gang mai 0p.70

ĐẠI LÝ: QUANG-HUY Hải-dương, MAI-LINH 60-62, Paul Doumer, Hải-phong. ICH-TRÍ 41 Rue du Morché, Ninh-binh.

Liệt dương

Những người dương sự không cử động, hoặc giao hợp không được kiên cố, hoặc chưa đến gần đàn bà tình khí đã xuất đều mắc chứng liệt dương.

Thuốc MẠNH-SU-HOÀN chữa bệnh Liệt-dương một cách thần hiệu. Nó thúc dục người ta trong sự giao tình. Hiệu nghiệm ngay tức khắc, chỉ uống vài ba viên MẠNH-SU-HOÀN, dù người liệt dương đến bậc nào, cũng đủ thấy trong người đạo dục, ham muốn mạnh mẽ lạ thường, sự giao cấu nhờ thế mà được bền lâu. Người thường dùng MẠNH-SU-HOÀN sẽ được mười phần thỏa mãn. MẠNH-SU-HOÀN còn chữa khỏi đi tinh và mộng tinh.

Bán tại nhà M. LANG-CANH

Mỗi hộp giá 2p.00

97, phố hàng Gai — Hanoi



ÔNG BERTRAND GIÁM ĐỐC NHA HỌC-CHÍNH BÔNG-DƯƠNG

« MỘT THANH NIÊN CHỈ THÚ QUÁ LÀ MỘT THANH NIÊN ỒM »
 « THANH NIÊN ANNAM PHẢI GIỮ ĐẶC TÍNH VÀ TỤC LỆ RIÊNG CỦA MÌNH »

CHỮNG TÔI đến nhằm ngày giờ ông giám đốc học chính Bông Dương không tiếp khách, lại đến một cách đột ngột, không báo trước cuộc phỏng vấn theo như lệ thường. Bởi thế trong danh thiếp của phòng viên Ngày Nay chúng tôi thêm một câu: Chỉ xin được hầu chuyện ngài có mười phút.

Một căn phòng rộng thênh thang, trong chỉ có một cái bàn giấy cực lớn. Sau bàn giấy, một nụ cười hiền từ. Chủ nhân nụ cười ấy là một người đàn ông thấp bé, trạc tuổi trong vòng năm mươi; một người mộc mạc đáng yêu và giản dị trong lời nói cũng như trong cử chỉ. Một ông kiểm học mới vào đây sẽ phải hết sức ngạc nhiên vì thấy

thiếu hẳn về quan cách trình trọng ở một nơi đáng nhẽ phải oai vệ như một công đường.

Ông Bertrand vui vẻ chịu chuyện chúng tôi một cách rất chậm chạp.

— Trước hết, xin ngài cho biết ý đại cương của ngài về Thanh Niên An-Nam.

Câu trả lời đến ngay, đôi dào và lạ lẫm:

— Vâng, nhưng phải phân biệt phải định nghĩa tiếng « thanh niên » và tiếng « Annam » các ông nói đây. Vì thanh niên có nhiều hạng: thanh niên lao động, thanh niên dân quê, thanh niên học sinh, lại có thanh niên từ 15 đến 20 tuổi, và từ 20 tuổi trở lên...

« Còn « Annam » thì phải phân

biệt thanh niên Nam Kỳ và Trung Bắc Kỳ. Ở Nam Kỳ là một xứ thuộc địa, sự tiếp xúc với người Pháp chặt chẽ, du học sinh nhiều, sự đào luyện trí thức phần nhiều là ở « mẫu quốc »; thanh niên ở đó gần như là hoàn toàn Pháp Hóa. Còn ở Trung Bắc Kỳ thì sự đào luyện ở ngay tại chỗ, ở ngay trong xứ sở mình »

Ông lại đón trước những câu hỏi của chúng tôi và nói luôn:

— Thanh niên có thay đổi hơn trước không ư? Tất nhiên có chứ. Cũng như ở mọi nơi... Hiện giờ có một điều thanh niên bận tâm là ở nước này đang có một sự xung đột giữa thanh niên và gia đình. Nhưng ta không nên cho là một điều riêng có ở đây.

ở đâu và bao giờ cũng vậy. những lớp người sau cũng xa hẳn với lớp người trước, và những « tấn kịch gia đình » ở nước Pháp cũng giống như ở đây. Một người đàn bà Espagnole đã từng bảo tôi rằng: « Từ tôi đến con gái tôi có những ba trăm năm cách xa nhau. »

— Theo ý ngài, thanh niên có nên hoàn toàn Âu hóa không hay nên giữ những lễ giáo phong tục cũ của quốc gia?

Ông lại đáp một cách rất mau mắn:

— Hẳn là phải giữ...

Rồi ông nói tiếp, theo phương diện riêng của ông:

Xuân-Điếu và Thế Lữ

(Xem tiếp trang 23)

CỤ HUỲNH THỨC KHÁNG CHỦ BÁO « TIẾNG DÂN »

Cụ H. T. Kháng là một bậc lão thành tri sĩ đã từng bị đày ở Côn Đảo vì chính kiến, và đã bỏ chức viện trưởng Dân Biểu Trung Kỳ sau một bài diễn văn kịch liệt trong đó cụ mạnh bạo tỏ bày ý kiến đối với công việc khai hóa của chính phủ.

« Thanh-niên ta nên theo con đường tự lập »

CỤ Huỳnh Thức Kháng tiếp tôi trong một gian phòng làm việc nửa cũ nửa mới. Người cụ đã già, tóc bạc phơ nhưng hai con mắt cụ còn « xuân » lắm. Nghe tôi dàn xếp mục đích cuộc phỏng vấn cụ tươi cười nhìn tôi rất tinh tứ. Cụ lấy que diêm quẹt bật lửa rồi đưa một điếu thuốc con ra châm. Nhưng cụ đắm đăm nhìn mãi ngọn lửa diêm như muốn tìm ý tứ. Que diêm tắt, lửa lòng của cụ đỏ, với một giọng chắc chắn cụ nói lớn:

— Qua mười năm làm báo *Tiếng Dân*, có lẽ ý kiến tôi về thanh niên đã rải rắc hầu hết trên mặt báo rồi. Và lại ý kiến của một nhà nho như tôi thì chắc không hợp thời nữa.

— Thưa cụ, miễn hợp với ý chí của cụ là được.

Cụ nhìn xuống bàn nghĩ ngợi một chút rồi thân mật nói sẽ:

— Nước mình không thể lấy ý kiến một vài người mà đoán biết tâm tình của quốc dân được. Như nước Đức, nước Ý, ý kiến chung của dân chúng đã họp lại thành ý kiến riêng của Hitler và Mussolini. Vì vậy ý kiến riêng của tôi không phải là ý kiến chung của thanh niên hiện thời được. Con mắt nhà nho khác,

con mắt bọn Tây học khác.. Theo tôi thì thanh niên Huế ra theo mới lắm. Nhưng họ lại không nhận được rõ ràng con đường họ đang theo. Họ thả lỏng ý muốn của họ và không biết cách kiềm chế và định đoạt. Họ ham chuộng vật chất quá, và vì quá nên họ mới sa vào vòng trụy lạc. Họ nhận lầm hoạt động trong môn thể thao và nghệ khiếu vũ. Vì vậy theo ý tôi, tinh thần họ không sáng suốt thêm được tí nào, nhưng trái lại...

Nói những câu trên cụ như sợ mất lòng tôi. Hai ba lần cụ ngập ngừng và dẫn dắt hạ giọng xuống:

— Theo cụ thì thanh niên ta nên theo con đường nào?

— Theo tôi thì thanh niên ta nên theo con đường tự lập. Được thể dân nước ta sau này mới mong tiến bộ được. Anh nghĩ xem, nghề bán buôn của nước ta đều do vật hàng của nước ngoài đưa đến gần hết. Chúng ta chỉ biết làm đại lý cho hãng này hãng nọ chứ không muốn chế tạo đồ lấy để bán quyền lợi mười phần mình không hưởng được một. Một phần lớn thanh niên chịu mất trong quan trường đã đành, phần khác ở ngoài cũng gần như vô dụng.

— Thưa cụ, thanh niên theo

Nho học xưa và theo Tây học nay có khác gì nhau không?

Lần này như nói trùng ý muốn của cụ nên trông cụ vui vẻ lắm. Cụ đứng dậy rót nước uống lấy hơi rồi đồng dạng nói:

— Thanh niên xưa và nay khác nhau nhiều lắm. Vì Nho học xưa không phổ thông mà phổ thông. Còn Tây học nay tuy phổ thông mà hóa ra không phổ thông.

Nói đến đây cụ mỉm cười ra vẻ đắc ý lắm. Cụ đưa tay mở hộp nút cò rồi nói tiếp:

— Vì học trở xưa được lựa chọn thầy mà học. Một người học tốt khá bao giờ cũng tìm được nơi để dạy học và để học thêm. Vì vậy một anh biết chữ xưa

không bao giờ thất nghiệp. Trong làng có một người nhà giàu mới một ông thầy dạy học thì con dân đã đến học được rồi. Thời bây giờ thì khác. Trường có rất hiếm. Chỉ con nhà khá mới theo học nổi. Lại thêm người biết chữ không được tự do mở trường tự hay dạy tư. Nạn thất nghiệp và thất học theo đây mà lan rộng ra mãi.

Đến đây trông người cụ hơi nhọc, tôi liền đứng dậy xin về. Cụ vui vẻ đưa tay ra bắt tay tôi. Nhưng sợ tay trái trẻ hay bóp mạnh nên cụ chỉ chia ra một nửa và rút lui thật nhanh.

Thanh Tinh
(Đặc phái viên Ngày Nay)

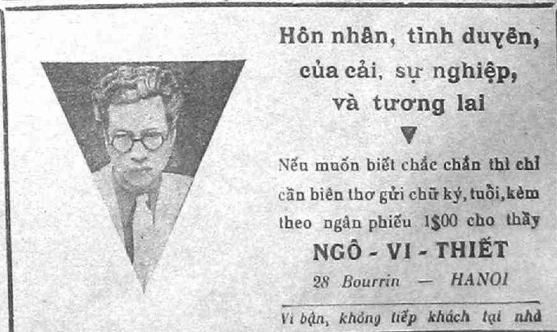
**Hôn nhân, tinh duyên,
của cái sự nghiệp,
và tương lai**

Nếu muốn biết chắc chắn thì chỉ cần biên thơ gửi chữ ký, tuổi, kèm theo ngân phiếu 1\$00 cho thầy

NGŨ - VI - THIẾT

28 Bourrin — HANOI

Vì bận, không tiếp khách tại nhà



ÔNG PHẠM QUỲNH THƯƠNG - THƯ BỘ QUỐC - DÂN GIÁO - DỤC

« Tuổi Thanh Niên là tuổi dễ dự bị, dễ học hành, chứ không phải dễ hoạt động... » Nhưng ông không nói đến tuổi nào mới được hoạt động.



ONG Thương-thư bộ Giáo-Dục tiếp tôi trong một gian phòng ở nhà riêng, trang hoàng một cách lộng lẫy. Tôi cảm thấy trong người hơi lạnh lạnh. Không biết có phải tại chiếc quạt máy chạy nhanh không? Nhưng về ăn cần và mặt thiết của ông trong cử chỉ và lời nói đã đem lại trong gian phòng ít sự ấm cúng. Trước tôi ông Phạm-Quỳnh là một nhà báo chứ không phải một cụ thượng nữa. Sau khi nghe tôi hỏi ý kiến về thanh niên, hai môi ông liền để nở một nụ cười rất tươi và nhờ vậy, rất ý nghĩa. Có lẽ ông nhớ lại Từ-Ly, xưa kia, trong Phong Hóa, đã có lần phỏng vấn ông không cần đến sự trực tiếp. Nhưng chắc ông nghĩ Phong Hóa khác, Ngày Nay khác, ông Từ-Ly khác và tôi khác nên ông vui vẻ trả lời:

— Phần nhiều thanh niên hiện thời đều bị lằm lạc vì muốn hoạt động quá sớm. Vì sự thật tuổi thanh niên là tuổi dễ dự bị, dễ học hành chứ không phải dễ hoạt động. Sự kinh nghiệm họ còn thiếu nhiều lắm. Vì vậy bao nhiêu sự ước muốn trông mong của họ, họ đều không đạt được hay đạt được một cách không hoàn vẹn. Họ muốn lên thật cao, rồi cục lại bị sa xuống thật thấp. Bao nhiêu sự thất vọng đáng thương ấy đều do sự kém học mà ra.

Ông nói một giây nghe rất xuôi và rất chắc chắn. Nghi một lát ông nhìn tôi tươi cười, nói tiếp:

— Sự thật thì thanh niên muốn làm nhiều hơn muốn nghĩ. Trước kia hồi tôi còn ở trong thời kỳ sung sức của tuổi trẻ, tôi cũng ưa hoạt động lắm. Nhưng bước qua lâm đoạn đường tôi mới nhận thấy đây là

sự sai lầm. Vì hoạt động không nhằm đường, không trúng cánh, chỉ kéo lại nhiều sự hại hơn đều lợi. Chỉ nói hoạt động mà không nhằm phương hướng trước đã là chuyện thất sách rồi. Hoạt động khó, học hành dễ, tôi ao ước thanh niên nghĩ đến học hành trước rồi hoạt động sau.

— Thưa ông, theo ông thì thanh niên nên theo còn đường nào?

Với nụ cười nở luôn trên môi, ông nói tiếp:

— Như trước kia tôi đã nói: thanh niên nên theo con đường học vấn là hơn. Chỉ có sự học vấn uyên thâm mới sửa soạn nổi những sự hoạt động có kết quả rực rỡ và chắc chắn. Thanh niên nên xem sự học hành là công việc của ngày nay và hoạt động là công việc của ngày sau.

Hoạt động sớm đã không có lợi, thanh niên sẽ còn tiếc vì không bỏ hết công trong sự học hành. Nói tóm lại thanh niên nên cố học, gắng học và học luôn mãi được.

Đến đây tôi đã thấy tôi lạm dụng của ông hơn mười phút. Vì trước kia, muốn được việc, tôi chỉ xin phỏng vấn ông trong năm phút thôi. Tôi xin vè.

Ra đến sân, thấy thống sứ và công cáo, tôi mới nhớ tôi đã vào nhà một cụ thượng.

Thanh-Tịnh

(Đặc phái viên Ngày Nay)

CỤ PHAN BỘI CHÂU

« Thanh niên ta chỉ thanh niên trong tuổi chứ không trong hành vi và tư tưởng ».



TÔI vừa qua cái cổng tre làm theo kiểu Tàu thì một đàn chó chạy ra sủa. Trong túp lều tranh một cụ già chạy ra đưa gậy đón đuôi; đàn chó lui chạy vào vườn sân gần đấy.

Trông cụ vừa đạo mạo vừa quắc thước như một nhà đạo sĩ. Sự cụ bần lõng về sự tiếp đón, nên tôi xin cụ cứ tự nhiên giảng bài cho học trò nghe đã. Cụ nhận lời ngay sau khi mời tôi ngồi trên một chiếc ghế tre dài gần đấy.

Bài cụ giảng là một bài lịch sử Việt Nam. Khi nâng sách lên, hai tay cụ đã thấy run, nhưng tiếng nói cụ thì rang rang nghe như la như hét.

Sau khi tôi nói qua mục đích sự phỏng vấn cho cụ nghe, cụ liền khoanh hai tay lên bàn cười lớn. Một nụ cười nửa thư xã giao nửa như vui vẻ.

— Kể cả năm nay nữa thì tôi đã ở Huế ngọt mười hai năm. Hai năm đầu thì được thanh niên đủ các giới tập nập đến thăm luôn. Nhờ vậy tôi cũng đoán biết

được trình độ trí thức của các thanh niên thời ấy. Nhưng mười năm sau thì thanh niên Huế đoạn tuyệt hẳn với tôi, không phải vì họ muốn...

Ngập ngừng một lát cụ thì thào bằng một giọng bí mật nhưng cay chua:

— Nhưng vì người khác muốn. Thanh niên Huế thì ít chiều theo ý muốn của mình. Họ thường chiều theo ý muốn của người khác hơn, mặc dầu họ cũng thấy ý muốn ấy nhiều sự lằm lạc.

Mặt cụ tự nhiên tươi vui hơn trước. Trên màu trán rộng không còn một vết răn nào để làm tiền biểu cho giòng tư tưởng cao siêu của cụ nữa. Lần này với một giọng khôi hài cụ cười nói tiếp:

— Nhưng tôi tưởng thanh niên như ông thì nên hiểu lấy thanh niên thì hơn. Vì tôi đã già lắm rồi. Máu thanh niên không còn chảy trong mạch huyết tôi nữa. Hay nếu có thì chắc cũng đã nguội lắm.

Nói xong cụ chỉ chén trà để trước mặt mời tôi uống. Sau lưng cụ hai ông già gần, không

kém tuổi cụ mấy, chằm chằm ngồi nghe.

— Cụ đã từng qua Tàu, qua Nhật, vậy cụ xem thanh niên Huế đối với thanh niên nước ngoài thế nào?

— Ông muốn hỏi về mặt hoạt động phải không?

Không đề tôi trả lời cụ nói tiếp:

— Thanh niên Huế so với thanh niên hai nước tôi đã thấy thì... nếu tôi không lầm... không ra thanh niên chút nào hết. Họ chỉ thanh niên trong tuổi chứ không phải trong hành vi và tư tưởng.

Ngồi một lát cụ mỉm cười nói sẽ:

— Nhưng hai nước ấy khác, nước mình khác. Nếu nước mình không khác thì thanh niên nước mình hẳn không phải là toàn người vô dụng.

— Theo cụ thì thanh niên theo Tây học nay có hơn kém gì thanh niên theo học xưa không?

Lần này cụ trả lời mạnh bạo với một giọng chắc chắn hơn trước:

— Hơn cũng có mà thua cũng có. Vì nên học vấn đã thay đổi thì tư tưởng cũng thay đổi theo. Mà tư tưởng đã thay đổi thì hành vi cũng phải thay đổi. Chỉ có một chuyện này không thay đổi là thanh niên Huế còn ham chuộng quan trường lắm.

— Theo cụ thì phải nên vạch một con đường nào để thanh niên theo?

Lần này cụ cười lớn ra vẻ đắc ý lắm:

— Tôi tưởng vạch một con đường theo ý muốn của tôi thì lại không có ai theo mất. Vậy xin phép ông cho tôi miễn nói đến con đường ấy thì hơn.

Tôi đứng dậy xin vè. Cụ đưa tay run run bắt tay tôi. Tôi cảm động và sung sướng quá lúc nghĩ đến bàn tay gàn guộc ấy đã từng cầm một thanh gươm và một ngọn cờ.

Thanh-Tịnh

Si vous voulez
 Descendez à
P'Hôtel de la Paix à Hanoi
 Vous apprécierez sa bonne cuisine, ses chambres dans Pavillons entourés de jardins, ses prix modérés.

Bien manger
 Bien dormir
 Etre tranquilles

Le meilleur accueil est réservé à la Bourgeoisie Annamite

Charles Gullot - Propriétaire - Tél. n° 48

THANH NIÊN THÔN QUÊ

« PHÁ ĐÌNH », ĐÓ LÀ Ý MUỐN CỦA THANH NIÊN MỚI TRONG CÁC THÔN QUÊ

TÀ đi về phía nào bây giờ? Giở lên hay giờ xuống? ... Ấy kia anh N. kia rồi.

— Anh H., anh thả điều đấy à? Tôi vừa lái đàng nhà. Ông Hương bảo cả ngày anh chỉ mãi thả điều, chẳng chịu vào việc gì hết.

— Ông bảo tôi làm việc gì bây giờ? Say lúa, giả gạo thì yếu, chân mềm tay. Bật sấu bẻ nhánh thì đã



có lú đàn bà. Đi buôn thì không có vốn... Nay, ông thử lắng tai mà nghe. Bò sáo của tôi đồ hồi có hay không? Rõ ràng vào ba ra bảy, dịp đàng bết chỗ nó!

- Ý kiến của anh thế nào:
- Ý kiến gì cơ, ông:
- Ý kiến về, về... thôn quê ấy mà.
- Tôi chẳng có ý kiến gì cả.
- Nguyên vọng vậy:
- Nguyên vọng thì to lắm. Tôi muốn phá đồ đình đi thay cái thư viện vào đấy. Văn-chỉ thờ me sừ không đời trước nó ra làm cái sừng chiếu. Làng ta có cái bãi cói mênh mông bát ngát đấy nhé. Sao các ông ấy không lấy tiền công quỹ mà cấy lại cho tốt lên. Rồi vật liệu đấy, tài chính đấy, đem ra mà giúp con em..
- Nguyên vọng của anh như thế chẳng trách anh thả điều cả ngày là phải. Tôi quay đi tìm đến nhà anh C. Có đi mới biết. Làng mình nhan nhản những thanh niên là thanh niên. Chẳng bù cho mấy làng chung quanh. Tinh không thấy một mống thanh niên nào. Hoặc giả toàn những thanh niên vờ bộ óc xối thịt.

- Em coi chó cho anh tí, thầy em đâu:
- Thấy tôi ra đình.
- Thế anh C. đâu, em?... Mà tiếng ai khóc thảm ỉ hể, em? (điều tra thì khỏi sao được tồ mò).
- Anh tôi vừa đánh chị tôi để kháo của đấy. Giá ông đừng lúc này thì gặp. Anh tôi đi rồi.
- Chẳng được gặp anh thanh niên chỉ khi ấy, thì ta điều tra chị thanh niên này vậy.
- Đời sống của... à quên, chị sao thế?
- Chị C. vừa nín. Thấy tôi hỏi, lủi thân, lại khóc òa lên, vừa khóc vừa kể lể. (Minh rõ ác, người ta vừa

Thiên điều tra này làm ở một làng nổi tiếng trong tỉnh H. D., một làng trù phú và gọi là văn minh. Vì còn nhiều làng mà phần đông thanh niên chỉ khác các cụ là trẻ tuổi, còn thì cũng đình đám, xối thịt như các cụ.

quên đi được).

— Khốn nạn, ông ả. cháu có tí vốn nào thì anh cháu phá hết rồi. Bây giờ nặc cháu tiền nữa thì cháu còn đảo đầu ra, mà đánh đập cháu. Cháu đã bảo còn cái khung cửi của cháu kia thì sao không chặt ra làm cửi mà bán.

— Tôi nghiệp, thôi chào chị. Khi nào anh ấy về tôi sẽ đến chơi, nói giùm chị.

— Chị thanh niên chào lại tôi bằng những tiếng nức nở.

Thế là vừa ra khỏi ngõ đã điều tra được một anh thả điều và một anh đánh vợ. Bây giờ thì ta hãy đi đến hỏi chuyện cái anh nông phu trẻ măng kia đã. Nhân tiện ngắm cảnh đồng và hồ hấp lấy ít không khí lành cho khoan khoái.

— Đây chú Trạch, đời sống của chú thế nào?

- Ông này hỏi hiếc hay nhĩ. Ngày nào mà tôi chả sống. Tôi đương sống sờ sờ ra đây nhé.
- Tôi hỏi đời sống của chú có sung sướng không?
- À, thế thì chả sung sướng tí nào cả, ông ạ.
- Ấy, cứ vừa làm vừa nói cũng được, kéo mất thời giờ của chú.
- Chúng tôi còn sung sướng sao được. Từ sớm đến tối vất vả mà chỉ được mỗi « cái » bảo thôi, ông ạ. Bữa cơm, bữa cháo vị tất đã đồ.
- Ruộng chú đương cấy đấy là ruộng của chú đấy chứ?
- Vâng, ruộng quan các cụ cấp cho đấy. Được hai sào ruộng quan thì lại phải lê hai đồng rưỡi bạc ra đóng sưu. Mà ruộng nào có 2 sào ruộng. Bao nhiêu ruộng tốt các cụ chọn cả rồi, còn đầu đến mình. Giá các cụ cấp ngay cho hai đồng rưỡi

sưu có hơn không. Hay biết sưu thuế đến nơi. Minh sắp sửa ở cỏ ra đóng, mà ruộng thì chưa thấy hội thóc vào cả.

— Ý kiến chú thế nào?

— Ý kiến là cái gì cơ, ông:

— Ước vọng chú thế nào? Nghĩa là chú muốn thế nào thì được sung sướng:

— Tôi muốn ấy à (anh tùm tùm cười, đứng ngăn người ra nghỉ) Tôi muốn công xá cao lên một tí, đồ hai, ba hào cũng được. Còn ruộng thì xin các cụ đừng cấp. Các cụ đem cho một vài người có của thâu để lấy số tiền ấy mà san sẻ cả cho các cụ cho lùn con em. Không có thì các cụ cho rút thăm. May ai thì người ấy được ruộng tốt.

— Ý kiến của chú hay đấy. Giá bao nhiêu...

— Thế thì ý kiến ấy cũng không phải của tôi. Nó là của anh Khoan,



anh Khoan thông thạo quốc ngữ, hay ngồi dưới gốc đa xem nhật trình ấy mà. Độ này anh thôi học về đi cấy đi cuốc với chúng tôi. Anh ta khỏe lắm, ông ạ.

— Nay, chú nông phu cần cụ. Chú cứ hy vọng đi. Bao giờ có tự do nghiệp đoàn, chú sẽ được như nguyện.

— Anh Trạch há hốc mồm nghe, chẳng hiểu tôi nói gì. Tôi sợ nhớ đến « tự lực học đoàn ». Sau này, nhờ có « tự lực học đoàn », việc học sẽ phổ thông đến hàng cùng ngõ hẻm. Lúc ấy, một trăm phần công phụ sẽ có chín mươi phần phân như anh Khoan, Rồi lo gì...

- Anh Qu. đấy à? Anh đi đâu?
- Tôi đi dạy học.
- Anh dạy tu?
- Làm quái gì có học trò. Tôi dạy đây là dạy ba thàng trẻ ranh con ông chánh hội. Dạy xong, ông mới ở lại ăn cơm với ông, nghĩa là ông thuê tôi dạy, ăn ngày hai bữa, anh hiểu chưa?
- Hãy đứng lại tôi hỏi cái này đây.
- Ý kiến anh về thôn quê ta thế nào?
- Tôi đương chưa nhận về tình hình thôn quê chưa khuấy đi được thì anh lại nhắc nhòm đến: Anh hỏi để làm gì?

- Tôi phỏng vấn anh đấy! Phỏng vấn để phổ bày đời sống, ý kiến, tư tưởng của các anh cho thiên hạ biết.
- Đời sống của tôi đây! — anh chỉ vào quyển sơ học độc bản. — Tư tưởng của tôi nó đã bị vùi dập vào sự nghèo đói mất rồi. Còn ý kiến về thôn quê? (anh cười một cách chua chát), thì còn đình còn đám, còn đình còn đám còn xôi còn thịt, còn xôi thịt còn ngồi thứ, còn ngồi thứ còn tranh dành, còn tranh dành còn há hiếp, còn há hiếp còn những lạm, còn những lạm còn khổ lù con em. Ý kiến của tôi có thể, anh cứ việc phết vào. Thời bây giờ chào anh kéo chậm, sơ ba đứa trẻ nó đi chơi mất thì tôi dạy à?
- Thế là anh cũng muốn phá đình?
- Ý thế.

Hôm sau, lời đến chơi anh D., một thanh niên chính trị phạm. Tôi gặp anh ta đương thủng thính trong đồng lúa chín.

- Tôi đi tìm anh đây. Anh thăm ruộng?
- Ừ, thăm ruộng người, chú mình thì điền vô nhất thốn.
- Tôi định hỏi anh một việc.
- Việc chính trị phỏng? Anh vừa nói vừa tùm tùm cười.
- Không, việc ấy đã có nhà nước hỏi. Tôi chỉ hỏi anh về đời sống của anh, về ý kiến riêng anh đối với thôn quê.

Trần-Tiêu

(Xem tiếp trang 28)

Bệnh viện và nữ hộ sinh

BÁC SĨ VŨ NGỌC HUỲNH

72, 74, 76 Góc đường A. Sénès và Jacquin (sau nhà Rượu)

Chữa các bệnh

Chiếu điện (Rayon X)

Chữa bệnh bằng điện (Diathermie, U. V.)

Giấy nói số 622 HANOI

Trong một nhà trọ học

PHONG SỰ của TRỌNG - LANG

XÓM LA-TINH

PHỔ P. P. T. chạy thẳng đến phố N. T. đã gần thành một chỗ tập trung của chủ trọ. Bên cạnh một số ít chủ nhà riêng, người đi thuê. Bên cạnh một nhà thờ lâu, chỗ hẹn hò của tụi điếm, ma - cô đêm đêm hoạt động đằng sau, trên con Đường Thánh.

Hai hoạt tượng của mỗi ngày

Trước một nhà, bốn năm người trai trẻ, ngoạ nghệ, uê oái, hay là ranh mãnh, ghéch mũi sang một nhà trước cửa, để nhìn hay « đánh

phổ P. P. T.

Thoạt đầu, ông đưa tôi lên gác. Chúng tôi cùng ngó nhìn vào một rầy giường gỗ bừa bãi quần áo, chân gối, lượm lượm nhưng sạch sẽ.

Những món ăn tổ cáo

Ông K. nhìn một đĩa dầy u muôm vàng óng, to đẹp như vẽ, để trên một cái bàn, mà nói :

— Ở trên này, có đủ : thư ký, học trò. Thư ký không vợ, với cái đời sung sướng đã không bị ràng buộc lại sẵn có tiền. Học trò, vì chẳng nghề lại không có một nghề gì. Học trò mà hình như không có sách vở gì cả. Ông đã trông thấy đĩa muôm? Muôm hết, sẽ có qua

đập chân một cái mạnh xuống đất làm bật lên mấy tiếng kêu ròn. Rồi cứ thế, đi lần ra cửa, cặp kiếng như Charlot.

Một tuổi trẻ lớn hơi muôm. Nhưng, một tuổi trẻ già, yếu, buồn sớm qua. Trông già rồi, vô lý như cái « keng » của thể kỷ.

Ông K. nhìn theo cái « cần cửi » đó ! — Sự ấy chán chết Pháp rồi. Sắp sang Hồng-kông để học nhảy thêm cho thật hết sức « keng », và nhân thể học tiếng Anglais.

Một tâm sự trẻ trung

Tôi nhìn đồng sách mà bảo ông K. : — Ở một chỗ, như chỗ này, giữa những tiếng « claquettes » rền rĩ, giữa những ông quý xư, mà ông học được?

Ông K. liền giở ví, lấy ra một cái ảnh cắt nhất trình, đưa cho tôi xem mà thở dài :

— Đã có cái « keng keng » này! Tôi không quen nhưng tôi đã biết mặt biết tên, giữa lúc cái keng keng đó ăn vận trá hình đứng cho họ chụp ảnh. Nó làm cho tôi tưởng tượng là quên được cái rầm rĩ chung quanh.

Đó là ảnh một thiếu nữ mũm mũm, có cái mồm nhỏ súa Hồng-mao, đôi mắt Mỹ, mái tóc An-nam, cười ngửa Tây giữa một chợ phiên.

Ông K. ấp ảnh vào ngực, quả quyết nói :

— Mọi thứ quanh tôi, cả cái ảnh này nữa, đua nhau thời cái « lửa » trong « bụng » tôi cho bùng lên. Nhưng tôi quyết không nở như các ông ở đây, đem cái « lửa thân » này đến cho mấy con đĩ lậu « thôi » tất họ.

Mồm ông giữ lại một nét cười. Con người ông óng ánh như một rọi nước mắt.

Ái tình ở đây

Một lần nữa, tôi ngồi với ông K. trong buồng ông trọ. Vì một câu chuyện. Tôi để ông kể :

— Tôi sắp sửa trọ chỗ khác. Những việc xảy ra đã làm cho tôi ra vào nhà này gào như trốn tránh. Vì tôi ngưng làm, ngưng học.

« Mấy hôm trước, ở đây vừa xảy ra một chuyện đi bắt con gái! »

« Một cụ, trông cũng thường bậc trung, đã đứng đầu cửa mà chỉ thật đầu đưa nào đã quyền rũ và giam hãm con gái nó trong nhà này. Nó vọng vào trong nhà, mà chỉ luôn róng ba ngày. Nó chỉ như thế này : « Mấy giam hãm con gái bà ba hôm rồi, tưởng đủ rồi chứ. Con gái bà đã có người hẹn cưới những... hai trăm đồng bạc! Con gái bà hãy còn hơn hồ ra đây. »

Ông K. cười : — « Những hai trăm đồng! To thật. Mụ rất cơ mấy hôm, có lẽ vì tiếc tiền hơn con gái mụ, tụi con bé cũng xinh xinh, và còn trẻ lắm.

« Lúc mụ chửi, các « kếp » trở hét ra cửa rầu mỗ nhìn. Rồi « kếp » họ nhìn kếp kia, đồng thanh hỏi nhau : « mày, phỏng? » Anh nào cũng ngờ nhau, nhưng anh nào cũng lác cả.

« Thằng bời đồ riet cho một « kếp » học ở Lycée P. vì nó thấy « đào » đã vào chơi trong buồng « kếp » hai hôm trước khi bị chửi. Rút cục, đáng lẽ đi trình cãm, mụ lại nóng quá. Mụ sống sọc chạy vào các buồng sục sạo tìm.

« Có một anh đang đập chân ngủ. Mụ tinh nghi, liền lật tung chân lên. Anh nọ mắt nhắm mắt mở choàng dậy : anh ta trần truồng như Chử Đổng Tử, mà đứng trơ ra đó.

« Nhưng, vẫn chưa trơ bằng mụ kia.

Bà chủ

Ông K. tiền tôi ra cửa. Một thiếu phụ, nhỏ nhắn óng ả vừa qua sân. Ông khẽ-bảo tôi : « Bà chủ! »

Rồi như để khoe với tôi rằng ông không kém gì ai ở nhà này hết, ông nói to :

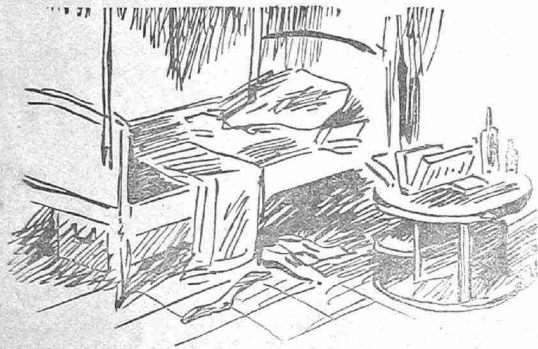
— Bà chủ hôm nay trông « gioo-ngo » quá, đẹp quá đi mất! »

Một giọng ôn tồn, hơi duộm về cụ tượng :

— Đi guốc thì có gì là đẹp ạ? — Đẹp chứ ạ. Đi guốc vừa ròn vừa « to » !

Câu chuyện thật vô lý!

Ông K. đã với cái :



hỏi » tìm một thiếu nữ, mà họ cố tưởng tượng là đẹp. Một bộ mái vàng gãy gụa, đã thấy ánh mặt trời, cho có giá làm cũng không quá 18 năm, rầu mồi lên, mà nháy một cái « nháy nghề ».

Một ngón tay cong lại mà vẩy nữa, như vậy... chớ!

Trong khi, trong công bên của một nhà kiểu tây đối diện, người ta thấy lu lù một gánh phở, một anh hàng phở, tất cả cái bần thĩa chỉ bên một hàng phở. Và qua cái bần thĩa đó, một lũ người nầu sồng nhộp nháp đi lại luôn luôn trên một cái sân rớt sườn sượt.

Tất cả ngàn ấy thứ lũng cũng, ngày nào cũng như ngày nào, tờ một nét đậm vào cái vế trờ của một phố không cây cối, chặt hẹp, san sát những nhà cao dưỡn. — Một phố đã để cho người ta thấy treo chỉ chỉt đủ các thứ quần áo Tàu, khăn bông đen ngòm, trên cửa sổ, trên bao lon một nhà tây đồ sộ.

Người ta cảm ngay thấy cái lượm lượm đang bao bọc một lũ thiếu niên chưa vợ, từ Trung, Nam, từ các đồng núi, về Hà-nội để sống một quãng đời tạm bợ, khổ khan, giữa sự cảm dỗ tai hại.

Một cảnh ở trọ

Một người quen tôi, ông K., đã đưa tôi vào chỗ ông ở trọ, trong

khác, hay là trường gà thay vào. Đó là quả vật thường ngày của một « ông » học trò còn trẻ ghê lắm. Tháng tháng, nhà gửi cho « kếp » ấy đúng 100 đồng. Tôi đã đi ăn hiêu với hắn. Cái gì ngon cũng gọi, gọi bữa bãi, nhưng chỉ ăn qua loa rồi bỏ lại hay bỏ cơm bãi. Vì « kếp » ấy còn mãi ăn, mãi ngủ, mãi chơi ở chỗ khác.

Ông K. mỉm cười một cách có ý nghĩa :

— Tôi đã có cái thứ « diêm việc » bằng cách nhìn món ăn, của « kếp » đó. Chả hạn, ăn muôm, ăn kem, uống nhiều nước chanh quả, tức là trong người « háo ». Thế thì đêm qua thức « chay » thôi, để nhẩy nhểch si sáng.

Nếu ăn trứng « la coóc », bô com, thì to chuyện hơn. Tất « kếp » đem qua đã thân mật với « đào ».

Một « kếp » nhẩy

Chúng tôi vừa đi trở xuống buồng. Vừa hay gặp một « ông », trẻ và gầy bé như một cậu, vừa đi vừa nghiêng người đánh « díp chân » (claquette), đánh từ ngoài sân, đánh vào chỗ chúng tôi.

Ông K. giới thiệu luôn : — Sự này đánh claquette « keng » lắm! « Oánh » coi!

Cái « sừ » đó, không cười, không nói, mỗi một, buồn bã, nghiêng đầu



— Nhưng biết làm thế nào? Nhưng lúc buồn chết đi được. Làm lúc muốn trên cho bà ấy muôm. Bà ấy lại lành quá. Bà ấy chỉ cười.

Ông ghé gần tai tôi :

« Có khi lại muốn bà ấy mắng : « Ah ! la canaille ! » (à, quân khốn nạn!) như bà chủ trọ học, có bộ gầy mấp và lạnh trong truyện của Guy de Maupassant! Bà ấy lại « dềch » biết tiếng Pháp.

Trọng Lang

THANH NIÊN TRUY LẠC

PHÔNG SỰ của TRỌNG-LANG

Mấy quái tượng của thời đại. Trong một tiệm nháy

TRONG một tiệm nháy ở K. T., về cuối mùa đông. Trời hơi mưa, cái rét còn lơ lửng chỗ ẩm áp này, như quên lấy khỏi thuốc lá, quên lấy bước nháy của mấy cô mặc áo đơn. Mấy cái đèn bóng nháng, những cô còn cứng trắng tinh, yên chỗ như về. Mấy ông trai trẻ lịch sự vào chụm khò nóng nước, tranh một cách triền trong. Họ nháy ít quá: Kèn vàn vàn ỏi kèn một mình, vài cô nháy sấm lại một chỗ, kết thành một bó hoa, ừ rừ như hoa trên xe tang. Cảnh tối, mắt cô ngáp to quá, chưa theo bằng một cái: — Bar mờ đời gì mà buồn thế này!

Thì một người độ mười chín, hai mươi, len lét bước vào. Tôi tưởng là bởi của một tiệm khác: Hân đội mũi dẹt to, hếch vênh đằng trước. Cổ áo sơ-mi bẻ lối «Danton» của đầu không kém gì bộ quần áo vải trắng. Lại rất hợp với đời giầy trắng để cao-sơn ngáp bừa rớt. Mấy thứ lẻo tèo có lẽ sống không thay đổi từ mùa nực. Trông cái «sống sót» của ngày hè đó, tôi bắt rùng mình mà lạnh thém.

Hắn vớt mũ xuống găm ghế, rụt rè, lễ phép gọi một cốc cà phê. Thì ra cái... «bản thu» ấy cũng đi nháy như tôi.

Tôi có cảm tưởng rằng, giữa một đám người xa xỉ, kiêu hãnh, hẳn là một con gai vại một con chim non, mà giờ rét rồi đã đánh rạt vào một tổ ấm áp.

Sốt buổi, hân nháy nhiều quá, nháy lấy được dần dần, hẳn đã quên mình trong tay một cô đào giỏi nhất tiệm, mà

nhảy những bước mới là chữ chỉ, hát rêu Họ nghĩ nhảy để nhìn hân nháy. Tiếng kèn tango rền rĩ như đây bước của hân lướt bóng qua mặt sân, trong ánh sáng đỏ.

Kèn, ánh sáng, hân, cả ba kết tã thành một thứ êm dịu, hồn nhiên. Hân có thể cho tôi nhiệm cái thú say sưa, tuyệt diệu của một điệu nhảy bằng... «tâm hồn» được.

Nhưng, qua vai cô gái nhảy, đôi mắt hân, bất ngờ trắng đã gần liền với hàng tóc hạt cút, thỉnh thoảng lại nhua trộm tôi. Đôi mắt mỏng lơ lơ uấn ả eo ấy đã cho chúa đi.

Hai thứ hân bự và thô bỉ, dù để đánh tan tất cả những nguồn cảm trong thế giới!

... Rồi, tiệm sắp đóng cửa. Cũ còn vài cô nháy ở lại để vay xoi tiền của chủ. Và nghe với tôi.

Một anh bồi vẫn chực một bàn hân, tay cầm cái bông, kính khinh ra về mặt, bỗng cúi nhất cái mũ da vớt ở găm ghế mà hỏi «Hân»:

— Mũ của cậu?

Hân như găm khế một tiếng «Phải!» Rồi quả quyết bước lại bên quầy. Một cuộc điều đình giữa bản với chủ tiệm. Rút cục, tôi nghe ông chủ đồng ý:

— Thôi được! Cả quần áo của anh góp với cả người anh nữa, cũng chưa đáng giá một cốc cà phê! Tôi cũng thương anh là một người nhảy khét. Anh đã xin, tôi cũng cho. Thế thì, hôm nay, mời anh cút về. Mai, xin anh đừng lại đây nữa! Nghe chưa?

Hân há mồm nghe ông chủ, ngạc nhiên như một trẻ nhỏ. Nhìn tận tôi một lần nữa, hai mắt ông đỏ vì sung

sướng, hân quay ra cửa. Tôi thấy hân nghiêng rưng, hơi lồi lại trước gió lạnh, rồi hai tay nung giữ lấy cổ áo, mạnh bạo đưa mình vào mưa bụi.

Cái cô mồm mồm vẫn nhảy với hân, lắc đầu bảo tôi:

— Tôi nghiệp quá! Con cái nhà ai mà khét thế? Chắc rét lắm đấy nhỉ?

Cô nói nhỏ đi: «Nưng mà sao anh ta bôi thế, bôi không thể tả được! Ông a»

Ông chủ nói cho chúng tôi nghe thân thế anh chàng đó:

— Tôi hẳn tất cả ba anh em ruột cùng mẹ, con một ông phán phủ T. Q. Tháng ba rớt độ 17, khét nhất. Nhảy nhót cũng đã lòng sòng gác các tiệm ra được rồi. Nhưng vẫn còn được ở nhà. Còn hai anh lớn thì ngã từ đã lâu lắm.

«Thằng cha lúc này, là thằng thứ hai. Độ hai mươi chớ mấy. Nó có bệnh nhảy. Lắm khi sang lăm, nhưng chỉ một vài hôm thôi. Con nhảy nổi lên, quần áo hân tất. Bị nhà bỏ trước, anh em còn cho ăn ngủ nhờ. Bây giờ họ tẩy. Vì nó «mưa» (ăn cắp) dữ lắm. Mà chỉ để nhảy thôi!

Giọng ông chủ tự nhiên rít lại một cách cay nghiệt:

— Cái trò con vờ lý ấy mà!

Rồi ông quay lại nhìn cô nháy, cười nói:

— «Mỡ» nhảy kết mãi với «cậu a».

Liệu xem «sac» và giầy truyền có còn không. Hay là «cậu a» đi «mưa» của «mỡ» rồi?

Trong bùn trụ lạc

Ngõ Sân-Công mới thật là thế giới riêng của đám Thanh Niên trụ lạc, 9 phần 10 đã sinh trưởng trong phủ quý. Nó có đủ rạp hát, thuốc phiện náo, và nhà thờ, có đủ nước rửa và tối tăm, cho những tâm hồn tối tăm, không sợ đời xếp, nhưng còn biết tìm vui đó. Họ buồn hủ như người đi xem, cái bệnh ngày xưa của họ. Họ xin về đêm bán lại. Âu may, và ăn cắp, nếu có dịp.

Có người nghe qua trường những tiếng nhại ai oán, rồi sấm lại bên một con nhà thờ, mà găm lên một cái, theo giọng cũ trong Saigon: «Chao ôi! Cái thân

của anh đây!» Như một tiếng kêu, chợt lình dưới sức mạnh của một lý niệm đau thương về đi vắng.

Tôi đi tìm «đứa trẻ» đầu trong ba anh em con ông phán phủ T. Q. Tôi vừa trình được một anh «cốc a» (âm may) đội mũ trắng, nói tiếng Pháp lẩm thảng, khỏi thuốc phiện quên đến tận lòng máy. Thì tôi lại vấp phải hai người nữa, chưa ngoài ba mươi tuổi: anh ô, con một ông Phán, ăn vào tẩy, nghiệp ra đến tận đầu môi, cổoi mắt. Hân gọi tôi là «cher ami», nói tiếng Pháp để xin tôi một háo! Tôi dịch câu hân xin tôi: «Đã hai ngày rồi, kể khốn nạn là tôi, mới ăn có một xu sồi!»

Và một anh nữa, tên là T. Con một ông Át chết. Anh này ăn vào ta, mặt mũi dài lợt thốt. Trông anh ta như một cái gì buồn thảm lắm! Giọng anh ta kể nhà: «Từ sáng tôi chưa được bú! Ông có thừa một vài hào...» Mặt anh ta to, đờ đờ, như tôi như van xin một cách thể thảm.

Bên cạnh anh T. tôi đã gặp người con cả ông phán T. Q. Hân ngồi trên vỉa hè, bên cạnh một tiệm thuốc náo. Hân mặc bộ áo ngủ sòng sọc, đầu hân lại troc lác. Trông như một thóc tũ.

T. bảo tôi:

— Nó không đợi năm cơm hàng ngày của chi đem cho. Trong năm cơm có rất hai hào cho ông ấy soi thuốc c.

Giọng T. buồn bã:

— Không ngờ nó ba đào đến thế! Chẳng bù xưa kia, nhờ anh chị cho đi tìm, xoáy thật nhiều, hút một đêm to hai, ba đồng. Rồi hết «miếng» (nhân tình) nó đến «miếng» kia linh đình.

Những con «sac» quần quai sống trong bùn như thế, tôi còn gặp nhiều, trong đêm đó, trước mỗi bước.

Tôi cầu nguyện rằng chỉ vừa sống một ác mộng, đây quái tượng.

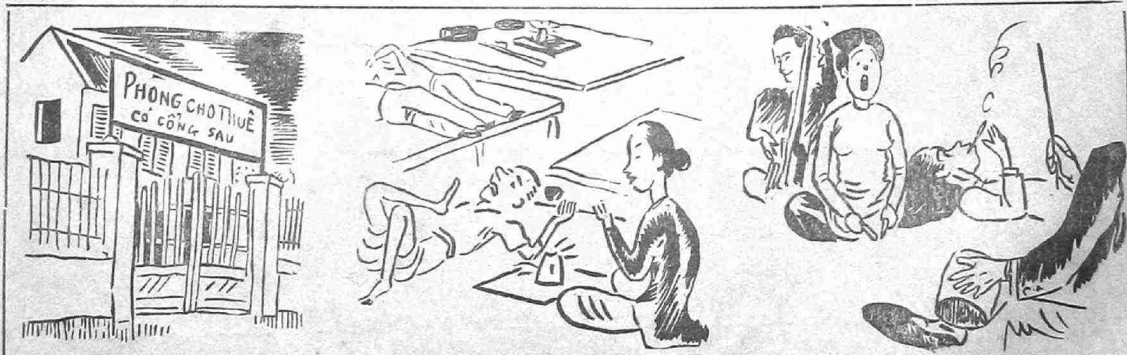
Những quái tượng đó lại là người trẻ hơn tôi...

Họ là những thanh niên!

TRỌNG-LANG

MỘT BÈN CÓ NHỮNG THANH NIÊN CHƯA TỪNG RA KHỎI THÀNH PHỐ, KHÔNG BIẾT CÁI NUI BẮT THỂ NÀO, VÀ CÓ NGƯỜI KHÔNG ĐUA NHAU TRỤY LẠC TRONG CÁC CHỖN ĂN CHƠI.

PHẢI THAY THUỐC PHIỆN, NHÀ SÂM, TIỆM NHÁY BĂNG...



Những quán trọ của Thanh niên ta (Auberges de la Jeunesse)

...NHỮNG CUỘC GIẢI ... KHÔNG KHÍ, ÁNH SÁNG



QUÁN TRỢ THANH NIÊN

(Les auberges de la jeunesse)

Ở bên Pháp, người ta dùng hết cách để cổ động cho thanh niên yêu một cái đời hoạt động hợp với tuổi trẻ, và gần với cảnh vật. Lập ra các đoàn hướng đạo cũng là theo một mục đích ấy. Cảnh vật thiên nhiên làm nảy nở trong người ta nhiều tình tốt, và dạy cho ta nhìn xét cuộc đời, không kể sự du lịch cho ta biết rõ phong cảnh trong nước và nhiều điều ích lợi.

PHONG TRẢO « quán trợ thanh niên » là cái gì ? Đó là một phong trào để cổ động sự du lịch trong bạn trẻ, du lịch hết cứ bằng cách nào, nhưng phần nhiều bằng cách đi bộ. Muốn đạt tới cái mục đích ấy, người ta lập ra ở giọc đường những quán trợ để người du lịch có chỗ nghỉ ngơi, nấu ăn, giặt dĩa. Những quán trợ ấy lại có thể làm chỗ chú trong lâu ngày cho những người du lịch muốn quan sát kỹ một vùng.

Phong trào A. J. xuất hiện ở các nước Na-Uy, Đan-Mạch và Đức, là những nước mà cuộc du lịch xa

bằng chân đã thành một cái tục lệ. Nhất là ở nước Đức, hằng năm có tới mấy vạn thanh niên đi du lịch bằng chân, nên những quán thanh niên ở bên ấy nhiều lắm. Phong trào đó lan sang nước Áo, Thụy-Sĩ, Hòa-Lan. Một quốc tế liên đoàn A. J. đã thành lập ở Amsterdam.

Ở Pháp, quán trợ thanh niên bắt đầu có từ năm 1928.

Tiếng gọi lên đường

Tay nải vác vai, chân đi giày đóng đinh, quần áo sơ sài nhưng

sạch sẽ, Toàn là bạn tri thức, mặt xanh xao hay xém nắng.

Họ đi đâu ?

Họ đi bất cứ đâu, bất cứ chỗ nào có thể quên được những tiếng : tỉnh thành, thị cũ, thất nghiệp, kinh tế khủng hoảng. Những tiếng ấy như các con ma ám ảnh, đe dọa...

Họ đi để sống...

Nhưng tại sao lại có những cuộc đi như thế, lại nảy nở ra làm khách giang hồ lữ thứ ?

Cũng như những cái đổi mới khác của tinh thần, cái đổi mới này sinh ở sự nghèo nàn...

Trong những năm phong phú, bạn trẻ bị cuốn vào trong vòng khoái lạc : vì lương cao, lối nhiều, bạn trẻ xô nhau đi tìm khoái lạc, tưởng rằng cái khoái lạc là cái hạnh phúc ở đời...

Rồi sự khủng hoảng đến thanh niên quay về tự xét cái đời mình... Họ hiểu rằng khoái lạc không phải là sung sướng, họ hiểu rằng cái sinh hoạt trong các thị thành không phải là cái sinh hoạt đáng quý, và ngoài kia, phong cảnh nước non đang đợi chờ...

Bạn trẻ đã nghe thấy tiếng gọi lên đường.

NGÀY NAY SỐ 18 NĂM 1936

Quán thanh-niên là những giầy hành lang, mái tam quan những tòa chùa đồ sộ ; là những tá vũ, hữu vũ các ngôi đình rộng rãi, sau những buổi cúng tế đều để mốc rêu. Quán thanh niên là những nhà giải tọa của các văn-miếu các tỉnh. Ở trung-du, quán thanh-niên có thể là một đàn chuông ngựa, chuông trâu hay, bích thóc của một chủ đồn điền hào phóng.

Tại miền biên giới, quán thanh-niên là một tòa cô-miêu âm-u, hay dưới hầm một « lô-cốt » bỏ hoang đã lâu ngày.

Thường ra quán thanh-niên là những trường học các làng trong những ngày vắng bóng học trò.

Điều hầu
Báo Hướng Đạo

THANH NIÊN Việt nam ta ngày nay phải sống một cuộc đời hoạt động, có ý nghĩa và hợp thời.

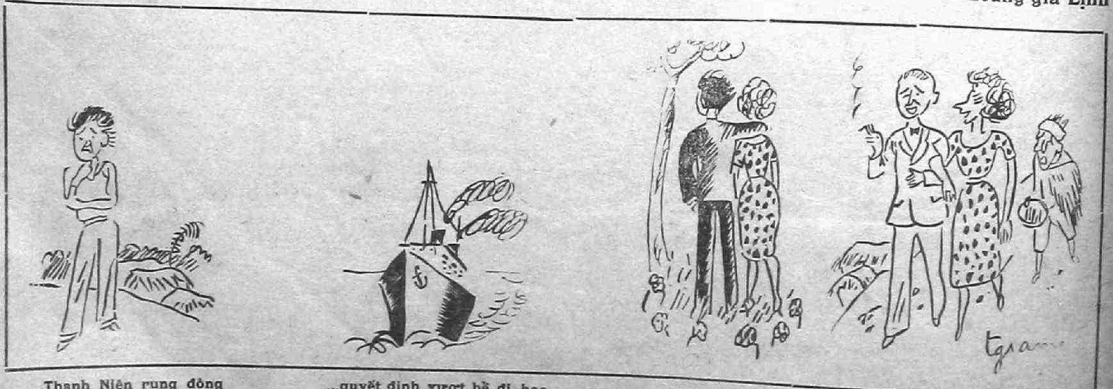
Muốn đủ sức đối phó với đời, ta cần phải luyện tinh thần và sức lực của ta được mạnh mẽ mỗi ngày một hơn lên, và lúc nào ta cũng nên chăm chú nghĩ đến những cách có thể đưa ta tới những kết quả mà ta mong đợi.

Quán trợ thanh niên, xét kỹ ra, có thể cho ta đạt được những ý nguyện của ta ; mở mang tinh thần, sức khỏe, làm nảy nở chí phiêu lưu, đi cho biết những cảnh tượng tuyệt tác thiêng liêng của non sông nước nhà.

Thanh niên Việt-nam cần phải có, như thanh niên các nước, một cái tinh thần thể thao thực mạnh, vì rằng nòi giống Việt-Nam cần phải theo thời gian mà mỗi ngày một tốt đẹp hơn lên.

Quán trợ Thanh niên sẽ cất tiếng gọi lên đường tất cả những người chuộng các cuộc du lịch thể thao, sẽ xô đẩy Thanh niên Việt nam về khắp các miền danh tiếng trong nước. Phong trào đó sẽ gây một cái tinh đoàn kết giữa hàng nghìn hàng vạn thanh niên, một cái tinh đoàn kết rất cần thiết cho sự sống của chúng ta.

Hoàng gia Linh



...Thanh Niên rung động trước cảnh tốt tâm...

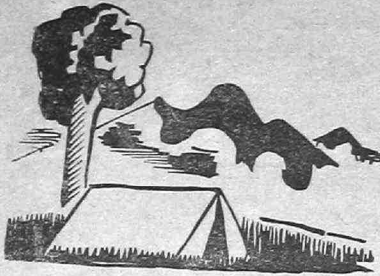
...quyết định vượt bè đi học để giúp ích cho xã hội...

... khi ở ngoại quốc

...và khi trở về

TRÍ CỦA THANH NIÊN

SÁNG và THỂ THAO



PHIẾM DU VÀ CẨM TRẠI

CHỦ NGHĨA Hưởng Đạo đem đến cho Thanh niên một ý kiến mới về cách giải trí: những cuộc phiếm du. Sau tuần lễ làm việc, tạm bỏ cái không khí quá quen thuộc, đi tới những cảnh xa rộng, hưởng cái thú mới mẻ thanh sạch được tâm gói trong bầu gió lạ và ngắm những vẻ đẹp quý báu của non sông; không còn cách gì khiến mình sung sướng yêu đời hơn được nữa. Ta không chú ý đến vì điều đó quá giản dị, và phải đợi đến một phong trào vui vẻ, mạnh mẽ đến giúp già, ta mới nhận thấy cái ích lợi, cái vui thú của sự tiếp xúc với thiên nhiên.

Câu nói thông thường: « Thiên nhiên là một cuốn sách lớn lao » đến nay ta lại được dịp nhắc tới để thấy là một lời rất xác đáng. Những trang sách thiên nhiên ấy có văn chương của cảnh sắc, có vẻ kỳ thú của đồi núi mây nước và có những tư tưởng hồn hậu — một triết lý nhẹ nhàng, thuần khiết — vì gọi trong tâm trí người những điều ngắm nghĩ tốt đẹp và nhân từ.

Thanh niên đi du ngoạn, để giải trí mệt nhọc, để tìm sức khỏe cho thân thể mà được hưởng những cái hay không ngờ, cũng như người đọc văn để đi đường tỉnh tỉnh mà tìm thấy những vẻ màu nhiệm.

Một cái đồi cao ráo, dưới bóng thông mát; trên bờ sông có mọc sạch sẽ, chung quanh toàn những xanh tươi; một khu rừng con trong đó cây cỏ và loài vật sống một đời riêng tịch mịch; hay bất cứ một cảnh lạ, cảnh đẹp nào cũng là nơi mình có thể đứng chân. Trong cuộc phiếm du, ta đóng đô ở cái xứ sở bé con mà ta yêu mến. Hoặc dựng lều bằng tre lá kiếm được, hoặc cắm trại ta mang theo.

Một buổi, đôi ba ngày, ta ở lẫn sống chung với tạo vật. Bên cạnh cuộc đời phũ phàng, chật chội tù hãm, ta có một cuộc đời nhỏ, đơn giản, luôn luôn thay đổi nó thường công ta sau bao nhiêu lúc lo nghĩ nhọc nhằn. Những cuộc phiếm du có thể gọi là những hồi thoát lý, nhưng sự thoát lý quý giá nhân hậu thay vì nó làm cho ta thêm sức mạnh, thêm sự nhiệt thành để trở về với đời vật lộn.

T. L.

MỘT TRƯỜNG ĐÀO LUYỆN THANH - NIÊN

HƯƠNG-ĐẠO ĐOÀN

Hơn cả ở các nước, chủ nghĩa Hưởng đạo rất có ích — cho thiếu niên Việt-Nam Chủ nghĩa ấy có từ năm 1909. Người khởi xướng là ông Robert Baden Powell. Phong trào Hưởng đạo đã lan sang nước ta từ 5, 6 năm nay, nhưng xem ra người mình chưa hoàn hảo một cách thực xứng đáng. Tinh thần Hưởng đạo người mình vẫn còn chưa hiểu, và phụ huynh các bạn trẻ đối với sự ích lợi rất lớn ấy còn tỏ ra thái độ e dè. Chúng tôi mong rằng bài dưới đây sẽ giúp những bạn còn hững hờ với chủ nghĩa này hiểu rõ thế nào là Hưởng đạo, và vì sao Hưởng đạo lại là một trường đào luyện rất hay của thanh niên.

TINH THẦN Hưởng đạo: đào luyện đo trẻ con thành một người trọng danh dự, một người thiết thực sau này.

Việc huấn luyện nhằm hai chủ đích cốt yếu.

Về mặt tinh thần. — Mở mang trí tuệ của hưởng đạo sinh (cũng gọi là đoàn sinh) bằng cách tập cho họ biết tự mình quan sát, học tập lấy; tập cho họ tự chủ, tự mình đưa dự lấy mình để cho ý chí họ thêm mạnh mẽ; kích thích tâm trí họ để gây cho có sự ước muốn cho mình được tốt mãi lên.

Giúp cho sự giáo dục gia đình và ở học đường được hoàn thiện, dạy cho hưởng đạo sinh sự tận tâm là điều cần yếu nhất; giảng cho họ biết những bổn phận đối với nước cũng như đối với người chung quanh mình.

Về mặt kinh tế. — Hưởng đạo sinh phải tập cho biết làm những công việc có ích thường ngày.

Luyện tập thể thao để cho người dần dần mạnh mẽ. Bao nhiêu công việc đó đều thực hành trong những cuộc đi chơi, cuộc thám hiểm, chèo đèo, qua suối; cái đời hoạt động tiếp xúc với cảnh thiên nhiên là cái thú trong đời hưởng đạo.

Lời hứa của trường đạo sinh

- 1) Giữ trọn bổn phận với tổ quốc.
 - 2) Lúc nào cũng sẵn tay giúp người khác.
 - 3) Tuân theo luật hưởng đạo.
- Luật hưởng đạo có mười điều như sau này:

I.—Làm cho mọi người tin cậy ở mình, đó là danh dự của một đoàn sinh.

II.—Đoàn sinh phải trọng hậu đối với đoàn trưởng, đội trưởng, đối với cha mẹ, với xứ sở, với người trên và cả người dưới quyền mình.

III.—Bổn phận của một đoàn sinh là phải có ích cho mọi người và phải giúp đỡ kẻ khác.

IV.—Người đoàn sinh là bạn của mọi người, coi một đoàn sinh khác như anh em một nhà, dù người ấy ở bậc nào trong xã hội cũng vậy.

V.—Đoàn sinh là người nhã nhặn.

VI.—Đoàn sinh tử tế với loài vật.

VII.—Đoàn sinh phải vai lòng vâng theo lời cha mẹ, vâng theo mệnh lệnh của đội trưởng, không bao giờ được kêu ca.

VIII.—Đoàn sinh gặp sự khó khăn nào cũng tươi cười ca hát.

IX.—Đoàn sinh bao giờ cũng trong sạch trong tâm trí, trong lời nói và trong các việc làm.

Một ngày làm một điều hay. — Bất luận người hưởng đạo sinh ngày nào cũng phải làm một điều hay (une bonne action — đọc tắt là B.A.). Điều hay ấy có thể là một việc rất thường, thí dụ như cho ăn mấy một trình; giặt một người có tuổi qua đường; nhường ghế một người trong nơi chật chội, v. v. . .

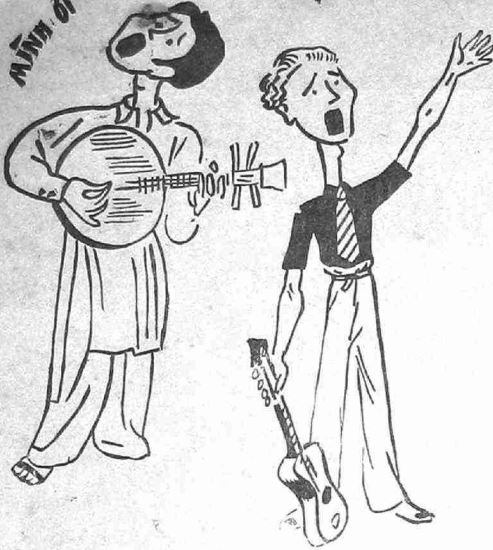
Đoàn hưởng đạo có một khẩu hiệu rất tiêu biểu cho cái kỷ luật đáng khen kia. Đó là câu: « Sẵn sàng » — *Toujours prêt* — loài vật tâm khảm họ và giục già, khuyến khích và dẫn dụ họ trong các trường hợp ở đời.

Ngày Nay số 23



LỊCH TRÌNH THANH NIÊN

MÌNH ĐI CÓ ĐI BỜ HỒ...



TRƯỚC năm 1920, tình trạng Thanh Niên mù mịt như khói, không rõ rệt cái gì. Rồi đến năm 1923-1924, dịch đàn tầu : đi đâu cũng nghe thấy hát : *Mình ơi có đi bờ hồ !*

1925—Thời kỳ Thanh Niên Nam Phong, Thanh niên của ông Quỳnh. Hàng vạn người đến Khai Trí nghe ông diễn thuyết về truyện Kiều. Cụ Nghè Ngô-đức-Kể đã phải kêu nước ta là « Kim vân Kiều quốc », người ta là « Kim vân Kiều nhân ».

1925 — Dịch cải lương. Thanh Niên ca Không-minh-tọa-lầu và Bình-bán: *Xuân ngày xuân hôm nay !*

1926-27—Thanh Niên thâm sâu: Tố-Tâm và Tuyết-hồng-lệ-sử. Thanh Niên khóc Tố Tâm và Lê Ảnh, đọc những tiểu thuyết Bê oan, Bê sâu, Bê khổ trăm luân, Thuyền-tình-bê-ái, Bê-khò-dây-vời, v. v...

1927-28 — Thời kỳ hội kín. Người Thanh Niên nào cũng có vẻ bí mật, ra vào bóng tối.

1929 — Bộ «Anh hùng Náo » của Vũ đình Long ra đời : cậu nào cũng tưởng mình là Lý Quang, cô nào cũng tưởng mình là Sở Văn, tướng

tượng « thanh gươm yên ngựa » để ra phò vua giúp chúa. Không biết là chúa vua nào.

1930-31 — Hai năm này là hai năm kết phát của Thanh Niên, Bao nhiêu tinh hoa đều phát tiết ra ngoài. Sau vụ biến động Yên-bái, hình như có một sự phản động

trong linh hồn Thanh Niên : Nào quần vợt, billard, yoyo, bàn ma. Một «vai long đình, quần anh, áo em » xuất hiện, với Chu Mậu ; chợ phiên với Bạch Yến người lạ, gà ba chân Lê công Đắc ra đời.

Thanh niên bắt đầu biết nhảy đầm. Về phần phụ nữ, có cô Hoàng thị Nga đi bộ, và sân quần phụ nữ để phơi quần. Cô Tuyết-Hồng tự tử ở Hồ Trúc Bạch.

1932-33 — Phong trào Hường đạo sinh Phong Hòa ra đời. Thời kỳ Phục Hưng của văn chương ta : tiểu thuyết và thơ mới. Thanh Niên nào cũng tưởng mình là văn sĩ, là thi sĩ. Phụ nữ thay đổi quần áo : kiểu áo mới ra đời.



Rồi đến 1937. 38—Thời kỳ công khai : đảng nọ với đảng kia nói nhau xuất hiện. Và có hai câu thơ :

*Bác kỳ ông Thống
Chátel
Đặt thi xe đạp cho
tiên Hồ-thành.*

Phụ nữ không những đi xe đạp, còn thi áo tắm và đánh khúc - côn-câu.

T. L.



LẤY tư cách một người thanh niên, tôi xin được nói chuyện với các « bạn » lớn, rất đáng trọng, rất nhiều, đương ở cùng tôi trong cái tuổi phần lớn của đời người. Lại tôi sẽ rất thực hành, không va vào chút nào hết; có điều cái thực hành hơi ở tầng trên, của trí thức, của lý tưởng, nó cũng cần thiết không kém gì cái thực hành của một mảnh đất, của một chỗ để làm.

KIẾN THIẾT

(LỜI THÀNH THỰC CỦA MỘT THANH NIÊN)

XUÂN-DIỆU

của xã hội, của đời bên ngoài, thì chúng ta là một khối bột to chỉ để cho người ta nắn.

Mà đương như thanh niên chúng ta chưa bao giờ khổ tâm bởi vì nghĩ ngợi. Mười bốn tuổi, người ta đã lập sự với những cách thức của người lớn. Thanh niên chúng ta có những cái thú chứ không có những cái vui. Tôi tưởng chúng ta không nên nhầm cái vui (la joie) với cái thú (le plaisir). Những sách của Gide ca tụng niềm vui sống của tuổi trẻ, cái vui rất hiền, rất lành, rất mạnh mẽ, khỏe khoắn, tôi e nhiều người hiểu nhầm với những thú dục dục, nguy hiểm đầy hơi tanh thổi, đầy vị gớm ghê. Cái vui tươi cười, trong sáng, thanh thản bao nhiêu, thì cái thú lại nhàn nhàn, vẩn đục, quẩn quẩn bấy nhiêu. Cái vui đến, khi ta nghe ta sống rất khỏe, giác quan mới mẻ, phơi phới, đầy sự mến mến. Cái thú chỉ là một cách làm đúng, chỉ là cái vui đi nhầm đường. Đọc một trang sách, thế mới lán khi trong, đạo cảnh đẹp, yêu người gần, bao nhiêu cái vui rất trẻ trung, khoan khoái. Trong cái vui, có sự sáng tạo nữa; ấy cũng là phần thường khi nghĩ được một tư tưởng tân kỳ. Còn cái thú là sự tìm những khoái lạc quanh co, những cách chơi mà người ta tưởng nhầm là thanh niên, nhưng kỹ thuật nó là của người già.

« Đời bây giờ rất khó » Chúng ta đi học, bắt buộc phải nghĩ đến sự thi đỗ, về đúng cái bằng để thì vào sở, ngạch kia, đánh nhau giết lấy sự ấm no. Tôi rất biết cái khổ tâm của thanh niên chúng ta. Có phải không, khi ta còn ở trường, mong ta cao xa, đầy tư do, kiêu hãnh. Có đời nào ta chịu thấy mình là một viên thỏi phải khấn đen óng dãi! Thế mà cuộc đời này chúng ta vào khuôn khổ ấy. Không phải người nào cũng là anh hùng cả, không phải ai cũng sống được cái đời ngang ngửa người phong trần. Rồi thì tuổi trẻ lần lượt vào khuôn, than ối! Và những người già, vì đi trước mà được « ở trên » ta, họ hi hi trông thấy bọn chúng ngang, bọn cứng đầu là chúng ta dần dần mềm đi. Và trong lúc ấy, các em ta cũng đương chút đùa học để mà thi, rồi để mà chen cho được một chỗ...

vở tình, hơn là trong chiêm bao. Ta hãy tư nói: « Ta là ta đây, đương 20 tuổi, đương có một trí não, có một linh hồn, là một người thanh niên (thấy mình sống, đương có những niềm linh thiêng qui hóa không được viết xuống bùa » Thấy sự sống của ta, ta sẽ trọng vọng con người là ta, và tự khắc tìm kế để làm cho con người ấy có giá trị hơn, tôi muốn nói giá trị của trí thức, chứ không phải cái giá trị của đời thường, đo bằng số bạc lương.

Chúng ta bị giam cầm trong một chỗ làm kiếm ăn, nhưng không gì giam cầm được trí não ta. Các bạn của tôi ơi! Chúng ta đã quên trí não đi nhiều quá! Chúng ta đi học để cốt nắn bài cho chín mà thôi, chúng ta quên suy nghĩ. Ta đang sợ làm những người vô văn; bởi vì vô văn có phải là chỉ nghĩ đến gió, đến trăng đá! Người nào hay nghĩ suy, là những người văn vô rất đáng

niên. Có khi nào chúng ta nghĩ đến nghĩa của cuộc đời, của sự sống, của ải linh, của mọi điều ta thấy, ta trông không?

Nghĩ đến gì cũng được, cốt nhất là có nghĩ. Trí ta sẽ bớt tét đi, sẽ sáng thêm một chút, sáng bằng ánh sáng của tư tưởng, chứ các sách vở nhà trường mà chúng ta học thuộc lòng chỉ là những khối đá nặng đực.

Trong xã-hội, chúng ta không được làm gì cả. Nhưng chờ vì vậy mà từ từ một cách rề giá quá; xuôi theo giông. Có một công việc mà thanh niên phải làm, là tự kiến thiết. Ở tuổi hai mươi, chúng ta đứng trước cuộc đời. Nếu ta không thấy phần văn, ấy này, lo ngại, nếu ta không tự hỏi về các vấn đề của tinh hồn, của linh cảm, của đời bên trong, nếu ta không khó chịu vì các vấn đề

Tôi biết nỗi khổ tâm của thanh niên ta. Nhưng tôi cũng đau đớn thấy rằng chỉ sau ít lâu nỗi khổ tâm ấy cũng trôi đi, và lại biến thành một thứ há hê, một thứ... hạnh phúc! Cuộc đời theo giông lười biếng, cứ thế mà chảy, như nó đã chảy trong mấy ngàn năm rồi.

Thầy ý tôi, tôi chắc cho nỗi khổ tâm của thanh niên cứ còn mãi. Các em còn luôn, sự lo lắng, sự khao khát, sự bức tức sự hơn giũa, sự thù ghét chúng ta. Trời ơi, chịu thất thủ để dâng như thế sao? Bức thành của chúng ta xây bằng lý tưởng, bằng viễn vọng rất chân chính, rất xứng đáng, chúng ta không được bỏ đi mà không chống gươm; phải chống giữ luôn, các bạn! Để rồi rằng chúng ta còn sống chứ, còn sống cái thanh niên thực của chúng ta.

Tôi không muốn nói những sự hung hăng đần độn; cái hình ảnh kia về rõ một cảnh tâm lý. Người thanh niên có thể đi làm gì cũng được, nhưng vẫn cứ là một người thất nghiệp, mờ mắt và mờ trí để nghĩ ngợi, tìm tòi. Tìm cái gì? Chúng ta không được là những bậc thông thái phát minh những quang tuyến, những vĩ trùng thì hãy là những người, với lối cư nghĩa của chữ ấy. Trước hết ta tìm mình, để thấy chỗ đặc sắc của ta, và nhất là để tự biết, tự biết rõ ràng có ta, có chính ta đương sống. Có những người họ biết họ một cách mà mờ đến nỗi như họ sống một cái đời mơ hồ, như ai đem gởi sự sống nào đâu trong thân thể họ, họ sống một cách rất thờ ơ, lãnh đạm, rất

CẦN PHẢI LÀM CHO THANH NIÊN HẾT TÍNH Ỗ LẠI

nên tập cho con trẻ có tinh tự lập

Bài dưới đây trích trong một quyển sách nói về người nước Anh. Nhưng từng chữ một, có thể áp dụng vào bên ta.

O' trong xã-hội người ta thường dạy con trẻ những gì? Báo chúng những gì?

Mục đích cốt yếu của sự dạy bảo trẻ em của người ta là muốn tránh cho con trẻ những sự khó khăn ở đời.

Họ thường bảo con cái rằng: « các con hãy nhia vào chúng ta, chúng ta có lỗi lầm, có danh dự để gây đau cho các con, chúng ta không bao giờ để các con làm bạn với sự túng thiếu, khổ sở. Lớn lên, các con đã có bạn hữu đưa gởi, giúp các con kiếm công việc; và các con lại còn có chính phủ nữa với biết bao nhiêu sự sống; và các con sẽ được yên thân; Cuối tháng các con có một số tiền nhất định để tiêu xài; dần dần các con sẽ được ăn lên, rồi một ngày kia, cái ngày ấy không xa đâu con ạ — con sẽ có lương hưu-trí. Con có thể biết được trước rằng đến năm nào con sẽ có bao nhiêu tiền, và đến năm nào con sẽ được ngồi không chờ đến tháng lĩnh tiền về xài. Nhưng con cũng hiểu rằng làm tiền như thế chẳng được bao nhiêu, con nên nghĩ đến của hồi môn của vợ; vậy điều

cần nhất là con phải tìm một người vợ giàu, nhưng đều này con cũng không phải lo, chúng ta sẽ tìm cho con. Đây vì hạnh phúc của các con mà chúng ta đã lên đường »

Lúc một người sắp bước chân vào đời, chỉ nghe toàn những lời như vậy, thấy thiên hạ chung quanh mình cũng đồng một ý ấy, thì người ta cũng quen tai đi, và cũng muốn trông vào mọi người hơn là trông vào sức mình, và cố sức tránh ra những địa vị nổi bật ta phải hoạt động luôn, phải có nghị lực, và nó hay làm cho ta phải thất vọng, như đi buôn bán, mở mang nền kỹ nghệ. Người ấy cứ trông vào cuộc đời, yên vui đầy đủ — hay nói cho đúng — cái đời trường giả.

Cái quan niệm đối với cuộc đời như thế, làm cho ta mất cả tinh thần nhiên nhiên động, mất cả nghị lực, mất cả chí khí, mất cả can đảm. Hễ gặp việc khó khăn là muốn tránh cho xa. Họ chỉ nghĩ tới cái cảnh an nhàn sống sướng mà quên mất cái mục đích của người đời. Họ sống cái đời yên lặng của cỏ cây, không còn một chút gì có thể gọi là giá trị của con người được nữa.

E. Desmoullins
« Dân Hồng Mao vì đầu
mà trở lên hùng cường »
Vũ-quang-Sơn thuật

Bởi vì thanh niên mà cần đến những sự kích thích quá đáng ấy sao? Chỉ những người già, giác quan đã mệt mỏi, đã lười biếng mới cần những sự quá đáng. Người biết hưởng thanh niên của tuổi hai mươi cần gì phải vào chỗ trụy lạc; chỉ cái vui với hôn hậu mới thực là quý báu, hiểm hoai; cái vui chỉ có khi nào linh hồn ta khỏe mạnh. Cái vui là một cách sống, cái thú là một cách chết. Đàng con thanh niên mà với tìm những cách chết sao?

Không, tôi không luận lý đâu; Gide mà chúng ta hay đọc có bao giờ đạo đức một cách cổ hủ. Tôi mong những quyển « Nouritures » không thành ra những bữa tiệc vị hiều nhảm. Cái vui của những cảm giác thanh thoi, của lòng thương, của ái tình, tôi rất mong chúng đến thay cho những sự chơi bời không chút gì thanh niên cả.

Tôi còn muốn chúng ta vẫn học để đi thi và đi làm, nhưng vẫn học để suy, để nghĩ, để chống lại sự lười biếng của ta nó xui cho chúng ta thiên thảo mọi điều. Ai lại khổ đến nỗi bắt đi học để mà hỏng thi! Cái hy sinh ấy to lớn và ngay hiểm chứ; lối học là bên cạnh sự cần thiết của sự sống vật chất, ta biết để sự sống tinh thần; và nếu ta là những người cao, ta hãy để sự thực của tinh thần ở trên sự thực của óc cơm một chút. Thanh niên là tuổi của lý tưởng, nên hông tinh thần chưa chắc sẽ nên được cái gì.

Xuân Diệu

THANH NIÊN LAO ĐỘNG

VỚI PHONG TRÀO CHUNG CỦA THANH NIÊN cỦA KHUẤT-DUY-TIẾN (nhóm Tin Tức)

Chúng tôi lên không đủ chỗ đứng bàn bài Thanh niên lao động của ông K.D. Tiến, một bài đầy đủ về tình hình phong trào thanh niên lao động ở nước ta. Bất đắc dĩ, chúng tôi phải tóm tắt nhiều đoạn.

Sau khi cải chính cái sai lầm của nhiều người tưởng rằng phong trào Thanh Niên ở nước ta là phong trào Thanh Niên trí thức, mà không biết đến Thanh Niên lao động là căn bản cho phong trào đó, ông Tiến kể qua lịch sử của phong trào Thanh Niên lao động từ năm 1929 đến các năm 1932-33-34-35 và đẩy lên rất đáng cảm năm 1936, khi Mặt trận Bình dân lên cầm quyền: Thanh Niên lao động yêu sách các quyền lợi của mình:

Quyền lợi đặc biệt của Thanh Niên lao động

Cổ nhân quyền lợi của bản thân là Thanh niên lao động và của lao động người lớn là một. Đòi quyền lợi chung cho lao động trẻ là đòi quyền lợi cho cả Thanh niên lao động.

Tuy nhiên, vì điều kiện tuổi, thanh niên lao động có nhiều quyền lợi đặc biệt riêng của thanh niên.

Luật lao động của Mautet — mặc dù có nhiều khuyết điểm — cũng đã chỉ ý lợi quyền lợi đặc biệt của thanh niên lao động.

Chúng ta có thể tóm tắt trong mấy khẩu hiệu sau này:

1) Công việc như nhau, tiền lương như nhau. Trong các hàm mức, các trường học, anh em thanh niên và chị em phụ nữ thường nặng lực làm việc ngang đân ông người lớn, thế mà tiền lương vẫn bị thua kém tiền lương đân ông người lớn. Cởi bỏ tiền lương tối thiểu do chính phủ đã định thấy ngay điều bất công ấy. Người ta khôn; cần có vào gánh nặng gia đình của người thợ mà định lương tối thiểu đân? 1 i rõ ràng với số lương tối thiểu 0p 25, gia đình người thợ sống sao nổi?

2) Không được bắt thanh niên dưới 18 tuổi làm đêm và làm những công việc nguy hiểm. Điều này đã có trong luật lao động, nhưng người ta có thi hành đân?



THẦY — Thanh niên học thực là gì?
TRÒ — Là thanh niên thực sự để học a.

3) Phải giảm giờ làm cho thanh niên so với giờ làm của người lớn.

4) Phải sửa đổi chế độ học việc.

5) Chống nạn thất học chung trong lao động và đặc biệt trong thanh niên lao động.

6) Thi hành luật lao động trong thôn quê và thanh niên dân cày được hưởng những quyền lợi đặc biệt của thanh niên thợ thuyền.

Những khẩu hiệu kể trên có nhiều trong khuôn khổ xã hội này không thể liệt kê thi hành được. Nhưng không phải là bảo thanh niên lao động không nên gắng sức tranh đấu để thực hiện những khẩu hiệu ấy.

Trái lại, ở Liên Xô, thanh niên được đầy đủ về mọi phương diện và được toàn thể xã hội bảo vệ và săn sóc chu đáo.

Thanh Niên lao động phải tham gia vào phong trào chung của thanh niên

Quyền lợi giai cấp thanh niên lao động không giống quyền lợi thanh niên trí thức, điều đó không ai cãi được. Song thanh niên học sinh và lao động có nhiều quyền lợi và nhiệm vụ chung, về kinh tế, về xã hội, về trường tại của xã hội, gia đình, chống phát-xít, v.v.,... Ông kết luận:

CÙNG cảnh ngộ, cùng địa vị, cổ nhiệm thanh niên các giới cần phải đoàn kết thành một đoàn thể thanh niên thông nhất, để thực hiện yêu sách chung của thanh niên và để làm trọn nhiệm vụ của mình.

Và, theo đuổi mục đích đó, cần có hòa bình và tự do cho toàn thể xã hội Đông-dương, thanh niên không thể không tham gia vào phong trào chung của toàn quốc.

Thanh niên lao động phải là linh hồn của phong trào chung của thanh niên. — Về phương diện tổ chức, đoàn thể thanh niên chỉ là một. Nhưng muốn quyết định phương pháp tiến hành cho phong trào thanh niên được bền vững, ta phải nhìn vào thành phần giai cấp (composition sociale) của phong trào.

Tham dự vào phong trào có: thanh niên thợ thuyền, đân cày, trí thức, phụ nữ...

Những anh chị em trí thức đã ra cương quyết, tận tụy — nhưng nói chung, vì địa vị giai cấp của họ, vì họ an cảnh xã hội của họ, tinh thần của họ không được chắc chắn, lâu dài, lúc cao vọt, lúc quá lui. Trình tự tiến hóa của phong trào thanh niên trí thức các nước cũng như ở Đông-dương đã chứng minh điều đó một cách rõ ràng.

Còn thanh niên lao động, thứ nhất là thanh niên thợ thuyền? Địa vị giai cấp của họ đã đào luyện cho họ cái tinh thần cứng cáp, bền vững; họ phải là linh hồn, là nền tảng của phong trào thanh niên.

Khuất duy Tiến (Nhóm Tin Tức)

Thanh niên Huế

ĐIỀU TRA của THANH - TỊNH

THANH NIÊN Huế có thể chia ra bốn cánh rõ rệt: Thanh niên quan trường, Thanh niên học sinh, Thanh niên thể thao và Thanh niên thất nghiệp.

Thanh niên quan trường lại chia ra hai phái rõ ràng hơn: Một phái là con cưng của Nam Triều, phái khác là đệ tử của Bảo Hộ. Mỗi phái chiếm một bờ sông Hương ừ giao du và trực tiếp với nhau.

Thanh niên Nam Triều 1928 — Trước đây mười năm thanh niên Nam Triều hoàn toàn theo lễ độ, cử chỉ, y phục của nghĩa xưa. Phái này thường ở trong các bộ, viện, phủ và cung điện nhà vua. Đòi họ bằng phẳng quá gần như chức sống và lạnh lẽo quá gần như lối tâm. Họ chỉ được ao một truyện là Nhân. Phạm vi lễ độ của Nam Triều không cho họ đi xa hơn nữa. Biết lễ độ ỷ không ai buộc họ theo nhưng họ phải tự ép lòng để chịu theo ý muốn người trên. Sự ép lòng ấy dần dần trở nên một thói quen. Và thanh niên Nam Triều nghiêm nhiên là những cụ già trong lời nói, cử chỉ và tư tưởng. Và lại hồi ấy Nam Triều còn cần hôn vận, nên những thanh niên vào làm việc đều nhiệm ừ nhiều tư tưởng án hòa của Khổng giáo.

Thanh niên Nam Triều 1938 — Sau cuộc đảo chính ngày hai tháng năm năm 1933, bộ mặt thanh niên Nam Triều đã dần dần thay mới. Nam triều đã bắt đầu nhận những thanh niên đân học ở Pháp về. Sự cải cách đầu tiên là y phục. Thanh niên Nam Triều 1938 tuy không bề vệ đạo mào như xưa nhưng cũng chưa thoắt lỷ hẳn các dáng điệu bờ phò và dửng dưng. Họ còn muốn sống lại những thời cũ để được tự do bất nại đân quê và thâu lỷ những lợi quyền đân mất. Họ chỉ mới bề ngoài nhưng bề trong họ vẫn vốn gan và nể cổ. Hoài vọng độc nhần của họ là đi thật nhanh trong quan giới. Họ không thể một lỷ tưởng nào hể ngoài ra con đường sĩ hoạch họ đang theo. Hoàn cảnh đân lao cho họ họ một bộ óc sung thượng và khâu ừ phục. Tinh yếu đân họ để dưới sự hách dịch và lòng kiêu căng của họ. Họ rất chiều chuộng người trên nhưng vẫn không quên đọa nạn kể dưới. Tinh thần họ đã bị những tập quán và nghi lễ phiền phức trong quan giới. Họ đang ở trong cảnh kháng cự về tinh thần và bại liệt về lỷ tưởng.

Họ đã lỷ phần đân nên thấy sự dễ dàng thi họ theo ngay. Họ bản khoản đi tìm một cánh đới mới, nhưng không gặp. Lúc họ quay về với phong tục cũ thì họ lại khắt khe và gay gắt hơn cả người nể cổ nữa.

Thanh niên Bảo Hộ — Cũng một nghề cao giầy như thanh niên Nam Triều nhưng thanh niên Bảo Hộ ra vẻ... thanh niên hơn. Tinh thần họ không bị ép buộc một cách quá

dáng, nghi lễ không quá nghiêm khắc, họ được tự do theo một lỷ tưởng chính đânng khỏi bị ai trở ngại. Nhưng họ thiếu nào lỷ chức để lập một liên đoàn chắc chắn và lòng y tha để kết hiệp giúp công khai những người bất hạnh. Trái lại họ rất tài về cách lập một đoàn thể có lỷnh cách quan trường, như: Đi lại để thăm nhau, mở tiệc để đũa đân nhau, đem lỷ vật và phẳng đũa cho nhau. Lúc họ đã vào được triều công sở thì họ đã mất hể nửa tinh thần đưng mạnh và anh tuấn của thanh niên. Tinh những người giữ được lỷ độ, vui lỷnh và lòng háng hái xưa là một việc rất khó. Công sở đã nuôi vào một thanh niên háng hái hoạt độnng để nhả ra ba mươi năm sau, một mớ cụ già lỷ khụ với chiếc thẻ ngà lỷc lỷ trên ngực.

Thanh niên học sinh — Thanh niên học sinh — kể cả thiếu nữ — chiếm số nhiều nhất ở Huế. Họ va hoạt độnng và háng hái lắm, nhưng hoạt độnng không phải thời và háng hái không nhần khi. Mân ảnh đân cho họ lỷm lỷ tư tưởng một bề sáng suốt và táo bạo. Họ tra nhần lỷ những phim khắt hái và mào hiểm. Học sinh Huế không có tinh thần đân đoàn tậ. Họ hay chia rẽ Trung, Nam, Bắc để chơi với nhau hay lỷ hơn nữa trường này với trường khác, Ngét mầy ngành học sinh mà không nghe một cuộc hội họp nào ra dáng học một liên đoàn nào chứng chạc. Từ ra một lỷ đân học độnng độnng họ không kể. Sự thật thì họ thiếu nào lỷ chức và người đân đưng. Vì nếu ở Huế có cuộc biểu lỷnh và hội họp nào lỷnh thì chính học sinh đưng lay vào việc háng hái đân đân (cuộc tiếp đân ông Godart, cuộc biểu lỷnh trước nhà háng Bombay).

Thiếu nữ Huế thì còn e ngại rừ rề và nhần lỷ kín đáo và dề dặt. Sự thật thì cử chỉ và lỷm hần của họ lưỡng phân nhần nhiều lỷm. Ở Huế thiếu nữ lỷng mạn có rất hiếm. Một số khá đônng bị lỷnh cảnh gia đինh đũa đũa vào con đường truy lạc, Nhưng phần nhiều là hong không học. Thiếu nữ Huế vẫn còn nuôi cái mộng lỷ chônng quan và trở nên bà lỷm. Đó là phải phụ nữ kiến thức hẹp hỏai và con nhà quyền quí.

Phái thiếu nữ học rộng lỷ là chủ có thể thoắt lỷ gia đինh cũ và lỷc cơ cũng chực ra đũa sắc với đân đân ông. Họ chônng tinh yếu trước danh giá hũu, và chiều ý họ trước hơn ý cha mẹ.

Thanh niên thể thao — Những phong trào cải cách tư phương xa đũa lại đều được thanh niên Huế lỷng với cấp mắt rất... lỷnh lỷng. Nhưng thể thao lại khác. Họ ham mê và yếu chuộng lỷm. Một trò chơi gì là cũng được thanh niên Huế nhiệt lỷệt hoan nghênh. Một phần (xem trang trang 29)

Thanh-Tĩnh

THANH NIÊN và ĐẠİ GIA ĐINH

TRONG một cuộc phỏng vấn của chúng tôi, một ông quan già có tỏ ý tha thiết với gia đình và cho rằng gia đình rất có ảnh hưởng về tinh thần, về đời sống, về tương lai của thanh niên. Ông nói bằng tiếng Pháp: « Gia đình giáo dục rất cần cho thanh niên, gia đình phải hướng dẫn thanh niên ».

Nhưng ông cũng nhận thấy trong phần nhiều gia đình vì tài cụ khác nhau, người cha không thể kiểm soát được không những việc học mà cả việc hành động của con nữa.

Sự thực, không có gia đình nào mới hết. Dù cổ rở ở nền cựu học, dù cổ rở ở nền tân học, gia đình Annam — tôi nói đại gia đình — vẫn và sẽ vẫn cổ mãi, nếu nó còn bị bỏ buộc ở trong những cổ tục, những tập quán mà mình cứ cho là hay ho.

Có nhiều người thường cái lẽ rằng ở Âu châu người ta cũng tôn trọng tập quán. Nhưng phải biết ở Âu châu, ở nước Pháp chẳng hạn, tự thể họ tự tới thể họ kia, dù phong tục có sự hoán cải, những sự hoán cải ấy cũng chỉ từ từ và ếm lạng không ai nhận thấy được. Còn ở nước ta thì khác hẳn, thể họ trước ta và thể hệ ta trái ngược nhau như ban ngày với ban đêm. Vì thế hệ trước là thể hệ của văn hóa Không Mạnh, một văn hóa chết, mà thể hệ nay là thể hệ của khoa học.

Cái văn hóa chết kia, nếu nó chết hẳn thì đã đi một lẽ. Đứng này không, nó chỉ chết có cái xác, mà vẫn tiềm tàng một tinh thần mãnh liệt, tai hại, mãnh liệt đến nỗi nó quyền dũ và có lẽ còn quyền dũ lại đời những thể hệ nhứt nhất, ngập ngừng đứng trước khoa học. Biết bao người đi khoa học đào tạo nên tinh thần, cũng đã bị cái văn hóa giả chết ấy cảm dỗ, bị nó đem cái lý luận dễ dãi, cái triết lý tầm thường của sự dung hòa mà lôi cuốn về với nó.

Vì thế, còn lâu, gia đình vẫn sẽ cần trở sự tiến bộ của thanh niên. Và tôi không tin lời nói của ông quan già kia khi ông mỉm cười bảo tôi: « Đến thời chúng ta, đến thời các ông và tôi, thì trong gia đình mới hết có sự trái ngược của hai phái tân cựu ». Không, chưa hết trái ngược đâu, mà điều rõ rệt nhất, là chính ông quan già ấy vẫn còn ở sâu trong thể hệ Không Mạnh với mô tập quán của nó.

Trong mô tập quán ấy của gia đình, ghé gớm nhất, vì nó là nguồn rễ của hầu hết mọi điều bỏ buộc trong gia đình, ta thấy sự thờ phụng tổ tiên.

Nhiều người mình vẫn còn bị đư

luân Âu-châu huyền hoặc. Người Âu khen ngợi cái tục thờ phụng của ta bằng những lời có lẽ thành thực rồi hết những sự phiến phứ, hết những nỗi đau đớn, khổ khổ của nó: Nào có bản tôn phi trong những ngày giỗ có quanh năm, nào những việc khích bác, đánh nhau,

chém giết nhau vì quá chén trong những đám giỗ ở thôn quê, nào những chuyện tranh chấp hương hỏa trong những gia đình không có con trai, v.v.

Nhưng có hai vấn đề này gay go nhất: vấn đề lấy vợ và vấn đề đi dấn.

Vì chưa có con trai để nối dõi tông đường, bọn thanh niên nước ta ngày nay vào còn lấy vợ lẽ Rồi lấy ra biết bao sự lụy đục trong gia đình.

Còn vấn đề đi dấn? Một câu «tha phương cầu thực», đủ tả hết nỗi đau đớn của những người bỏ làng, bỏ nhà ra đi để tìm kiếm sinh nhai. Mà cái gì giữ họ lại? Cái bản thờ tổ

tiên. Có nhiều người trong bọn thanh niên lao động vào Nam hay đi Tân-diêu kiếm ăn, để dành được vài trăm, dăm trăm. Lúc đó họ buồn hoang về làng, về nhà. Và việc của kíp trước nhất của họ là sửa lại nơi nhà thờ, sơn lại cổ ý, sắm thêm bộ ngũ sự. Rồi hết tiền, họ lại đi gõ lượm làm lụng, ăn đói ở khổ để trữ tiền, sau này mang về làng mua chầu đại vị ở chốn đình trung.

Cái địa vị ấy, cái ngôi thờ mà người ta tranh chấp nhau ở trong lũy tre chỉ là một ảnh hưởng của sự thờ phụng tổ tiên. Khi nào người ta mới không tha thiết, quy cần một cách về lý nơi « chầu rau cất rổ », nơi có bản thờ, mà mà tổ tiên thì người ta sẽ thờ ở mọi năm xôi, miếng thịt ở đình ngay.

Còn bọn thanh niên tri thức đối với sự thờ phụng tổ tiên? Hoặc họ không còn tin một chút nào, nhưng phần đông vẫn làm theo để khỏi phật lòng cha mẹ. Hoặc họ chẳng nghĩ ngợi gì, chẳng suy xét xem mình nên tin hay không nên tin, họ cứ làm theo, như mọi người khác, một việc mà họ không kỹ niệm thấy rằng vì đó mà họ bị bỏ buộc, kiểm chế, trong chế độ đại gia đình.

Đại gia đình đi đôi với sự thờ phụng tổ tiên. Sự thờ phụng tổ tiên còn, đại gia đình còn. Mà đại gia đình còn thì sự phát triển tài năng của cá nhân, của thanh niên của bị ngưng trệ. Tôi biết có nhiều người trẻ tuổi, thông minh hơn học vị đại gia đình cản trở đã không xuất dương theo học được. Mà cha mẹ gì không cho con xuất dương là vì muốn người con một ấy phải ở nhà để phụng dưỡng mình, và nhất là sau này chăm nom việc lễ tế tổ tiên. Đi xa, nhà xây ra sự bất trắc mà bỏ mạng ở nơi đất khách quê người thì gia đình sẽ bị tuyệt tự mất. Vì thế hãy cưới vợ để lấy vài đứa con trai đã, rồi xuất dương thì xuất dương. Nhưng, than ôi! lúc đó thì đã già mất rồi, xuất dương còn học gì được!

Tôi kết luận: Bỏ hẳn sự thờ phụng tổ tiên. Chế độ đại gia đình sẽ vì đó mà yếu dần, rồi đổ nát, rồi biến hẳn.

Chỉ có nhiều người sẽ kinh hoàng như vị quan già kia đã kinh hoàng, kinh lớn để phản đối tôi:

— Chết! bỏ sao được? Đối với người mình, đại gia đình và thôn ở giống như cái tổ chim. Bay đi kiếm ăn các nơi xa, khi nào bị thất bại lại trở về tổ. Ấu nhờ bác một bữa, chú một bữa, ăn nhờ anh một bữa, em một bữa. Nếu không có cái tổ ấy thì mình sẽ bị chết đói.

Ấy đó, đại gia đình đã khuyến khích tinh ý lại của thanh niên như thế đó. Bỏ chỗ thế ý lại đi, thanh niên mới chớ gì biết tự lập, để sống một đời phóng khoáng, không khấp.

Thay vào nó, sẽ có cái tổ tiền gia đình lập nên trong xã hội và đồng ý của đời bạn thanh niên.

Khải Hưng

THANH NIÊN TRONG CON MẮT LẠC QUAN PHỤ-NỮ

ĐỒ mười lăm năm về trước, cái kỳ vọng của một người con gái tưởng đến sự kết đôi, đã gửi trong một câu rõ ràng: « Phi cao-dâng bất thành phu phư ». Thanh Niên nam giới hồi đó cũng có cái ước vọng ngang như thế. Tâm mắt chỉ đi đến trường cao-dâng. Cửa trường cao-dâng mở ra để đón những bậc nhân tài anh tuấn mang một ý định làm trường: làm quan, lập vợ, làm giàu, nhân hưởng một đời dễ dàng, và no đủ.

Qua một thời kỳ ấy, thanh niên tiến đến bước hăng hái về... ái-tình. Làm thơ tình, đau đớn vì tình, gương mặt nhuộm sắc buồn lãng mạn của thế kỷ thứ 18 bên Tây mà họ chịu ảnh hưởng. Nhưng cũng là một bước tiến: ít ra người ta đã đặt tâm trí cao hơn sự giàu sang.

Con báo tập của thời thế ủa vào cái không khí thắm đậm đầy những tiếng thở dài. Một cuộc phiến động làm khuyếch đảo mọi người, rồi phen kinh tế khủng hoảng kể từ, đến khua thúc những tâm trí u mê. Thời kỳ hỗn loạn kinh hoàng ấy là thời kỳ dự bị cho ngày nay: Thanh Niên đã có tên và đã bắt đầu từ sức mạnh của mình trong mọi công việc xã hội.

Người ta bắt đầu tìm cái nhứt thiết thực của sự sống. Lòng hăng hái sôi nổi không đến nỗi mập mờ như trước, như cái hồi giấu hùa hẹn,

giấu những chi quyết định vì dục, nhưng rút lại chẳng ăn thua gì. Bấy giờ là ngày sáng sủa nhất của thanh niên, ngày của sự thực hành đã lời. Thanh niên biết cố tìm lý chỉ hướng và khi tìm được, một lòng theo đuổi tới cùng. Họ chia tay nhau, mỗi thiên bầm rên luyện một môn, chính trị, doanh thương, mỹ thuật, văn học, công nghệ hay khoa học...

... Người ta đã bớt thấy sự quan trọng ở giá trị của mình bằng. Sự phân chia giai cấp cũng giảm nhiều. Mục thước để đo giá trị của người đời là ở tâm hồn, tư tưởng và nhân cách.

Thanh niên còn có một đức tính tốt nữa là biết nhận thấy cái của phải là chức cuộc đời mình, và đã biết cách từ chức. Vì thế bước tiến theo một nhịp mạnh bạo và chắc chắn khiến các bậc lão thành phải ngạc nhiên. Vì công việc mình, vì sự thành công, thanh niên tuy đi khác đường với con đường của ông cha ngày xưa, cũng khiến các cụ nể không tin theo cũng không có tình cảm trở.

Thanh niên đã tự gây cho mình một hoàn cảnh mới, đã có nghị lực để vượt khỏi biết bao sự khó nhọc, và có quyền được tự phụ rằng chỉ có mình là nền tảng, là hy vọng của tương lai.

ĐÀO MỘNG HOA

NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT

HIỆU CON VỢI

1 lọ	3 grs	Op20	1 tá	2p00
1 lọ	6 grs	Op30	1 tá	3p00
1 lọ	20 grs	Op70	1 tá	7p00
1 lọ	600 grs	8p30	1 kilos	18p00

PHỤC - LỢI

N° 1, Avenue Paul Doumer — HAIPHONG

Tienh-Long	66, Rue des Paniers à Hanoi
Thiên-Thành	Phố Khách à Namdinh
Quán-Hưng-Long	Rue Sarrau à Vinh
Phúc-Thịnh	Rue Paal-Bert à Huế
Quảng-Hưng-Long	Marché à Tourane
Đông-Xuân	Rue Gia-Long à Quinhon
Phạm-hạ-Huyền	36, Rue Sabourain à Saigon

Thanh niên diễn đàn



Chúng tôi rất tiếc không đủ chỗ đăng toàn cả các bài của những bạn thanh niên gửi đến to bày ý kiến trên số đặc biệt này. Chỉ xin trích trong mỗi bài một vài đoạn có ý.

Hai vấn đề khiến các bạn lưu ý trong những bài gửi đến đó: « Tình trạng Thanh Niên hiện thời » và vấn đề « Lý tưởng và Hành động của Thanh Niên ». Toàn thể các bạn đều đồng ý về sự chời bời trụy lạc của Thanh Niên, với những ước vọng tâm thường.

ĐEM so sánh thanh niên khoảng mười năm về trước, với thanh niên ngày nay, ta chưa thấy điều gì thực khác nhau về quan niệm dân sinh; khác nhau hơa chăng có đó so ngày nay hành lạc ở những nơi nhà chứa, nhà «sâm», ở những tiệm hút, tiệm nhây.

Cũng vẫn những ông học sinh đạo mạo, nghiêm trang ở các trường cao học, trung học hay cao đẳng tiểu học, cũng vẫn cái hoài bão thi đỗ và làm việc các công sở, làm « quan ». Trong chốn hương thôn, cũng vẫn những sự tranh dành về chiến trên, chiến dưới, về miếng thịt, nắm xôi. Bọn thanh niên có đôi chút học thức vẫn chỉ có một ý chí từ nghĩa năm lưu lại: xuất chinh; bọn thanh niên ở chốn thôn quê vẫn chỉ quanh năm lo đến một việc: làm đàn anh trong làng.

Vân-Trung

TÔI nghĩ đến thanh niên trong nước, trong ấy có cả tôi. Tôi cảm thấy một sức mạnh, nhưng một sức mạnh rời rạc, không có trật tự, không có quy củ, không có tổ chức. Cả một lớp thanh niên, khỏe mạnh có, tinh khí có, dũng cảm có, lòng tin tưởng có, nhưng tan tác mỗi người một ngã, đuổi theo bao nhiêu hoài vọng mà không ai đạt được ý mình.

Thái-bá-cơ

KÈU gào của họ là kêu gào ở sa mạc. Ngày lại ngày, thanh niên vẫn ăn, chơi và tối tối hàng trăm tiếng hát vẫn vọng khách tiem nhảy làm việc cả đêm là thường.

Những hàng thanh niên nhờ được hoàn cảnh và đồng bào, học đến nơi đến chốn; đi tây về hay ở đại học đường ra: họ làm gì? Thất

mùi lòng mà thấy họ vẫn theo con đường cũ bất dịch: « Tìm một việc làm, hưởng vợ đẹp, tiền làm ».

Ng-tiến-Lợi

RỒI vào con đường trụy lạc, họ bị quyến rũ bởi những thềm muôn, khao khát. Họ không mang vào mình một bộ đồ đáng giá: họ ít khi bỏ vào mồm một thức ăn ngon. Tóm lại, do xã hội bất công, họ không được toàn quyền hưởng những cái gì mà người như họ được hưởng; đến cái tình yêu họ cũng không thể đủ quyền đoạt được.

Vân-Hào

THÌẾU niên hư hỏng nhiều quá. Bao học sinh trẻ tuổi như quên kỷ luật nhà trường, giáo huấn của gia đình và cả bổn phận của họ. Họ

đã hoa mắt với những cái chóing lộn; mê mẩn với sự khoái lạc. Họ như con thiêu thân đâm đầu vào cối chết.

Ng-bá-Thuyết

TÂM trí của họ không có đất mà sinh sôi, nảy nở. Rút cục lại, họ đã lần theo dấu xe cũ, mãi miết trên con đường khoa cử, tranh cướp bằng họ bằng kia để cây cọc lấy một chỗ ngồi trong các công sở.

Thế là họ đã quá quyết định thân họ vào một cuộc đời « đầy ánh sáng và hương phấn yêu đương ». Họ đã vui với những cô gái đẹp quanh mình—với khói thuốc phiện—với những tiệc rượu thâu canh.

Thú xác thật đã chiếm đoạt họ. Không có tới nào là họ không sống vào những bar, tiệm hút, nhà chứa như những đoàn quân cầm tử.

Họ đã tự dẫn thân vào cuộc đời trụy lạc bản thủ, hối tanh.

Người không tên

Vậy muốn thay đổi tình hình ấy, phải làm thế nào? Tất cả các bạn đều một ý kiến: Sự rèn luyện tinh thần. Một hai bạn mong mỏi ở sự thay đổi của tinh thần trong nước, nhưng cũng đều đồng ý về phương diện tinh thần. Thanh niên ta thiếu nhân cách và nhiều tính tặc khác.

THANH niên hy vọng của quốc gia! Thanh niên Việt-Nam ngày nay cần phải đi con đường tiến thủ khác. Cuộc đời mới đã mở rộng phạm vi hành động cho tài lực ta, ta cần phải theo một phương châm khác:

Ta phải lập ý chí

Ta phải mưu tư lợi.

Ta phải trọng danh dự.

Lập ý chí, mưu tư lợi và trọng danh dự. Thanh niên ta cần như thế trước nhất. Hằng làm đầy đủ cho mình, sau bằng nghĩ đến sự hiểu thốn của người khác.

Vân-Trung

một phong trào thanh niên, gây lấy một sức mạnh riêng cho thanh niên. đưa thanh niên vào một cuộc đời đẹp đẽ hơn, đầy là những điều mong mỏi ta thiết của một thanh niên muốn sống đầy đủ tuổi trẻ của mình.

Thái-bá-cơ

CÓ một người làm trôi việc ấy là ... chính phủ!

Bằng ba phép sau này, chính phủ giải thoát thanh niên:

1. Tự do ngôn luận.
2. Tự do ngôn luận.
3. Công nghệ hóa.

Nguyễn tiến Lợi

DỪ ta ở nhà quê hay ở thành phố, chung quanh chúng ta lúc nào ta cũng thấy đầy rẫy những cảnh khốn cùng, những sự khổ sở xấu xa riêng của nước ta.

Trước tình thế đó, ai mà không mong một cuộc cải cách.

Cũng như thanh niên các nước khác, thanh niên chúng ta cũng sốt sắng sự ham muốn làm việc. Chúng ta mong đem tài lực ra để thay đổi xã hội về mọi phương diện. Đó là ý tưởng chung của hết thảy thanh niên ta.

Trần-gia-Mô

TRÔNG lúc ấy thì bao nhiêu bạn của tôi đang lần lóc trong những công việc mà tuổi trẻ chưa nên làm: làm chính trị chẳng hạn. Và một lớp nữa đang dần dần xa ngã vào vực trụy lạc.

Đoàn kết thanh niên lại để gây sự

NHƯ ta, một bọn thanh niên tinh anh mà há lại chỉ biết khen thời à? Ta đánh đóng vai anh M thấy cái gì hay thì thích chí, không biết mình là người có thể đủ tài năng như kẻ khác mà không biết dùng à? Không! Ta phải tìm cách tiến, tiến mãi để theo đuổi mục đích, mục đích những sự cần trở.

Ta sẽ nhớ câu: « anh phải luôn luôn tự nhắc rằng đời người có thể tốt đẹp hơn đời anh và đời người khác » của André Gide là đúng.

Ngọ thuyết

TRÔNG lại quãng đời qua, anh thấy tuyệt vọng nếu không thấy ngày nay.

Phải, ngày nay mọi các binh dân lên cầm quyền đã rọi một tia sáng đến đám binh dân tối tăm ở thuộc

địa. Những luật che chở nhân công, tuần lễ 48 giờ, bắt đầu ban bố.

Sau cuộc biểu tình lao động Jer Mai, anh Ba thấy mình thì nay sẽ không lẽ loi ở cái đời vất vả nữa. Chung quanh anh, hình như đã có một thứ uy quyền thiêng liêng bao vệ. Cái sức mạnh vô hình xưa kia đè nén, áp bức, hình như cũng nhẹ bớt đi phần. Anh sung sướng nhận thấy nhào phăm mình đã được người ta phải kính trọng.

Nguyễn xuân Huyền

TA học giỏi, được làm. Ta có tài, hay làm. Nhưng ta đứng cho thế là đủ. Vì cái học, cái tài không đi kèm với nhân cách, chỉ là cái học, cái tài thừa.

Có lẽ, thiếu niên ta còn mang trong máu cái di vết của nền giáo dục xưa. Xưa, học cốt để nhớ nhiều chữ, không cần hiểu rộng, và thứ nhất không cần phải phán đoán. Cái óc bình phẩm tựa bề như không có, như chết đã lâu đời.

Không có một câu nào làm tôi ngạc nhiên bằng câu của ông nguyên toàn quyền Sarraut đã nói, đó là ca tụng công nghiệp nhân đạo của nước Pháp ở nước Nam: « Trong cái tro bụi người ấy, nước Pháp đã muốn làm nảy nở ra người ».

Phần cốt yếu của giáo dục là đào tạo những con người cương cố, độc lập, không khấp, cương quyết, biết lẽ phải và một cái chân lý cao xa.

Nhà văn André Gide khuyến ta: « người hãy quên hết thầy sách vở,

quên hết cả cái dĩ-vãng, quên người đi nữa; quên luyện với nhân loại và vũ trụ; thành tâm, tha thiết mà tự tìm lấy lẽ sống ở đời! »

Ta nên tin ở đảm lược của ta. « Bao giờ, bạn hãy cố tìm thấy ở bạn cái người mà bạn mong chờ, như người ta học kim khí ở trong quặng. Trong mỗi một người, có không biết bao nhiêu cái « có thể » tuyệt hay, tuyệt đẹp » (André Gide).

Duy-Tiến

TÔI không nói đến học sinh, vì một số lớn chỉ biết mài một chương trình học đã vạch sẵn sàng. Ngoài ra, họ không có tinh thần đoàn kết để chức những công cuộc xã hội lớn lao mà học sinh các nước đã làm, như ngay cạnh ta, học sinh Tàu chẳng hạn. Gần đây, họ đã tổ chức những cuộc chi phí tiền tiền giúp học sinh nghèo và các nạn dân. Trong các công cuộc ấy, những người tổ chức có nhiệt tâm thì rất ít.

Mần khóa học, đám thanh niên chia nhau là làm hai phái:

Phái thứ nhất là những người giắt được mảnh bằng. Đó là cái đích mà họ ngắm ngay từ khi bắt đầu cấp sách đến trường. Rồi họ tự họ đặt đầu chìm vào đời thanh niên bằng « vợ đẹp, con khôn ». Một khi đạt được rồi, họ lại trở lại sống một cuộc đời phảng lảng: no cơm, ấm áo. Nhưng trong cái đời « sống vào ở đi, tối vào về », biết đâu chẳng ăn bao nhiêu đau đớn.

(Xem tiếp trang 29)

THANH NIÊN VỚI CÔNG VIỆC XÃ HỘI

của **NHẬT LINH**

BÀ ĐẾN GIÓ THỦY TRIỀU LÊN !

« Thanh niên phải quả quyết ra làm việc, có thể làm được, và phải làm lấy, đừng mong nhờ ở người khác. »

TRƯỚC hết, tôi xin định rõ nghĩa hai chữ thanh niên: theo ý tôi, thanh niên là những người từ hai mươi đến bốn mươi tuổi (tạo quang ấy, chữ giới hạn không hẳn nhất định như vậy).

Công việc xã hội tôi muốn nói tới là những công việc để thay đổi xã hội, làm cho xã hội cao hơn, đẹp hơn.

Như vậy muốn làm công việc xã hội, hàng thanh niên tối phải là hàng thanh niên có học, không phân biệt giàu nghèo, trai gái.

Hàng thanh niên ở nước ta có một đặc sắc mà thanh niên Âu-mỹ không có: chúng ta được hấp thụ một văn hóa mới, khác hẳn văn hóa của các cụ ta. Chúng ta thấy không ăn nhịp với hoàn cảnh chung quanh, nhưng vì thế chúng ta mới có thể đem cái mới đến cho xã hội để hoàn cảnh thì nay 1 ở đi sẽ ăn nhịp với chúng ta và hàng thanh niên đến sau chúng ta.

Có một đặc sắc ấy nên chúng ta có một trách nhiệm đặc biệt.

Đổi với trách nhiệm ấy, bước đường của thanh niên chúng ta từ trước tới nay đã ra sao, thế nào và nay đến đây, đó là điều mà chúng ta nên nhìn xem, đánh dấu lấy.

Từ trước, thanh niên hưởng học với công việc phải làm, vì nhiều có: chủ n, bìa đại gia đình và nền tảng toàn 1, cũ có vưng. Thanh niên chỉ lo cho gia đình được ăn no, toàn mình được sung sướng; một ít tuổi đã già, hay chán đời, buồn về vận, hoặc cho rằng công việc xã hội quá sức mình.

Cũng có lẽ vì độ ấy bọn thanh niên có học mới còn ít quả, chưa biết sức mình nên đã quá hy vọng ở những chỗ đáng lẽ không nên hy vọng. Các bạn đó vì thế chưa dám nghĩ đến: quả quyết ra làm việc, có thể làm được mà phải làm lấy chứ đừng mong ở ai nữa, vớ ịch.

Vì chưa dám nghĩ như trên nên các bạn nhường chỗ cho các cụ già, có khi để mặc các cụ, phần nhiều là phụ họa theo, cũng có khi công kích kịch liệt, phần rất nhưng vẫn chưa nghĩ đến việc: làm lấy. Để các cụ cầm đầu và hoành hành, lẽ có nhiên

là các cụ đi theo đường của các cụ, tức là con đường cũ từ trước tới nay. Không phải lỗi ở các cụ, vì các cụ không có mới thì làm thế nào đổi mới được xã hội.

Rồi thanh niên sống qua mấy năm không hoang về tinh thần. Người ta nói: thanh niên trung lộ; người ta không tin ở thanh niên, người ta mỉa mai khinh miệt. Nhưng chính thực lực đó là lúc thanh niên sắp bằng thức dậy, trước khi có gió bão bao giờ cũng ối á, khó chịu mất ít lâu. Thanh niên có không hoang, có bản khoăn mới nghĩ đến tìm lối đi, mở mắt nhìn ra xã hội và trong lòng thấy dần dần nảy ra cái vui mới mẻ, khỏe mạnh của những người đã tin ở sức mình và muốn hoạt động.

Nhờ ở sức làm việc của các bạn thanh niên, toàn thể xã hội cũ kỹ này có đổi mới và tốt đẹp hơn không, tương lai sẽ cho ta biết rõ. Riêng tôi, tôi tin, tin một cách chắc chắn, ở loạt đồng thanh niên dẫu tên có học mới này. Họ đã định bắt tay vào làm việc, tức sẽ có một sự thay đổi. Tốt hay xấu? Làm nhà thủ cựu vẫn bịt ngòi báo nhạ và nhiều lần đã tức bực kêu lớn: để bọn này làm việc, tất họ sẽ phá đổ những cái hay của cổ nhân, những cái quốc hồn quốc túy, xã hội tất sẽ đời bại, hỏng to. Riêng tôi, tôi không thấy có cái gì là hỏng được, bởi lẽ không có cái gì có thể hỏng hay nói quá đi, cái gì cũng hỏng rồi.

Đổi khác, đổi khác đi! Sau một hồi quay đầu nhìn về thế giới cũ, tha thiết mong được thấy tia ánh sáng của cổ nhân, tôi chỉ thấy tối tăm, tối chỉ thấy mạt nạt, trống rỗng. Thoát, thoát ra cho mau, thoát ra khỏi cái cảnh xã hội hiện thời, dời nơi đi, không cần biết cái mới ấy thế nào miễn là có cái gì mới lạ, đó là những lời kêu kêu lĩnh nhưng thành thực của một hàng thanh niên đã đau khổ quá rồi.

Như ý tôi, nếu có thay đổi thì

chỉ có hơn lên; tôi cho điều ấy (xin nhớ lúc nào tôi cũng đứng về phương diện xã hội) đúng như một luật về vật lý học:

Thay đổi = Hơn trước.
Cải học mới đã đem đến cho loạt thanh niên mới những « nề lối xã hội » mà loạt học trò nhỏ cũ không có. Tôi không so sánh hai bên về mặt luân lý. Tôi chỉ so sánh về mặt xã hội thôi. « Nề lối xã hội » là những nề căn cho công việc nâng cao trình độ xã hội, tức là công việc xã hội mà tôi nói đến trong bài này.

Thanh niên sẽ đắc thắng trong công việc xã hội. Các bạn nhớ sự học mới, có những cái mới mà các cụ không biết đến, các bạn lại có những nề lối xã hội » là những lợi khi đã thực hành chương trình thay đổi xã hội. Những nề lối ấy là: có chủ tở chức, xếp đặt; biết trong kỹ luật; biết giữ trách nhiệm; hiền và tin ở sức mạnh của lối họp nhau lại; có tinh thần đoàn kết; không có làm làm, hỗn loạn về giá trị lại nâng từng người (1); không cầu thả, thế nào xong thôi, mà phải thế nào cũng chưa đủ, chưa cần thận.

Chàng ấy « nề lối » nếu các bạn theo được khi làm công việc xã hội thì lo gì các bạn không thành công.

Trước kia ta vẫn tưởng lầm rằng nếu trong bọn có độ một vài ông

thật giỏi, đồ thật cao, một vài ông « trang » là lúc khác xã hội sẽ thay đổi « háp một cái » để như trở bàn tay. Thực ra, một vài « ông trang » (mà ta đã có rồi) chỉ làm thỏa cái lòng kiêu căng vô lý của ta. Ng ta đã lĩnh ngộ: xã hội có thay đổi là phải nhờ ở số đông, một số đông có những « nề lối xã hội »; số đông ấy làm việc cho đảm định dần, hóa lẫn với họ để đi hóa họ và cùng nhau nghĩ cách thay đổi cảnh sống chung, thay đổi hoàn cảnh xã hội. Toàn thay đổi một ít còn quý hơn là đứng yên mà trông đợi có một đám « ông trang » không liên lạc gì với dân chúng cả.

Muốn làm thử việc gì thì làm, muốn dùng cách gì thì dùng, thanh niên có học ngày nay không thể mình chỉ biết mình, bình lĩnh ngời trong lâu đài kỳ đùng, mà làm ngơ công việc thay đổi xã hội.

Chỉ có thanh niên làm được, nên thanh niên phải làm. Nay thanh niên đã bắt đầu rồi; pheng trào đã nhóm, không sức gì cản được nữa. Đã đến giờ thay đổi xã hội...

NHẬT LINH

1) Không là y sĩ, kỹ sư, phải tin rằng y sĩ kỹ sư hơn mình về khoa chuyên môn của họ. Không là họa sĩ mà tưởng mình làm được hơn một họa sĩ là bêu loạn giá trị.



— Đồ mà biết Thanh Niên trí thức là gì ?
— Thanh Niên trí thức là thanh niên thức đêm để học chữ gì !

Tại 158, Đường cầu Cửa Đông (153, Bd Henri d'Orléans, Hanoi)
TEL. 388
D' CAO-XUAN-CAM
Tốt nghiệp tại Đại Học Đường Paris nguyên Trung-kỳ bệnh-viện quân đội chuyên trị Bệnh Hoa Liễu và Nội thương
KHÁM BỆNH Sáng 8h đến 11h30 Chiều 3h đến 6h
Khi cần kịp mới về nhà lúc nào cũng được.
Có phòng dưỡng bệnh và hộ sinh

Rượu Chối Hoa - Kỳ
Các bà sinh nữ muốn khi ra cũ, được đó da, thẩm mỹ mạnh khỏe abv thường, không lo tở-thấp, đi lại được ngay. Chỉ toa Rượu Chối Hoa-Kỳ thì không lo ngại gì hết. Rượu Chối Hoa-Kỳ này trị được nhiều chứng rất giỏi là: Sinh nở, tở-thấp, thể-thao, đau lưng, đau mình, đầy bụng, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tím lịp, sai gân, bị đốm, bị ngứa, chảy máu, đờt tay, cầm ban, cầm sá... Các thuốc hết, kiến hiệu vô cùng. (Ai muốn mua xin cứ hỏi ở các nhà Đại-lý)
Phông-tích « CON CHIM »
ở khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-Kỳ Cao-Mên, Laos.

RƯỢU CHỐI HOA-KỲ
Hộp lớn: 150 gr. bán: 5000
Hộp nhỏ: 80 gr. bán: 4000

VÕ-ĐỨC-ĐIÊN
KIẾN TRÚC SƯ
8 - Place Négrier,
Bờ - HỒ - HANOI

Con đường hành

Ý kiến của: **Đào-duy-Kỳ, Vũ-dình-Hồe, Cung-giữ-Nguyên,**



Phong trào thanh-niên và ý nghĩa của nó.

của **Đào Duy Kỳ**

Ông Đào-duy-Kỳ là một thanh niên trí thức trẻ tuổi rất sôi sảng với công việc xã hội. Trước kia ông đứng chủ trương là: *Bạn dân, và hiện giờ là trường đoàn « thanh niên trí thức » mà chúng ta thấy hoạt động trong cuộc đón tiếp các ông Godard, Vial và cuộc biểu tình lao-động ngày 1er Mai.*

Dưới đây, ông bày tỏ ý kiến về phong trào thanh niên trong nước.

ĐANG bàn khoản lo nghĩ về một cơ quan ngôn luận riêng của thanh niên, chúng tôi đã được cái tin báo Ngày Nay ra số đặc biệt về Thanh Niên, thỏa mãn một phần ý nguyện.

Số đặc biệt này sẽ cung cấp cho bạn đọc nhiều tài liệu về trạng thái tinh thần của thanh niên, về những nỗi đau đớn, ê chề của thanh niên, về những điều khác vọc cùng là tương lai của thanh niên.

Với một cái chương trình đầy đủ như vậy, chúng tôi thiết tưởng cái nhiệm vụ của số đặc biệt này cũng đã nặng lắm rồi, và riêng về phần chúng tôi cũng không mong gì bản ra ngoài vấn đề ấy. Chúng tôi lại lấy làm vui lòng được tờ bày ý kiến theo quan điểm chính trị của mình trên một diễn đàn trung lập.

Sau khi kể qua lịch trình của phong trào Thanh niên trí thức trước ta, từ các năm 1930-31 đến 1936 năm Mặt trận bình dân lên cầm quyền, sau khi nói về cách tranh đấu của Thanh niên, những cuộc đón tiếp các ông Godard, Vial, và biểu tình 1er Mai, ông Kỳ nói đến sự thành lập của đoàn Thanh Niên trí thức:

Sự tiến bộ (của phong trào thanh niên) đã chứng tỏ được những công tác của một nhóm thanh niên gần trăm người trong một hình thức công khai rất thấp. Họ tổ chức một cái thư viện để lấy chỗ tụ tập và huấn luyện cho nhau. Nhờ thế mà đã tạo thêm được một số phần tử chắc chắn. Tờ *Bạn dân* do chúng tôi đứng chủ nhiệm, vì thế mà ra đời với cái mục đích là duy trì phong trào thanh niên và phụng sự quyền lợi của dân chúng.

Nhưng đến sau vì phong trào thanh niên không đủ điều kiện khách quan để phát triển, và trái lại, phong trào quần chúng lại cần có những cơ quan ngôn luận ủng

hộ, nên những người chủ trương tờ *Bạn dân*, đành phải xoay nó ra một cơ quan tranh đấu của quần chúng lao động.

Tuy nhiên nhóm thanh niên vẫn còn một số người giác ngộ chính chắn ở lại, và trong thời yên lặng, họ hết sức để tâm về sự nghiên cứu lý thuyết và thời cuộc.

Công việc cũ tiến hành cho đến ngày được tin chỉ đảng Xã-hội cùng nhóm Tin Tức và các giới lao động tổ chức cuộc biểu tình trong dịp 1er Mai. Không do dự chút nào, nhóm thanh niên liền cử ngay đại biểu đến yêu cầu chỉ đảng Xã-hội cho tham gia vào việc tổ chức.

Thật là một cơ hội quý báu cho thanh niên trong sự công-khai-hóa phong-trào của họ, vì từ trước đến giờ họ vẫn chủ trương làm việc hoàn toàn trong phạm vi pháp luật, và hết sức tránh những việc gì có tính chất bí mật, nguy nan.

Ngày 1er Mai với cuộc biểu tình không tổ của nó đủ cho người ta thấy rõ cái lực lượng quan trọng của thanh niên. Nhưng cho đến ngày hôm ấy, phong trào thanh niên bề ngoài chỉ hạn chế ở trong phạm vi trí thức và trong khi biểu tình, sau tầm biển « Đoàn thanh niên trí thức », ta chỉ thấy các học sinh viên chức sự công, những người tự học, những người làm công các sở tư, v. v. của các thanh niên thợ thuyền, nông dân, phụ nữ thì họ vẫn trực tiếp tham gia vào các phong trào tổ-hợp (mouvement corporatif). Vì nhận thấy rõ cái tính chất biệt phái của mình, nên sau ngày 1er Mai, nhóm Thanh niên trí thức đã đề nghị cùng thanh niên các giới khác: thợ thuyền, nông dân, phụ nữ, cùng họ hợp tác để thành lập một đoàn thanh niên Dân chủ mà chúng đã nói ở trên.

Tổ ý tín nhiệm về sự giác ngộ, lòng nhiệt thành của thanh niên trong cái giờ nghiêm trọng này, ông Đào-duy-Kỳ kể luận:

— Chỉ phần đầu và tinh đoàn kết của thanh niên trên thế giới là một tấm gương sáng láng cho chúng ta noi theo, và là một cái sức mạnh thúc chúng ta phải mau đi đến sự tổ chức một Đoàn thanh niên dân chủ thật vững vàng và rộng rãi. **Đào-duy-Kỳ**

Thanh niên trí thức với đoàn Ánh Sáng

của **Vũ đình Hồe**

Sau khi bàn về sự khủng hoảng tinh thần của thanh niên, sự bản khoán đi tìm một lý tưởng, ông Vũ đình Hồe nói đến cái công việc mà thanh niên phải coi là một sự mệnh thiêng liêng: công việc cải tạo xã hội.

KHÔNG còn ngần ngại gì, ta hãy bắt đầu dùng đủ phương lược để chế giễu, để hủy bỏ những chế độ ác nghiệt, những tục lệ vô ý thức, mà không do dự gì, không nghĩ ngợi gì, theo mới, hoàn toàn theo mới để tạo thành một xã hội mới hợp với cuộc đời mới.

Nhưng muốn công việc cải cách có hiệu quả thực sự, ta phải nghĩ đến cả toàn thể dân chúng và trong công việc cải cách phải có một lý thuyết để hướng dẫn sự hành vi.

Lý thuyết đó là « lý thuyết xã hội », vì không còn có lý thuyết nào thích hợp với nhân đạo, với lẽ phải, với công lý hơn; cho nên trong khi phần đầu để cải cách xã hội, các bạn vẫn nghĩ và chỉ nghĩ đến quyền lợi củ quần chúng lao khổ, chỉ phần đầu để thực hành những sự thay đổi có ích cho toàn thể quần chúng lao khổ.

« Đoàn Ánh Sáng » ra đời

Các bạn thanh niên hoan nghênh nhiệt liệt vì thấy « đoàn Ánh Sáng » không phải là một hội thiện, công cuộc Ánh Sáng không phải là một công cuộc làm phúc.

Anh em thanh niên chúng ta đã hưởng ứng sôi sảng với ý nghĩa Ánh Sáng. Nay đến lúc làm việc. Chúng ta hãy bắt, quả quyết, hứa hẹn với nhau sẽ mang hết tâm lực, dụng hết tài năng để thực hành cái ý tưởng đó. Và chúng ta sẽ không bao giờ quên rằng công việc của đoàn Ánh Sáng chỉ là công việc trong cái chương trình bao la mà anh em chúng ta định làm, công việc cải tạo xã hội theo tư tưởng xã hội. **Vũ đình Hồe**

Đời trẻ trung

của **Cung giữ Nguyên**

Ông Cung giữ Nguyên, chủ bút tạp báo « Les Cahiers de la Jeunesse » ở Nha-Trang, là một thanh niên rất sôi sảng với tinh thần mới: công việc của ông được nhiều bạn trẻ hoan nghênh:

MỘT cuộc đời trẻ đầu sơ sài đi nữa trong xã hội ta có thể làm cho thấy chân giá trị của thanh niên Việt-Nam Bất cứ ở lĩnh nào, ở thành phố nào trong xứ, ta có thể gặp hàng người thay mặt cho dân gọi là « tương lai của nước nhà », xét cuộc đời họ sống, xét nghề nghiệp, nhất là xét cách dùng thời giờ rảnh, để ý đến cái chí và ngôn ngữ của họ thì có thể đoán được mục đích ở đời của họ.

Nếu óc người bị quan sã, thì sau cuộc điều tra, không khỏi than phiền: « Nước ta không có thanh niên; dân ta không có tâm hồn trẻ ». Vì sao gọi trẻ được, những người học lòng, học trí, chỉ lo cho một cách thực tế nhỏ nhen; những người kỹ nghệ mà hi vọng cao nhất là được tăng lương hay có chút

phần bảm ?

Cái kết quả không tốt mà ta thấy ngày nay, là công việc của đời trước một phần. Thanh niên ta đã được xem như thứ cây trồng ở chậu. Sức mấy cây đáng lẽ để cho này nở ngoài đất rộng, lại phải người bắt sống trong quang đời nhỏ hẹp.

Buồn, tiếc, cho một đám người, ta không nên quên rằng có đám khác — chỉ trông nơi công việc của họ thì biết — vẫn giữ được tâm hồn trẻ trung. Cuộc đời của họ, cuộc đời có cả lý tưởng với hành động, chính là cuộc đời mà người người mong cho lan rộng ở xứ này. Học vấn có hạn sự đời, hành động làm lúc không phải cách, nhưng vậy cũng đủ làm tiêu biểu cho tâm hồn trẻ, cho tinh thần mới. Cái điều quan trọng của tuổi thanh niên là đó; còn phát hay quấy, có kết quả hay thất bại, thì để cho thời gian phán rõ.

Cung Giử Nguyên

Thanh niên với nạn thất học trong dân chúng

của **Phan Thanh**

Ông Phan Thanh đại biểu Trung kỳ tại Đại hội nghị Đông-dương, ở đó ông đã nhiều lần bênh vực quyền lợi của dân chúng, là Tổng Thư ký « Hội chống nạn thất học » mới thành lập. Sự sôi sảng của ông đối với công việc xã hội khiến mọi người phải mến phục.

TÔI muốn trước hết nói một sự vui mừng của tôi, mà cũng có lẽ của nhiều người. Anh em thanh niên bây giờ đối với sự học đã có một cái quan niệm mới và rất đáng hoặc giả nói cao thượng cũng không phải quá đáng. Một số đông đã thấy rằng học không phải là chỉ chạy đến bằng cấp, không phải chỉ tự nhồi sọ với những bài vở rườm rà mà mình chỉ hiểu một cách mập mờ hay là không hiểu gì cả.

Một sự lo lắng đã nảy ra trong đám thanh niên học sinh. Sự lo lắng ấy phát biểu ra bằng những câu hỏi này: Phải học thế nào? Phải xem sách gì và xem thế nào? Phải làm thế nào cho tư-tưởng được vững vàng, chắc chắn, và tránh khỏi những sự khuyết điểm trong đầu óc?

Trả lời cho câu hỏi: Học để làm gì? có nhiều anh em đã biết nói một cách minh bạch và không một chút bợ ngỡ: học để mà biết, nghĩa là hưởng những vui thú trong sự biết.

Tư tưởng đối với việc học đã thay đổi nên thái độ thanh niên đối với tinh thần (chợ) thanh niên, nhất là đối với cái thăm trạng đại

động của thanh-niên

Phan-Thanh, Hoàng-giã-Linh, Xích-Đạo, Nhân-Nghĩa

số dân chúng bị thất học, cũng theo đó mà thay đổi. Thấy rằng mình cần phải học để bổ khuyết cho nhiều sự thiếu thốn của mình — những sự thiếu thốn khó chịu như sự thiếu cơm ăn, hay thiếu tư do — ; lại thấy rằng tuy mình chưa chắc sau này đi được xa trên đường học vấn như mình ước vọng, nhưng hiện bây giờ vẫn chưa đến nỗi phải từ biệt bàn ghế các học đường, lẽ tất nhiên thanh niên không thể quên bao nhiêu anh em trong dân chúng đang thiết tha vì cái nôi thất học.

...Giúp cho anh em trong dân chúng biết đọc, rồi sau khi biết đọc, giám đọc, hai điều đó, thanh niên đã hết sức lưu tâm đến. Trong nhiều cơ hội mới đây anh em thanh niên đã tỏ rằng lo sự học cho mình chưa đủ mà còn phải hỗ hào cho toàn thể dân chúng được học.

«Chống nạn thất học», «Trường học cho tất cả mọi người» đó là hai cái khẩu hiệu hiện thời của thanh niên.

Tôi đã được dự một cuộc hội họp anh em thanh niên. Sau khi bàn qua nhiều vấn đề vừa cần thiết vừa quan trọng, anh em đồng thanh ưng thuận một bản biểu quyết : « Trong sự hoạt động của chúng ta, chúng ta hết sức lưu ý đến những công cuộc có tính chất xã hội, có tính chất cải cách. Chúng ta đã tham gia vào việc giúp dân bị lụt thì sau này chúng ta cũng hết sức ủng hộ những phong trào truyền bá sự học trong dân chúng những tổ chức mục đích là xây cho họ những cái nhà sạch sẽ, cao ráo.

Phan-Thanh

Công việc thanh niên

Của Hoàng gia Linh

Vấn đề giáo dục dân quê là một vấn đề cần thiết. Nạn thất học tràn ngập cả thôn quê. Sau khi hết sự hại của nạn đó, tục lệ hư bại, mê tín, không biết vệ sinh v. v., ông H. G. Linh tỏ bày một ý kiến rất hay về sự giúp đỡ của Thanh niên.

Tôi nghĩ đến việc tổ chức những cuộc nói chuyện tại các nơi thôn dã

CÓ nhiều người sống cách họ hào lập trường học ở các làng các xã, lập thư viện hoặc in thực nhiều sách báo bán phát cho dân.

Song ta cũng nên hiểu rằng làm cho dân ham học ngay là một vấn đề rất khó, ầu là ta sẽ tìm cách giảng dạy cho họ biết cái cách sự sống của họ, về mọi phương diện trong một thời kỳ, trước khi thực hành việc lập trường học và thư viện ở các làng.

Tôi nghĩ đến việc tổ chức những

cuộc nói chuyện tại các nơi thôn dã. Các cuộc nói chuyện ấy có lẽ có ảnh hưởng sâu xa và mạnh hơn các bài báo, vì ở nhà quê, dân ta ít đọc sách và người biết đọc và thích đọc.

Thanh niên ta có thể gánh vác được công việc này.

Chúng ta sẽ nói chuyện về mọi vấn đề : vệ sinh, pháp luật, thể thao, hay những sự cải cách tục lệ trong làng. Chúng ta cần phải gần gũi luôn để bảo cho họ nhớ đến những điều ích lợi của sự học, và để cho họ dần dần biết trọng và yêu những trường học cùng thư viện sẽ lập ra sau này ở làng họ.

Hoàng gia Linh

Tinh thần đoàn kết

Của Xích Đạo

ĐOÀN KẾT sinh ra sức mạnh, đó là một sự hiển nhiên, mà rõ rệt, ai cũng nhận thấy. Song, dưới từng chế độ xã hội khác nhau, tinh thần kết sẽ là vật chịu mền, hay cam hờn. tùy theo sức mạnh của nó sẽ có ý nghĩa là áp bức, bóc lột hay giải phóng.

Sức mạnh sẽ là một phương tiện tranh đấu trợ thời, nếu tinh thần kết chỉ xuất hiện trong khi hoạn nạn, bằng những công cuộc cứu tế ở ạt, hay những lúc bị áp bức, bằng lối tầy chay khiêu khích, hay những cuộc khởi nghĩa bùng nổ.

Nhiều đoàn trong lịch sử, đã giúp ta nhận thấy rằng nếu quần chúng chỉ đoàn kết bởi sự cấp bách của tình thế, thì sức mạnh cũng chưa đủ để tẩy trừ biến cố.

Nay, nếu ta muốn có một lợi ích tranh đấu vĩnh viễn, và hiệu nghiệm, tinh thần đoàn kết cần phải luôn luôn xây dựng trong lúc bình thời, mà sự thôi thúc hay cấp bách của hoàn cảnh sẽ chỉ là những dịp để ứng dụng cái sức mạnh tổ chức, sẵn sàng. Có như vậy thì việc đòi cải thiện đời sống của anh em cần lao mới được mau lẹ và chắc chắn.

Vậy, lấy giới cấp tranh đấu làm chuẩn đích và giới hạn, nhiệm vụ

của chúng ta thanh niên ngày nay, là phải hướng dẫn tinh thần đoàn kết ngấm ngấm sẵn có giữa quần chúng, nó đã phủ diễn sẵn sẵn một cách uy nghiêm trong dịp ngày mùng một tháng năm vừa qua.

Xích Đạo

Thanh niên nước ta cần phải có tổ chức, có huấn luyện.

Của Nhân Nghĩa

Tổng các vị Ủy viên và Đoàn trưởng Hướng đạo.

T THANH NIÊN đi đâu?

Đề trả lời câu hỏi đó, một phái văn sĩ đã tả cái đời truy lạc ghê tởm của thanh niên. Một phái nĩa đã kéo ta sống lại những năm biến động 1930-31. Như họ muốn bảo ta : Phải sống cái đời hồi hộp rung rợn của những « chiến sĩ cách mệnh » năm xưa để rồi ngã xuống dưới viên đạn, hay bỏ mình nơi lao tù, thì đời sống mới thật có ý nghĩa.

Vậy ra nếu không muốn sống cái đời bằng phẳng, thanh niên chỉ còn có thể chọn một trong hai con đường này : hoặc là đắm mình vào vòng truy lạc, hoặc là nhảy vào những cuộc bạo-động?

Không còn có cách nào khác làm cho đời ta có ý nghĩa nữa sao?

Có. Tham gia vào những công cuộc có tính cách xã hội.

Bằng cách nào?

Bằng cách đóng tiền hội viên, rồi cứ đứng yên trong bóng tối, thì chỉ là tham gia một cách thụ động. Phải hoạt động! Nghĩa là phải gánh vác một trách nhiệm gì, to hay nhỏ.

Nhưng ta thử hỏi: trong một trăm người ra làm việc xã hội, có bao nhiêu người thành thực, không hề vì danh, hay vì lợi?

Số « chiến sĩ trung thành » rất hiếm. Tại trước khi ra làm việc xã hội, Thanh niên chưa có tổ chức, chưa có huấn luyện.

Ông Nghĩa bàn về cách tổ chức đoàn Hướng đạo, muốn



người ta sẵn sực đến hàng thanh niên 17, 18 tuổi trong đoàn, hàng « Hướng đạo thanh niên », huấn luyện họ trở nên những người « sẵn sàng giúp ích » cho xã hội, giúp đỡ người khi có nạn, và truyền bá trong dân chúng những thường thức về cách sống mới và vệ sinh.

« Trong nước, phải có hàng nghìn, hàng vạn Hướng đạo thanh niên như thế », lời ông Nhân Nghĩa.

Có lần chúng tôi đã nghĩ đến tên tốt đẹp : « Việt Nam Thanh Niên đờ tri thể dục liên đoàn » (Ligue pour l'amélioration morale, intellectuelle et physique de la Jeunesse Annamite), viết tắt : Jeune Annam. Có lần chúng tôi đã nghĩ đến một khẩu hiệu của đoàn : « Khỏe và giúp ích ; đến một phương châm của đoàn : Kỷ luật và danh dự ; đến một lời hứa của đoàn sinh trong một cuộc lễ long trọng : Tôi xin hứa làm một người dân mạnh trong một nước mạnh.

Nhưng cơ sao lại phải tốn bao công trình xây một tòa nhà mới trên một khu đất mới, khi ta đã có một nền tảng sẵn sẵn là : Gia đình hướng đạo?

Nhân Nghĩa

Bước đường đi

của K. L.

NHIN cho kỹ cuộc biểu tình ngày 1er Mai, chúng ta không những chỉ nhận thấy nó biểu lộ tinh thần đoàn kết của thanh niên mà thôi, nó lại còn hình dung cái mầm của một hình thức cụ thể đoàn kết thanh niên nữa. Anh Liên, đại biểu thanh niên và lao động tri thức đã điếm tả tình hình ấy trong bài diễn văn. Anh nói :

« Cùng chung một cảnh ngộ, cùng mang một nguyện vọng, tất cả anh chị em thanh niên, sớm ngày chưa tổ chức cần phải lập một Mặt trận của Thanh Niên để góp sức với các lớp dân chúng khác trong cuộc tranh đấu đòi quyền lợi ».

Mặt trận thanh niên, sớm ngày nào hay ngày ấy, để thực hiện 3 khẩu hiệu :

- Cải thiện đời sống vật chất.
- Cải thiện đời sống tinh thần.
- Cho thanh niên đủ công quyền và tự do.

Muốn cho được như vậy, chúng ta, thanh niên, cần phải nắm tay các lớp dân chúng khác, đòi cho được : quyền tự do tổ chức.

Một người thanh niên K. L.

Pleurez beaux yeux . . .

si vous avez de la joie ou de la peine. Ne retenez pas vos larmes par crainte de transformer en deux ruissellets noirs votre cosmétique. Le nouvel ARCAN-CIL imperméable permet les pleurs ou le rire sans que la beauté de vos cils soit le moins du monde affectée. Ne contenant pas de savon, il ne pique réellement pas et ne rend pas les cils cassants. Au contraire grâce à l'huile de tortue qui lui est incorporé ARCAN-CIL active la pousse et le renouvellement des cils, les rend soyeux et souples. En vente partout en 8 nuances seyantes et en une qualité spéciale pour les femmes qui désirent allonger, fortifier et courber leurs cils sans le farder. ARCAN-CIL-INCOLORE, au prix de 0p.60 la boîte publicitaire.

AGENT EXCLUSIF

COMPTOIR COMMERCIAL 59, Rue du Chanvre - Hanoi

NHỮNG ĐIỀU KHUYẾT ĐIỂM

THANH NIÊN ta thường bị người châm biếm, chỉ trích, đổ cho cái tiếng phá hoại trật tự xã hội một cách vô ý thức. Ta không nên lấy thể làm bán khoán, bực rọc, vì thanh niên nước nào cũng vậy, đời nào cũng vậy, cũng đều mang tiếng như thế cả.

Tuy nhiên, ta phải tự tìm lấy những điều khuyết điểm của ta. Thanh niên phải có can đảm xét nét mình một cách khắc nghiệt. Trong những điều chỉ trích, hẳn có một vài phần hợp với sự thực, ta cần phải trong sự thực và tự nhận lấy những điều ta thiếu thốn :

Người ta bảo thanh niên nhẹ dạ, nóng nảy và hay a dua. Điều ấy đúng.

Người ta bảo thanh niên chỉ có cái bằng bột, cái nhiệt thành nhất thời như mớ lửa rơm, chỉ ưa những sự dễ dàng và hay nản trước những điều khó khăn. Điều ấy cũng đúng.

Thanh niên ta lại còn thiếu óc sáng kiến, không có trí xét đoán theo khoa học, không ham biết, không chịu nghiên ngẫm nghĩ ngợi cho sâu sắc, và đáng trách hơn, không có vẻ đặc sắc gì có thể làm nổi bật cái nhân-cách riêng của thanh niên lên được.

Nhiều đức tính, ở thanh niên, còn hóa ra nết xấu nữa : cái tính hiền lành, ưa hòa bình, thường đưa thanh niên đến sự nhượng bộ và sự phục tùng một cách dễ dàng ; cái tính bình tĩnh, ít giận dữ, ít ghen ghét, thường khiến thanh niên trở nên thờ ơ, lãnh đạm, không tin tưởng gì đâm thắm đến cực điểm. Một thanh niên không say mê, không si cuồng, không phải là một thanh niên đáng khen.

Bao nhiêu tật xấu của Thanh Niên.

Và trong những tật xấu ấy, ta nhận thấy nhiều cố tật của dân tộc An-nam, khiến ta rất mình nghĩ đến câu phê bình cay độc của vị cựu-thủ-hiến Paul Doumer :

« Lúc người Pháp bước chân đến Đông-dương, dân An-nam đã sẵn sàng để làm nô-lệ ».

Hoàng Đạo

THANH NIÊN CHÚNG TA LÀ MỘT THANH NIÊN KHÔNG SAY MÊ,

KHÔNG HAM BIẾT, KHÔNG CÓ ĐẶC SẮC, KHÔNG CÓ TÍNH KHÍ.

Uốn tóc điện 9\$50- 8\$00 một cái — Uốn lông mi 0\$90 một cái — Uốn tóc thờ không lấy tiền

CHỈ DÙM — LÀM ĐẸP — UỐN TÓC ĐIỆN

Chỉ dùm : Cách trang điểm mà cách tự ý làm massage (soa nắn) lấy cho người thêm đẹp theo lối Mỹ, soa nắn mặt và người. Giúp cho da sáng đi đẹp và thả thễ soa nắn sinh tươi, v.v... Tự làm lấy ở nhà, dễ dàng không phí tiền gì mà như ý. Bàn đủ hàng trang điểm làm đẹp vừa ý các bạn lắm lắm.
Ở xa xin gửi lĩnh hóa giao ngân (contre remboursement) ở ga hoặc nhà giấy thép rất tiện.

Mỹ Viện Army 26, Hàng Than — Hanoi

Uốn tóc thường 1\$80 2\$80 một cái

LUẬN

HI VỌNG CỦA CHÚNG TA

THANH NIÊN ta nhiều khuyết điểm.

Nhưng sự lễ-nhận ấy không làm cho ta nản lòng.

Vì, với lòng háng hái của tuổi trẻ, thanh niên có thể cứu vãn tình thế một cách dễ dàng.

Thanh niên ta, cũng như thanh niên khác, có những đức tính chung cho cả mọi thanh niên. Năm hai mươi tuổi là năm thanh niên nào cũng mong mỗi có lý tưởng để mà theo, có người để mà gầy, có trật tự để mà kiến thiết. Thanh niên nào trong lòng cũng đầy tình vị tha, đầy ý yêu đời.

Nếu may được sinh ra trong một thế giới hoàn hảo, nhịp nhàng, thì lòng ta chỉ có thể phũn khởi thêm.

Nhưng, nhưng thực tế đã dầy vô tâm hồn đầy thơ của ta, và từ đấy, lòng khát khao lý tưởng và hi sinh dần dà khô héo, hay dặt vào những nơi không xứng đáng...

Cho đến lúc nào ta tự nhận thấy những điều ta khuyết điểm và mạnh bạo tước bỏ các cố tật để theo đuổi một nghĩa vụ thiêng liêng.

Thanh niên ta ngoài những đức tính chung cho thanh niên, còn có thêm tính hiếu học, và có trí thông minh, dễ nhập tâm những điều sở đắc.

Với những đức tính ấy, ta có thể điền bổ những điều khuyết điểm, và hy vọng một tương lai sáng láng.

Muốn thế, ta chỉ cần tâm niệm mấy điều cần thiết :

Tự rửa đời lấy mình, tự tìm lấy đường đi. Những lời khuyên của các bậc lão-dại chỉ là những lời khuyên quá rụt rè, nhu nhược.

Luyện lấy tinh khí cho cương quyết rắn rỏi, rồi sau khi đã đem hết trí thông-minh ra suy nghĩ để hiểu rõ tâm hồn mình, để tìm lấy những đặc tính của ta, nhân-cách riêng của ta, có đủ can đảm hành động theo nhân cách riêng ấy.

Tìm lấy một lý tưởng mà yêu mến, mà say mê, mà thờ phụng, mà mơ tưởng. Có khi làm và có khi tỉnh giấc rồi sẽ đau đớn, khổ sở, nhưng ta nên nhớ rằng không có cái gì tu mơ tưởng mà có thể coi là cao xa quá được, càng cao xa thêm hồn ta sẽ càng đượm hương thơm của sự vô cùng tận, của sự tự do bất ngát.

Hoàng-Đạo

CẦN PHẢI CÓ CAN ĐẢM LÀ MINH. CẦN PHẢI SUY NGHĨ VÀ

TIN TƯỞNG. LUYỆN TÍNH KHÍ CẦN HƠN LÀ LUYỆN TRÍ.

Nếu quý ngài muốn đỡ tốn thời giờ và tiền bạc thì nên dùng một cây đèn manchon hiệu

PETROMAX RAPID

Đèn PETROMAX RAPID đã hoàn toàn đoạt một kỷ-lục mới trong kỹ-nghệ đèn manchon

KHỎI PHẢI SÓNG BẰNG RƯỢU ALCOOL :

KHÔNG ĐÁY MỘT PHÚT ĐỒNG HỒ ĐÁ THÁP SONG CÂY ĐEN :

MUỐN ĐỐT BẰNG DẦU HỒI HAY DẦU SÁNG CŨNG ĐƯỢC :

Thiết là một thứ đèn chế tại Đực quốc hoàn toàn tiện lợi và bền bỉ vô cùng, xưa nay chưa có thứ đèn nào sánh kịp.

Đại lý độc quyền xứ Đông - Dương :

Etablissements DAI-ICH - 29, Bd Tonglocphuong, Cholon

Chuyên môn bán đủ các kiểu đèn manchon và đồ phụ tùng các kiểu đèn.

N. 827 - 200 bougies
1 litre dầu đốt sáng 18 giờ

N. 828 - 300 bougies
1 litre dầu đốt sáng 12 giờ

N. 829 - 500 bougies
1 litre dầu đốt sáng 10 giờ



Ông Bertrand

(Tiếp theo trang 11)

— ... Bởi vì... lấy thi dụ chính nước Pháp. Ở hải ngoại, người ta chỉ thấy được có một hạng người Pháp giống nhau, hạng đi ở thuộc địa, người ta cho rằng dân Pháp chính là những người một « khuôn mẫu » ấy. Thực ra thì không thế, người miền nào có phong tục miền ấy. Tôi là người dân nước Pháp nhưng cũng là người của miền tôi, và khi được nói chuyện với người làng tôi bằng tiếng thổ âm, tôi thực lấy làm sung sướng. Mỗi miền nước Pháp là một nước Pháp nhỏ hẹp lại thành nước Pháp lớn. Tại sao trong cái nước Pháp lớn ấy, xứ Việt Nam lại không giữ đặc tính và tục lệ riêng mình ?

Chúng tôi hỏi đến hạng thanh niên du học gần đây, thì ông vui vẻ đáp :

— Tôi thấy những người ấy là những người tiến tiến cả ; có khi tiến tiến quá : họ tây hơn cả người tây...

Đôi mắt tươi cười của ông cùng với cái giọng riêng lúc ông nói câu vừa rồi khiến cho câu ấy thêm được bao nhiêu ý mai mỉa.

Về các cách giải trí mới, chúng tôi hỏi ý kiến ông đối với những cuộc vui mới có trong mấy năm gần đây, như lập ngày hội để vui đùa, nghịch ngợm trong các cuộc chợ phiên và ưa khiêu vũ. Ông đáp :

— Khiêu vũ, đùa nghịch, tôi thấy đó là dấu hiệu của sự hoạt bát, có hại gì cho thanh niên đâu. Một thanh niên trí thức quá (une jeunesse trop sage) là một thanh niên ốm. Người ta nói người An-nam bình tĩnh, nhưng tôi thấy khác. Ví dụ ở Hà-nội, những nơi lặng lẽ nhất lại là những phố có nhiều người Pháp ở. Phố của người Nam, hay cả đến những làng mạc nhà quê nữa, sự sống rất hoạt động, người ta tấp nập không mấy lúc ở yên...

Chúng tôi không đợi tìm liền lạc, hỏi ông một điều cần biết nhất và đã làm bản khoán một phần thanh niên Việt Nam trong ít lâu nay : việc chính phủ định bỏ trường Mỹ-thuật.

Ông Bertrand đáp :

— Các ông không lo. Vừa mới sáng hôm nay, tôi đã dự vào hội đồng bàn tính về việc ấy. Chính phủ sẽ không bỏ trường Mỹ-thuật, lại còn định mở rộng phạm vi thêm, thì dự ngoài những ban đã có và vẫn giữ nguyên, sẽ lập thêm ban mỹ nghệ thực hành nữa để đào tạo lấy những người thợ riêng.

— Đó thực là một tin mừng cho các nghệ sĩ Việt Nam, và cho cả nước Nam nữa. Chúng tôi ai cũng hết sức lo sợ cho sự triệt bỏ một môn học cần thiết cho vận mệnh nước chúng tôi... Ngoài sự mở mang trường Mỹ Thuật, ngài có thấy cần phải lập ban đại học văn - chương, toán pháp, hay khoa học không ?

Ông đáp :

— Chính phủ đương bàn tính về việc lập một ban chuyên môn khoa học. Còn về ban đại học văn chương, tôi thấy chưa đến nỗi cần lắm. Và lại lập ban đại học để gây lấy một số giáo sư không có chỗ dạy là một điều nên tránh. Thanh niên Annam chuộng văn thì đã có những buổi diễn thuyết bằng tuấn... Tôi tuy sắp đến hạn nghỉ, nhưng vẫn cố làm cho các cuộc bình văn diễn thuyết nhiều hơn lên...

Mười phút mà chúng tôi xin đã nhân lên gấp quá sáu lần rồi. Chúng tôi không dám lạm dụng quá nữa. Lúc đứng dậy tiễn hai người khách trẻ tuổi, bậc lão thành đáng kính kia còn cho chúng tôi được nghe những câu rất phấn khởi.

Ông nói rằng ông rất lạc quan với thanh niên Việt Nam, và rất có cảm tình. Ông cho rằng Đông Dương chiếm một chỗ rất tốt ở viễn đông và chẳng bao lâu... mọi việc sẽ ổn thỏa. Không bao

THANH NIÊN THÔN QUÊ

(Tiếp theo trang 13)

— Vậy anh hãy quá bộ đến tệ xá để quan sát về hình thức đã, rồi sẽ quan sát đến đời sống của đề.

— Làng ta trông có vẻ phong phú mà sao tôi toàn gặp những người không phong phú tí nào ?

Anh D. mỉm cười lại, tay đưa lên sờ râu. Lúc anh suy nghĩ điều gì, thường hay có thói quen ấy.

— Cái ấy cũng chỉ tại óc các cụ hủ quá. Các cụ chỉ chăm chú việc sửa đình, sửa miếu. Các cụ không có thì giờ nghĩ đồng nông thì ở tay các cụ cả. Còn cái vẻ phong phú kia là của riêng những ông nhà giàu, chứ của đâu những người mà anh toàn gặp.

Chúng tôi yêu lặng đi... Cồng nhà anh D. hiện ra sau lũy tre...

— Sao nhà anh thấp lè tè thế này ? Mà sao chỗ cao ráo, có nền, có thêm xây gạch hẳn hoi thì anh không làm ? Hình như trước đây có cái nhà ở đấy thì phải ?

— Anh đoán đúng đấy. Trước kia tôi cũng có nhà gạch, lợp ngói, chẳng kém gì nhà anh. Nhưng mà... rồi sau nhà nước bão rở đi, làm cái nhà tàng tiệm đủ ở thôi. Thế rồi

giờ nên bị quan hết, dù gặp bao nhiêu trở lực và những hồi khó khăn. Những sự đau khổ có ích cho thanh niên nhiều. Mà thanh niên thời nào chẳng gặp những bước như thế ?

— Chính tôi, (lời ông Bertrand) tôi đã từng biết những nỗi long đong của lúc thiếu thời, đã từng học, từng đi thi, đã đỡ cử nhân và đã thất nghiệp.

Ra đến ngoài, nhìn lại tòa nhà đồ sộ là trường Đại Học, chúng tôi mới chợt nhớ rằng con người vui tính, hoạt bát và giản dị ấy là ông Giám đốc nhà học chính, người cầm cân nảy mực cho tương lai trí thức của cả nước Nam.

Xuân-Diệu và Thế-Lữ

tôi về lời nhà nước làm cái nhà này đấy.

Nghe giọng anh nói có vẻ khôi hài, nhưng nụ cười của anh nhiệm vẻ mỉa mai và hơi chua chát.

Năm anh đứng đây chấp tay một cách khôi hài. Chúng tôi bắt tay nhau, thân mật.

Anh Ch. đáp câu hỏi của tôi :

— Được... Nhưng đây tôi chỉ xin nói cái khoản mà tôi cốt ra để bênh vực cho mấy anh đàn em mới bầu xã những khóa này. Họ bị bắt ép phải nhậu mỗi anh hai sào đất bãi để khai khẩn. Các cụ chỉ miễn thuế cho một khóa là ba năm. Ấy là họ nài xin mãi mới được thôi. Tôi đứng lên kể hết các nhẽ thiết thời của họ, ép các cụ phải cho thêm hạn nữa tức là sáu năm mới phải nộp thuế.

— Các cụ ưng chứ ?

— Ưng, nhưng mà không can hệ bằng việc này. Các cụ để ra những chin mẫu chia cho bốn thôn về việc tế thánh, nghĩa là để làm gì thì anh biết đấy. Tôi lại đứng lên xin làng lấy ra hai mẫu, hai mẫu thì để nuôi thêm một ông giáo trước khi xin nhà nước. Vì làng có nhiều trẻ đã đỗ sơ học yêu lược mà không có tiền lên học để theo lớp trên. Các cụ ưng. Kể các cụ cũng để bênh vực chứ. Nhưng các cụ chỉ nhất định cho một mẫu (1) Anh tỉnh, một mẫu thì họ sống làm sao được. Việc giáo dục là việc tối cần cho dân quê mà các cụ hà tiện thế.

Anh Qu. đứng lên đồng ý nói :

— Nếu tôi là chánh hội, tôi sẽ cho đào mỗi thôn một cái giếng, tôi sẽ xin nhà nước cấp thêm ông giáo dạy lớp nhai, lớp nhất. Nếu quý nhà nước không đủ nuôi ông giáo, tôi sẽ xin trích riêng ở làng ra hẳn năm mẫu, mười mẫu. Phải biết, ai chả có con, rồi con ai mà chả phải học. Tôi sẽ...

— Anh sẽ, anh sẽ, nghĩa là hiện giờ chưa làm được !

Chúng tôi nhìn nhau cùng cười.

Trần-Tiêu

Tin sau cùng: Một mẫu ấy, các cụ đã đem phân phát cho các thôn về việc tế thánh rồi.



NGUYỄN XUÂN TÙNG

KIẾN - TRÚC - SƯ

Số 2 Phố Nhà thờ (Rue de la Mission) Haroi

Về Kiến trúc

và nhận thêm mọi công việc kiến trúc

Tiếp khách : Sáng từ 9h30 đến 11h30 Chiều từ 4h đến 7h

THANH NIÊN HUỆ

(Tiếp theo trang 20)

tại dân chúng Huế hẳn lòng hoan hỷ những người có tài trong kỳ thao diễn. Đó là một sự khuyến khích có hiệu quả để đưa những thanh niên vào con đường thi học. Đó cũng là một cái may và một cái hay. Vì thanh niên Huế đã được liêng lạc nhất về sự săn sóc về đẹp của thân thể.

Thanh niên thất nghiệp — Thanh niên thất nghiệp ở Huế đều được gia đình bảo dưỡng cho một cách đầy đủ. Họ gần như không thiếu thốn gì hết. Họ cũng không quá thất vọng vì phần nhiều đều có việc làm làm. Những thanh niên thất nghiệp con các nhà phong phú mới đáng lo ngại và đáng sợ. Họ là đội quân lữ phòng dẫn các thanh niên khác vào con đường trụy lạc và cờ bạc. Họ chỉ ao ước cho người khác phục về cách ăn chơi ngông cuồng của họ. Hạng thanh niên này lại là hạng người được nhiều người chuộng nề nhất ở Huế. Vì hạng thanh niên này đều là con ông hoàng, bà chúa, con quan, con các nhà triệu phú.

Kết luận — Phần đông thanh niên Huế đều xem quan trường như lý tưởng của họ. Dáng tay vào một việc gì họ không quyết liệt đến cùng. Họ mau mắn nguyện quá đến nỗi cả sự cố gắng. Thanh niên Huế hầu như đều các điều kiện cần yếu như: thông minh, sức mạnh, lý trí, để trở nên những thanh niên đứng đắn của thời đại. Nhưng họ chỉ trở nên người có ích nếu:

1. Vào quan trường nhưng đừng xem quan trường là lý

tuởng của mình.

2. Chớ xem công sự trọng hơn tư số, chức tước hơn thanh danh.

3. Hàng hải để thoát lý gia đình cũ.

4. Đem hết tâm hồn và sức lực để theo một lý tưởng chính đáng.

5. Hàng hải và quyết liệt đến cùng, đừng lúc nào mất nguyện thì hơn.

Và sau đây là lời ông Pêrêgo s xứ (hải nước Ý ở Singapor, sau cuộc điều tra rất kỹ lưỡng về thanh niên ba kỳ):

« Thanh niên Huế là thanh niên Hà-nội bớt sự hiếu học và lòng đồng cảm.

« Thanh niên Saigon là thanh niên Huế bớt tinh thần quan trường».

THANH-TỊNH

Thanh niên diên dân

(Tiếp theo trang 22)

Nhiều người cho những sự áp bức hàng ngày là dĩ nhiên mà họ chỉ có một cách đối phó rất êm đềm là nhịn bớt hay im lặng. Nhưng ra ngoài, họ vẫn là hạng người tai mắt trong xã hội.

Phái thứ hai là đám thanh niên bị nhà trường ném ra ngoài công với hai bàn tay trắng, hoặc có bằng nhưng không thi hay chạy được một việc trong công sở.

Họ lang thang trên đường đời với một tấm lòng ủy mị, và một tâm hồn buồn tẻ. Họ chỉ thấy lối tâm! Kõ họ đánh tự an ủi bằng những việc mà người ta gọi là tâm thường.

Phạm ngọc Côn

NHỚ ĐÓN XEM

TỰA THƠ THƠ
của THẾ-LỮ

Phòng văn «chợ»

(Tiếp theo trang 4)

— Có tha lỗi cho về lãnh tô mô: vì sao có thời học?

— Vì con gái học nữa trường không ích gì? Và lại thầy mẹ em thường nói: Con gái cần đức hạnh nhiều hơn của sức học.

— Có cũng đờng ý với thầy mẹ có? Khác em lại không đồng ý.

— Có thử kể cho một chuyện.

Áp ứng:

— Như bảo em lấy chồng sớm và không cho em lựa chọn lấy.

— Theo-có thì chồng có sau này phải là hạng người nào?

E then:

— Hạng nào cũng được. Miễn em có thể nói với chúng bạn: Em đi lấy chồng chứ không phải em bị đi lấy chồng, là được.

— Nhưng hạng nào hơn?

Đỏ mặt:

— Nếu được người chồng biết đàn thật hay thì hơn.

— Vì có là nữ nhạc sĩ?

Đỏ mặt:

— Không phải. Vì em biết ca Nam Bông nhưng chưa có ai biết đàn hóa theo giọng em.

— Thế đến bao giờ có mới muốn lấy chồng?

— Em không biết.

Một thanh niên công chức Huế

— Làm việc ngoài ra muốn được tiền, ông còn muốn gì nữa không?

— Muốn lập một công gia đình em ăm.

— Chỉ thế thôi?

— Còn nữa chứ, lập xong gia đình tôi muốn đi du lịch.

— Nhưng công việc buộc chân ông lại ở sở thì sao?

— Ừ, còn cái khó ấy nữa mà tôi quên. Nếu vậy thì lập gia đình xong tôi cố học cho lành nghề để kiếm một địa vị cao quý hơn.

— Nếu công việc hàng ngày không cho ông đủ thì giờ để theo đuổi chí hướng thì sao?

— Thì thôi. Tôi có thiệt hại gì đâu. Vì vào được công sở đã là một cái may rồi. Tôi cũng biết còn làm công việc khác tự do hơn sung sướng hơn. Nhưng công việc ấy không hứa trước cho mình một tương lai chắc chắn và rực rỡ. Trong một trăm người đi chỉ được mười người là đến tận đích.

— Xin lỗi, nên chăng may ông không vào được công sở thì sao?

— Tôi cũng không biết được. Thất nghiệp là chuyện đã đành. Có lẽ cực chỉ làm tôi ra buồn bản cũng nên.

— Ông đã ra sao ông không ra chân chính và khuếch trương nghệ ấy?

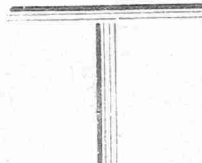
— Tôi ra nghề ấy thật, nhưng sau công sở. Vì công sở tuy ít lương nhưng có chừng mực và chắc chắn.

— Anh còn lạ gì xã hội annam mình nữa! Giàu có bạc vạn họ cũng cho là trợ phú. Và ra làng không có tước phẩm, họ cũng cứ gọi là dân...

THANH-TỊNH

NGUYEN VAN TONG

NAM HỌC HIỆU
tại nhà
44 — Hàng Cót



NỮ HỌC HIỆU
sắp mở riêng tại
46 — Hàng Cót

Bắt đầu từ vụ hè này, nữ học sinh học riêng lớp. Cho nam và nữ học sinh, đều có đủ lớp từ *Enfantine* đến *Supérieur*.

Và lại có thêm lớp chuyên dạy Pháp-văn và Toán-pháp để luyện học sinh thi vào các trường Cao-Đẳng-Tiểu-Học.

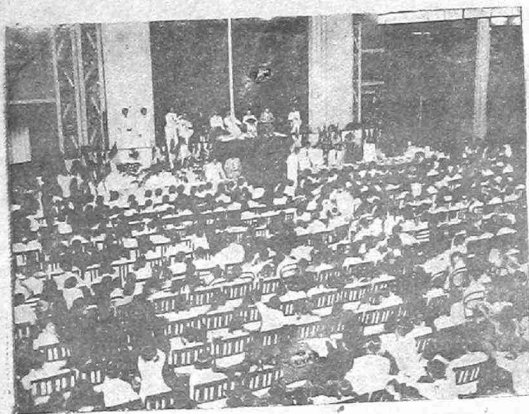
Khai giảng vào ngày 27 Juin 1938

Xin nhớ rằng: Nhà trường chỉ nhận các trẻ nào có phụ huynh dẫn đến xin học.

Trường THĂNG-LONG

CÁC LỚP NGHỈ HÈ NĂM NÀY

sẽ khai giảng ngày thứ sáu 24 Juin 1938 bởi 7 giờ sáng



Lễ phát phần thưởng long trọng cho học trò trường THĂNG LONG hôm 4 Juin 1938 tại nhà chóp bóng MAJESTIC
 QUAN GIÁM ĐỐC HỌC CHÍNH ĐỘNG DƯƠNG CHỦ TỌA

Thi học bổng

Niên khóa 1938-1939, trường Thăng-Long đã trừ một số tiền 2.816\$ để cấp học bổng cho học trò nghèo.

Kỳ thi học bổng định vào ngày thứ bảy 20 Aout bởi 7 giờ sáng.

Muốn hỏi thể lệ, xin viết thư đến phòng thư ký nhà trường phố Bourret, Hanoi



Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.
 Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

- Cahier de brouillon « RECLAME » 100 pages . . . 0\$09
- Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . . 1.89
- Ramotte de 100 — quadrille multiple . . . 0.70
- Plumier laqué, couvercle chromes 0.80
- Compas spanoplics : 15 et 4 pièces . . . 0.65 à 0.35
- plats nickelé reversible double usage . . . 1.00
- plats nickelé en pochette . . . 3.10-1.63 à 0.98
- Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir . . . 0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'IDEO PAPETERIE — LIBRAIRIE
 HANOI — HAIPHONG



ĐÈN MĂNG-SÔNG

COLEMAN

Hiệu đèn măng-sông có bán tốt nhất bên Huế-Kỳ.
 Sáng nhất, chắc chắn dễ dùng.
 Đèn Coleman có 2 cỡ sáng :

200 — 300 bougies

300 — 500 bougies

Có thứ dùng dầu xăng,
 có thứ dùng dầu hôi.

Manchon — Măng-sông

Coleman nhãn xanh

N. 999 200-300 bougies

N. 1111 300-500 bougies

800 — 500 bougies

Có trữ bán nơi :

Lê huy Lê, 70, Rue des Paniers
 Đặng văn Tân, 29, Rue du Coton
 Quảng hưng Long, 79, Rue des Paniers

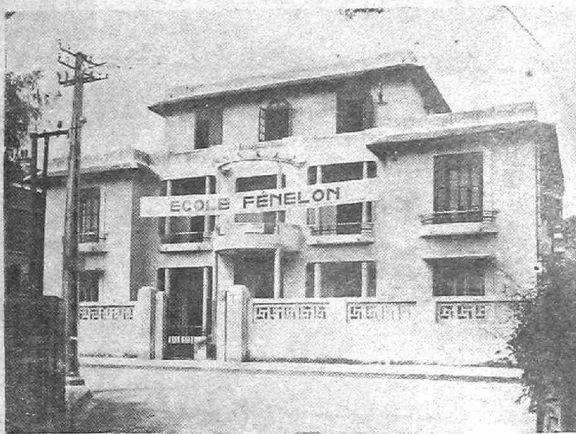
JEUNESSE STUDIEUSE !!!

Pensez à vos progrès, pensez à vos succès,

Inscrivez-vous à

L'ECOLE FENELON

Enseignement primaire & primaire supérieur



65 bis, Rue de Reinach — Hanoi
(Phố Liên Trì, sau Hội Chợ)

Une des plus grandes écoles
privées du Tonkin

OUVERTURE DES COURS DE VACANCES :
27 JUIN 1938

Vị cứu tinh của các bệnh như

HOA LIÊU và PHONG TÌNH

là

SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN số I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai, Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, đau cho độc nhập cốt đi nữa thuộc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN cũng tòng lời gộc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ cang không hại sanh dục, không hành bệnh như.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ÔNG - TIÊN**
11, Rue de la Soie, Hanoi